

Delårsbokslut 2024-08-31

Vetlanda

Vetlanda kommuns delårsbokslut 2024

Delårsbokslutet är godkänt av
kommunfullmäktige § xxx, 2024-11-20

Version 1.2, 2024-10-29

Innehållsförteckning

Inledning	1
Om delårsbokslutet.....	1
Förord kommunstyrelsens ordförande	2
Förvaltningsberättelse	3
Översikt över verksamhetens utveckling.....	3
Den kommunala koncernen.....	4
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk utveckling.....	6
Händelser av väsentlig betydelse.....	10
Styrning och uppföljning	11
God ekonomisk hushållning.....	14
Väsentliga personalförhållanden	22
Förväntad utveckling.....	27
Begreppsförklaringar	28
Bokslutsprognos 2024-08-31	29
Drift.....	29
Investering.....	30
Ekonomisk redovisning	31
Resultaträkning 2024-08-31.....	31
Balansräkning 2024-08-31	32
Noter.....	33
Verksamhetsberättelse	42
Kommunfullmäktige	42
Kommunrevisionen.....	43
Valnämnd	45
Höglandets Överförmyndarnämnd	46
Kommunstyrelse.....	49
Avgift Höglandets Överförmyndarnämnd	56
Avgift Höglandets Räddningstjänstförbund.....	56
Avgift Höglandsförbundet	56
Kultur- och fritidsnämnden	57
Tekniska nämnden.....	61
Barn- och utbildningsnämnden.....	66
Vård- och omsorgsnämnden.....	70
Socialnämnden	75
Miljö- och byggnämnden.....	79
Finansförvaltningen	82
Sammanställning kommunkoncernen	85
Delårsbokslut per 2024-08-31.....	85
Översikt koncernen.....	85
Vetlanda Stadshus AB	86
Njudung Energi Vetlanda AB.....	87
Witalabostäder AB.....	89
AB Vetlanda Industrilokaler.....	92
Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB.....	95
Höglandets Räddningstjänstförbund.....	96
Höglandsförbundet	97

Inledning

Om delårsbokslutet

Delårsbokslutet är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige om kommunens samlade verksamhet och ekonomi under årets första åtta månader. De obligatoriska delarna, förvaltningsberättelse och ekonomisk redovisning kompletteras med verksamhetsberättelser från nämnder och bolag. Den vänder sig till dig som är förtroendevald, invånare eller företagare i kommunen samt till kreditgivare, leverantörer och samarbetspartners. Här kan du läsa om vilka mål som satts upp, hur måluppfyllelsen har gått och hur skattepengarna har använts.

De olika avsnittens innehåll

Delårsbokslutet följer i stort hur årsredovisningen är uppställd men har något mindre formella krav på innehållet. Utgångspunkten är de krav på innehåll som finns i RKR:s (Rådet för Kommunal Redovisning) rekommendation R17 för delårsrapport.

Förvaltningsberättelse

I delårsrapporten är kraven på förvaltningsberättelse något mindre än i årsredovisningen vilket innebär att det räcker med en förenklad förvaltningsberättelse. Den ska innehålla:

- Händelser av väsentlig betydelse under eller strax efter perioden delårsrapporten omfattar
- Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till budgeten för den löpande budgeten
- En bedömning av balanskravsresultat utifrån helårsprognosen

I denna rapport finns en sammanfattning av året och en presentation av den kommunala koncernen. Här beskrivs också vilka faktorer som påverkar kommunens resultat och ekonomiska ställning. I avsnittet styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten presenteras kommunens styrmodell. Sedan följer en mer ingående beskrivning av kommunens finansiella

situation och efter det presenteras en målredovisning av kommunfullmäktiges mål. I avsnittet väsentliga personalförhållanden ges en redovisning av hur 2024 hittills har varit ur ett arbetsgivarperspektiv.

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisningen redogör för hur nämnderna följt budget och vad aktuella avvikelser beror på. Därefter beskrivs hur kommunen arbetat med investeringar och exploateringar.

Ekonomisk redovisning

Här presenteras ekonomiskt utfall per delåret i resultaträkningen samt en helårsprognos för kommunens drift- och investeringsekonomi. Förändringar i kommunens likvida medel redovisas i kassaflödesanalysen och den ekonomiska ställningen per delårsbokslutet visas i balansräkningen. Kapitlet innehåller också noter och redovisningsprinciper som ger en närmare beskrivning av innehållet.

Verksamhetsberättelse

I verksamhetsberättelsen finns en kort beskrivning av respektive nämnd, bolag och förbund med en sammanfattning av årets verksamhet hittills, målarbete, nyckeltal (verksamhetsmått), det ekonomiska resultatet och vad som väntar framöver.

Förord kommunstyrelsens ordförande

I Vetlanda kommun, som alltid, möter vi utmaningar med beslutsamhet och framåtblickande optimism.

Vi ser utmaningar - men också möjligheter.

Vi ser omvärldskaos - men också framtida möjligheter.

Vi ser att en del företag går tungt - men också att andra går för fullt.

När vi politiker valdes var det med en huvuduppgift, att se till att Vetlanda i det läge vi befinner oss i agerar på klokaste sätt, det är vad vi har arbetat med och presenterar i detta dokument.

Ovanstående har skrivits i flera budgetdokument och det gäller precis lika mycket idag.

Vi som politiker har alltid ett ansvar. Ett ansvar att göra så mycket som möjligt så bra som möjligt med de medel vi gemensamt har till vårt förfogande och som kommer till oss från alla våra invånare genom hårt arbete.

Vi har trots mycket tuffa förutsättningar kunnat tilldela ytterligare medel till bl.a. Skolan, Vård- och Omsorg, Tekniska och Socialnämnden.

Trots detta kan vi se att vår ekonomi ser stabil och stark ut på ett sätt som är för stunden ganska unikt i vårt närområde. Det är en effekt sprungen ur att vi vågar ta beslut, vågar effektivisera och har otroligt duktiga tjänstepersoner och kommunanställda som varje dag gör sitt yttersta för att vi alla skall få en så bra kommun som det bara är möjligt.

Vetlanda växer återigen och vi blir fler människor i vår kommun. Skolor renoveras för barnens och lärarnas bästa, en ny lokal för kulturskolan är på gång, vi satsar på våra gemensamma vägar, vi satsar på boenden för de som behöver, vi har nu ett personligt bemötande i kommunhuset, vi är på väg att bygga Hi:Tech – framtidens kompetensförsörjning och allt detta är bara en liten bit av vad vi planerar att göra och har gjort.

Mycket har gjorts, mer kommer att göras – allt för att Vetlanda skall vara den bästa platsen att bo, arbeta och leva i!

Tack!

Robin Wallén-Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsens syfte är att ge en övergripande och tydlig bild av Vetlanda kommuns verksamhet hittills under 2024. I delårsbokslutet upprättas ingen komplett sammanställd redovisning inklusive elimineringar utan här redovisas kommunens, respektive kommunala bolagens och förbundens ekonomi var för sig. I årsredovisningen ligger ett större fokus på den kommunala koncernen, där den sammanslagna verksamheten redovisas oberoende om verksamheten bedrivs i förvaltnings-, bolags- eller förbundsform.

Genomgående används nedan koncernen för att redovisa de summerade värdena för kommunkoncernens siffror och kommunen för att redovisa Vetlanda kommuns siffror.

Översikt över verksamhetens utveckling

Vetlanda kommuns delårsresultat för 2024 är betydligt lägre än vad vi är vana vid att se. Det uppgår till 38,3 mnkr att jämföra med delårsbokslutets resultat 2023 som var 80,4 mnkr. Resultatet är en konsekvens av den redovisningsmodell som används av Vetlanda kommun där förändringen av semesterlöneskulden löpande räknas in i resultatet. Då semestern tjänas in under kalenderåret medför detta att i slutet av augusti har merparten av årets semester tagits ut före det att den helt har intjänats. Det innebär att kommunen då har en fordran på sina anställda.

Fem år, kommunen i sammandrag

NYCKELTAL	2024-08	2023-08	2022-08	2021-08	2020-08
Verksamhetens intäkter, mnkr	253,2	260,3	256,7	230,5	242,5
Verksamhetens kostnader, mnkr	1 537,4	1 452,4	1 324,3	1 265,9	1 255,2
Avskrivningar och nedskrivningar, mnkr	58,7	52,7	49,1	43,3	38,6
Delårets resultat, mnkr	38,3	80,4	147,8	130,9	109,5
Soliditet, %	57	59	58	55	51
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser, %	31	32	30	24	18
Investeringar anläggningstillgångar, mnkr	69,1	102,1	75,6	107,6	114,7
Självfinansieringsgrad, %	139,1	130,4	260,4	161,9	129,1
Total låneskuld, mnkr	576,2	526,2	552,3	552,3	522,3
Skattesats	22,01	22,01	22,01	22,01	22,01
Antal årsarbetare	2 535,5	2 518,6	2 479,7	2 421,5	2 444,1
Antal invånare	27 566	27 590	27 718	27 611	27 464

Om man justerar för effekten av semesterlöneskuldens förändring, som per 2024-08-31 uppgår till 39,9 mnkr (inklusive sociala avgifter) är resultatet vid delårsbokslutet cirka -1,6 mnkr att jämföra med 43,3 mnkr föregående år, alltså ett betydligt svagare resultat.

Skatteprognosen som använts i delårsbokslutet är från augusti 2024. I skatteintäkterna ligger både en negativ slutavräkning för 2023 (-4,7 mnkr) och en positiv slutavräkningspost för 2024 (+4,9 mnkr). Nettopåverkan är därmed marginell.

I likhet med 2023 har kommunen haft en relativt hög kostnadsutveckling där tidigare inflation bidragit till att främst pensionskostnaderna ökat markant. Med en avtagande inflation sjunker pensionskostnaderna betänkligt inför kommande år.

I delårsbokslutet ingår en prognos för kommunens helårsresultat 2024. Denna visar på ett resultat om 3,1 mnkr vilket är väsentligt lägre än de senaste åren. Den låga resultatnivån orsakas framför allt av de höga pensionskostnaderna, men är i linje med det budgeterade helårsresultatet för 2024 om 6,0 mnkr. Förutsättningarna ser betydligt bättre ut under kommande år.

Investeringsnivån är fortsatt hög. Helårsprognosen 2024 för kommunens investeringar uppgår till 175 mnkr vilket är lägre än budget om 218 mnkr. För kommande år är nivån fortsatt hög.

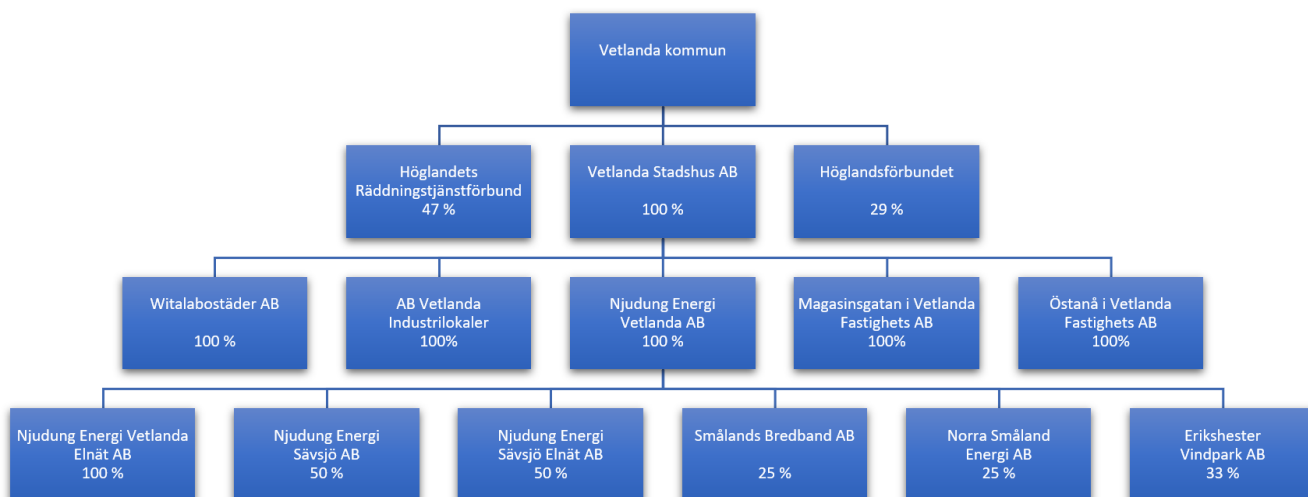
Den kommunala koncernen

Regeringsformen, som är en av Sveriges grundlagar, anger att kommunerna har till uppgift att sköta kommunens angelägenheter genom kommunal självstyrelse. Det högsta beslutande organet i Vetlanda kommun är kommunfullmäktige som kan liknas vid "kommunens riksdag". I kommunfullmäktige sitter 45 valda ledamöter som tar kommunövergripande beslut eller beslut som ses som principiellt viktiga. Kommunstyrelsen, som brukar liknas vid "kommunens regering", leder, samordnar och har uppsikt över kommunens nämnder och kommunala bolag. Kommunens verksamhet är uppdelad i olika områden där den största delen bedrivs dels i förvaltningsform, dels i bolags- och förbundsform. Det finns även delar som är utlagda i form av entreprenad hos privata utförare. Denna redovisning har upprättats för att ge en sammanfattande information om den verksamhet kommunen äger inflytande över.

Koncernens organisation

Vetlanda Stadshus AB, som bildades i december 2002, är holdingbolag för de helägda kommunala bolagen Witalabostäder AB, Njudung Energi Vetlanda AB, AB Vetlanda Industrilokaler, Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB och Östanå i Vetlanda Fastighets AB. Vetlanda kommun är också medlem i kommunalförbunden Höglandets Räddningstjänstförbund samt Höglandsförbundet.

I bilden nedan visas de bolag och förbund som ingår i den kommunala koncernen där ägarandelen överstiger 20 procent. Kommunens ägarandel i respektive organisation anges i rutorna. För kommunalförbunden redovisas vår andel med utgångspunkt från kapitalinsats.

Bolag och förbund	Verksamhet
Vetlanda Stadshus AB	Holdingbolag för de kommunala bolagen som ansvarar för finansiell, skattemässig och operativ samordning av den kommunala verksamheten som bedrivs i bolagsform.
Witalabostäder AB	Fastighetsbolag som bedriver allmännyttig bostadsverksamhet, och har till uppgift att bygga och förvalta hyresbostäder. I fastighetsbeståndet ingår även kommersiella lokaler.
AB Vetlanda Industrilokaler	Fastighetsbolag som har till uppgift att uppföra och hyra ut industrifastigheter för att medverka till etablering och utveckling av kommunens industrier.
Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB	Fastighetsbolag som har till huvudsyfte äga och förvalta en verksamhetslokal.
Östanå i Vetlanda Fastighets AB	Fastighetsbolag som har till huvudsyfte äga och förvalta en verksamhetslokal.
Njudung Energi Vetlanda AB	Bolaget bedriver affärsmässig verksamhet som omfattar elhandel, fjärrvärme, renhållning, vatten- och avloppsverksamhet och bredband.
Njudung Energi Elnät AB	Bolaget bedriver elnätsverksamhet främst i och runt Vetlanda tätort.
Njudung Energi Sävsjö AB	Bolaget bedriver affärsmässig verksamhet som omfattar elhandel, fjärrvärme, renhållning och vatten- och avloppsverksamhet. Bolaget ägs till lika delar gemensamt med Sävsjö kommun.
Njudung Energi Sävsjö Elnät AB	Bolaget bedriver elnätsverksamhet främst i och runt Sävsjö tätort. Bolaget ägs till lika delar gemensamt med Sävsjö kommun.
Smålands Bredband AB	Bolaget bedriver samarbete inom bredbandsverksamhet mellan stadsnäten i Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda kommun
Norra Smålands Energi, NSE	Bolaget verkar som ett intresseföretag med syfte att stärka och utveckla delägarnas samarbete inom energirelaterade verksamheter och därmed bidra till ett optimalt utnyttjande av delägarnas samlade resurser.
Erikshester Vindpark AB	Delägt bolag som innehar 6 vindkraftverk i Vetlanda kommun och ägs av kommunala bolag, privata företag och investerare.
Höglandsförbundet	Höglandsförbundet är en plattform för att samordna verksamheter där medlemskommunerna (Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda) anser det vara fördelaktigt att driva en gemensam organisation. Bland annat samordnas kommunernas gemensamma IT-organisation här.
Höglandets Räddningstjänstförbund	Förbundets primära verksamhet är att ansvara för räddningstjänst inom Vetlanda och Nässjö kommuner. Bland verksamheterna ryms även beredskapsarbete samt sotning och brandskydds-kontroll i kommunerna.

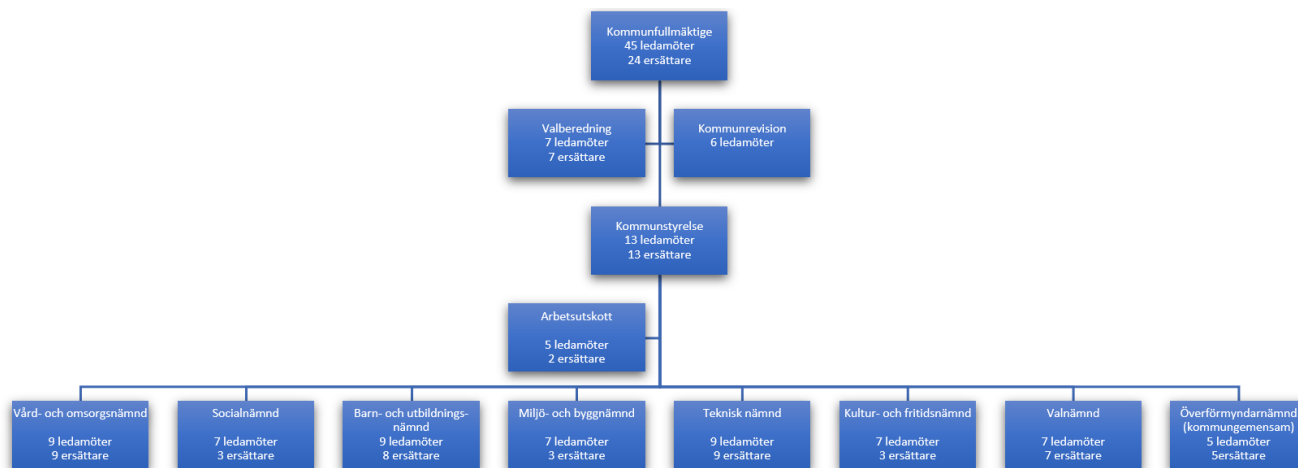
Kommunens organisation

Vetlanda kommuns organisation är uppdelad i olika facknämnder med egna ansvarsområden.

Höglandets överförmyndarnämnd är gemensam för Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda kommun.

Hittills i år har inga större förändringar skett i organisationen av de kommunala verksamheterna.

Däremot pågår ett omfattande arbete inför organisationsförändringen inom gymnasieskolan, där gymnasieskolorna i Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda övergår vid årsskiftet 2024/2025 till Höglandsförbundet. Från och med 1 januari 2025 ingår Tranås kommun i Höglandets överförmyndarverksamhet enligt samverkansavtal. Handläggning av Tranås överförmyndarärenden startar 1 oktober 2024.

Privata utförare

En privat utförare är en annan juridisk person eller en enskild individ som inte ingår i kommunen eller de kommunala bolagen. Kommunen kan, enligt kommunallagen 10:7–9, överlämna skötseln av en kommunal angelägenhet till en privat utförare.

I Vetlanda kommun är inslaget av privata utförare relativt litet jämfört med riket. Privata aktörer finns exempelvis inom förskola, grundskola och inom hemtjänstområdet där brukare kan välja utförare enligt LOV (Lagen om valfrihet). Det pågår en utredning om LOV inom hemtjänsten som presenteras under hösten.

Fristående förskolor och skolor ingår inte i redovisning av privata utförare då de är egna huvudmän för sin verksamhet, vilken är reglerad genom tillståndsgivning.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk utveckling

Omvärldsanalys

Den globala ekonomin har under 2024 visat tecken på återhämtning efter de senaste årens utmaningar med den höga inflationen och de höga räntorna som har bromsat in den ekonomiska tillväxten i världen. Sveriges kommuner och regioner (SKR) bedömer att Sverige går in i en konjunkturåterhämtning, men där BNP-tillväxten är fortsatt mycket svag. Inflationen tycks åter vara under kontroll och den väntas fortsatt ligga under 2 procent. Det rådande säkerhetsläget i världen gör att det finns många osäkerhetsfaktorer som kan påverka läget framåt.

I kommunsektorn är det fortsatt stora ekonomiska utmaningar. Det beror till viss del på att inflationen har gett varaktigt högre priser på många varor och tjänster som behövs i driften av den kommunala verksamheten. Parallellt har räntenivån gjort det dyrare att låna pengar. De kommunala utgifterna påverkas även 2024 av ökade pensionskostnader till en följd av att ett nytt pensionsavtal med höga premier som trädde i kraft under 2023 samt att vissa tjänstepensioner räknas upp med inflation.

En orolig omvärld påverkar näringslivet och arbetsmarknaden. Påverkan skiljer mellan och inom branscher. Arbetslösheten i Sverige har minskat något under året (6,8 procent i augusti 2024 jämfört med 6,9 procent vid årsskiftet), men är på en hög nivå. Det finns fortfarande utmaningar med att matcha arbetskraftens kompetens med arbetsmarknadens behov. Vetlandas arbetslöshet var i augusti 2024 6,9 procent.

Sveriges befolkning fortsätter att växa, men med en åldrande befolkning. Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) senaste befolkningsframskrivning förväntas befolkningstillväxten vara svagare än tidigare prognoser. Prognosen visar på fler äldre och färre barn (samma utvecklingsmönster i Vetlanda), vilket påverkar kommunernas skatteintäkter och därmed verksamhetens planering och resursfördelning inom exempelvis förskola, skola och vård och omsorg. Flera kommuner har under året skrivit ned sina befolkningsprognoser.

Klimatförändringarna och ökad frekvens av extremväder gör att kommuner står inför fler och mer intensiva väderhändelser som översvämningar, värmeböljor och stormar. Dessa händelser kan orsaka betydande skador på infrastruktur, bostäder och naturmiljöer, vilket får,

förutom mänskligt lidande, verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser. Kommunsverige arbetar på olika sätt med att förebygga och hantera risker genom att exempelvis investera i grön omställning, klimatanpassade åtgärder och att arbeta med beredskap.

Befolkningsutveckling

Hur många som flyttar ut från eller in till kommunen, antalet som föds samt hur många som avlider påverkar kommunens befolkningsstruktur vilket innebär en påverkan på kommunens verksamhet då medborgarnas behov styr och förändrar densamma. På samma sätt påverkar det skatteintäkterna som styrs via skatteutjämnings-systemet.

Vid halvårsskiftet 2024 var 10 533 341 personer folkbokförda i Sverige. Det är 1 634 personer fler än vid årsskiftet. Folkökningen är låg i Sverige och särskilt märks ett minskat barnafödande. Medelvärdet för åren 2010–2021 låg på cirka 58 500 födda barn under januari-juni. En minskning började ske 2022 som sedan fortsatt. Under årets sex första månader föddes 50 550 barn i Sverige, närmare 8 000 färre än tidigare nämnt medelvärde. Barnafödandet är på historiskt låga nivåer.

Under första halvåret 2024 avled 45 638 personer i Sverige vilket var cirka 1 500 färre än samma period året före. Överlag ligger dödstaten relativt stilla (bortsett från enstaka år) de senaste 10 åren.

Vetlanda kommun har de senaste 10 åren haft runt 140–150 födslar det första halvåret fram till 2021. Under 2022–2023 minskade födslarna tydligt. 2024 har dock hittills givit 140 födslar, vilket är positivt.

Födelseöverskottet i Vetlanda kommun var under de inledande tre månaderna i år negativt men har vänt upp de senaste månaderna och ligger nu på svagt positivt. Sett till de senaste tio åren har Vetlanda haft tydligt positiva netton avseende invandring och in- utflyttning. Dessa värden ligger på lägre nivåer de senaste två åren vilket påverkat befolkningsutvecklingen negativt.

Flyttningsöverskottet från januari till juni 2024 är positivt med 6 personer i likhet med samma period 2023 (under åren 2014–2022 var medelvärdet +111). Det har flyttat in fler personer än det har flyttat ut från kommunen under första halvåret de två senaste åren, men det är inte på samma nivå som det varit under tidigare år.

Befolkningsutvecklingen är negativ jämfört med föregående år, 115 färre personer. Befolkningsmängden var i juni 2024 motsvarande 27 506.

Vetlandas befolkningsprognos visar en liknande bild som dels syns nationellt, dels de senaste åren i Vetlanda. Färre födslar och ett ökat antal äldre, 80+ år. Fram till 2031 visar prognosen på ett minskat befolkningsantal motsvarande cirka 500 färre kommuninvånare. I ett kortare perspektiv så kan det noteras att fram till 2027 kommer det vara cirka 320 färre barn i åldern 0–5 år samtidigt som antalet 80+ ökar med 300 personer.

Arbetsmarknad

Den rådande lågkonjunkturen fortsätter att ge avtryck på arbetsmarknaden. En svagare ekonomisk utveckling har minskat efterfrågan på arbetskraft vilket lätt till att antalet inskrivna arbetslösa har stigit. Arbetsmarknaden väntas fortsatt vara påverkad under återstoden av 2024, men i takt med att ekonomin stärks under 2025 ljusnar utsikterna på arbetsmarknaden.

I augusti 2024 var arbetslösa (inskrivna som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen) i Sverige 6,8 procent samma period föregående år (6,3 procent). Sett till riket har Skåne län den högsta arbetslösheten (9,1 procent) och Västerbottens län den lägsta (3,8 procent).

I Vetlanda kommun var arbetslösheten i augusti 2024, 6,9 procent. Det är en ökning med 1,0 procentenhet jämfört med samma period föregående år (5,9 procent). Arbetslösheten i Jönköpings län i augusti 2024 var 5,9 procent. Vetlanda hade den fjärde högsta arbetslösheten i länet (Nässjö: 8,3 procent, Sävsjö: 8,2 procent, Tranås: 7,1 procent).

Via Höglandets samordningsförbund, som består av Arbetsförmedling, Försäkringskassa, Region och kommun sker samverkan för stöd mot arbete för medborgare som är aktuella för insats hos flera av huvudmännen. SAMVERK Vetlanda omfattar huvudmännen inom Höglandets samordningsförbund med fokus på att motverka hinder gällande rehabilitering mot arbete. Ett aktivt arbete med Extratjänster föreligger. Samverkan med fackliga organisation är god och gemensamma rutiner gällande till exempel arbetsmarknadsinriktade anställningar är framarbetade.

Lärcentrum har en omfattande utbildningsverksamhet som utgår ifrån behov på arbetsmarknaden och stödjer mellan studier och arbetsliv. Goda relationer föreligger mellan kommun och näringsliv och andra arbetsgivare när det gäller arbetsträning och anställningar av olika karaktär, här spelar även samverkan med ideell sektor en viktig roll.

En låg arbetslöshet är bra på flera olika sätt, inte minst för individen själv. Arbetslösheten påverkar naturligtvis ekonomin för Vetlanda kommun.

Öppen arbetslöshet	2024–08	2023–12	2022–12	2021–12
Kommunen totalt (%)	3,2	3,3	2,8	2,2
Länet totalt (%)	3,0	2,9	2,5	2,5
Riket totalt (%)	3,7	3,4	3,1	3,5
Kommunen kvinnor (%)	2,9	2,7	2,8	2,1
Kommunen män (%)	3,4	3,8	2,8	2,4
Kommunen ungdomar 18–24 (%)	4,6	5,1	5,6	2,8
Kommunen ungdomar 18–24 kvinnor (%)	3,2	3,5	5,1	3,6
Kommunen ungdomar 18–24 män (%)	5,6	6,1	6,0	2,3

Källa: Arbetsförmedlingens månadsstatistik

Bostadsmarknad

Under det gångna året har bostadsmarknaden i Sverige visat tecken på stabilisering. Efter en betydande nedgång i bostadsbyggandet sedan mitten av 2022, med en minskning av bostadsinvesteringarna på hela 23 procent under 2023, visar trenden nu på en vändning. Trots att utgångsläget varit lågt har både omsättningen och priserna på bostadsmarknaden börjat stiga. Den positiva trenden förväntas fortsätta.

De senaste årens ansträngda bostadsmarknad innebär fortsatt att flyttkedjorna inte har fungerat på önskat sätt. Äldre bor gärna kvar där de har ett relativt sett billigt boende jämfört med att betala för nyproducerade lägenheter eller hus där kostnaden ofta upplevs som ett hinder. Det innebär att unga som ska in på bostadsmarknaden hänvisas till den dyrare nyproduktionen som man inte alltid har råd med vilket medför att flyttkedjorna stannar av.

Nybyggnationen i Vetlanda har under det första halvåret 2024 legat på en högre nivå än 2023. 157 bygglov har beviljats jämfört med förra halvåret 107. Det har beviljats bygglov för 9 nya enbostadshus, 2 fritidshus samt 3 flerbostadshus. 2023 hade det vid samma tidpunkt beviljats bygglov för 7 nya enbostadshus och 5 fritidshus samt 1 flerbostadshus.

Personer som har en anställning, bor i Vetlanda kommun och betalar skatt bidrar till det totala skatteunderlaget. En lägre arbetslöshet bidrar till att underlaget bevaras och inte försvagas. Dessutom riskerar arbetslösa personer hamna i ett behov av försörjningsstöd vilket ökar kostnaderna inom socialnämnden och dess verksamhet.

I tabellen nedan visas andel öppet arbetslösa i kommunen med jämförelse mot riket och länet. Det är personer som är arbetslösa och inte deltar i något program.

Skatteunderlag

Skatteunderlaget bedöms under 2024 att öka med endast 3,5 procent innan det växlar upp nästa år. Att ökningstakten av skatteunderlaget bromsas i år beror på att antalet arbetade timmar i ekonomin är oförändrade sedan 2023. Lönesumman ökar därmed svagt i år. En uppväxling av skatteunderlagstillväxten väntas 2025 till följd av att konjunkturen vänder och ger relativt hög BNP-tillväxt, vilket höjer antalet arbetade timmar. Som genomsnitt under perioden 2024–2027 beräknas skatteunderlaget öka med 4,1 procent per år, något lägre än den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2014–2023 (4,2 procent).

Samhällsekonomisk utveckling

Inflationstakten är på väg åt rätt håll både globalt och i Sverige. Riksbanken har sänkt styrräntan två gånger under året vilket har bidragit till en stabilisering av ekonomin. Sverige går in i en konjunkturåterhämtning med ökande sysselsättningsgrad trots svag BNP-tillväxt. Sysselsättningsgraden har stärkts något under första halvåret 2024. BNP-tillväxten helåret 2024 drivs helt av arbetsproduktiviteten medan både antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta är närmast oförändrade. Hushållens konsumtion förväntas driva uppgången, även om bostadsbyggandet fortfarande är lågt. Arbetslösheten förväntas börja minska först i slutet av 2025.

Statistiska centralbyråns (SCBs) nya befolkningsframskrivning visar på en långsammare framtida

befolkningsökning, vilket påverkar arbetsmarknaden och behovet av bostäder.

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
BNP kalenderkorrigerad, procentuell förändring	0,1	0,7	2,7	2,6	2,0
Arbetade timmar, procentuell förändring	1,4	0,0	1,4	1,5	1,0
Arbetslöshet, procentenheter	7,6	8,2	8,2	7,9	7,7

Källa: SKR Makronytt 2/2024

Finansiella risker

Kommunfullmäktige i Vetlanda kommun har beslutat om en placerings- och finansieringspolicy som innehåller riktlinjer och regler för den finansiella verksamheten i den kommunala koncernen. Vetlanda kommunkoncern förvaltar inte någon större överlikviditet eller hanterar pensionsplaceringar i egen regi och därmed inriktar policyn primärt på att begränsa ränte- och finansieringsrisker.

Ränterisk

De totala räntebärande skulderna i koncernen var 31 augusti 2024 1 458 mnkr vilket är en ökning sedan årsskiftet med 56 mnkr. De finansiella räntebärande tillgångarna i form av utlåning och placering (exklusive koncernkonto) uppgick vid samma tillfälle till 204 mnkr och återfanns helt i kommunen. Nettoskulden var därmed 1 254 mnkr på balansdagen vilket är en ökning med 62 mnkr sedan årsskiftet. Skuldsättningen i koncernen har alltså ökat under första delen av året, främst på grund nyupplåning hos kommun och Witalabostäder. På grund av ett markant högre ränteläge erhålls numera också ränta på likvida medel som finns på koncernbankkontot. Dessa ränteintäkter har inte beaktats ovan men återfinns i resultat och prognoser.

Kommunens del av de räntebärande skulderna var per 31 augusti 2024 576 mnkr vilket är en ökning med 50 mnkr jämfört med årsskiftet. Med räntebärande finansiella tillgångar värda 204 mnkr innebär det att nettoskulden i kommunen var 372 mnkr. Förändringen består både av att kommunens lånefordringar amorterats samt nyupplåning.

I enlighet med placerings- och finansieringspolicyn löper upplåningen inom koncernen med en blandning av fast och rörlig ränta. Till del har räntesäkring i fasta räntor skett med hjälp av ränteswappar men över tid har en allt större del av upplåningen skett i form av direkta lån som löper med fast ränta. I koncernen fanns vid delårs-

bokslutet swapkontrakt med nominellt värde som uppgick till 30 mnkr, samtliga tillhörande Njudung Energi-koncernen. Med ett högre ränteläge har swapparnas marknadsvärde förbättrats avsevärt från att tidigare ha varit mycket negativt.

Enligt placerings- och finansieringspolicyn ska högst 60 procent av upplåningen ha en räntebindning som är kortare än ett år. Vid delårsbokslutet hade 62 procent av den kommunala koncernens skulder räntebindning kortare än ett år exklusive ränteswappar. Om hänsyn tas till befintliga ränteswappar är motsvarande siffra 60 procent. För kommunens del, som saknar derivat, är motsvarande siffra 71 procent. Stor del av förklaringen ligger i att det enskilt största lånet löper med 3 månaders räntebindning och lånas ut till motsvarande ränta varmed ränterisken eliminerats. När hänsyn tas till detta är andelen lån med räntebindning under 1 år 62 procent.

Den genomsnittliga låneräntan i koncernen under de senaste tolv månaderna är 2,8 procent vilket är nära 1 procent högre än föregående delårsbokslut. Vid en ränteökning med 1 procent skulle räntekostnaden ett år framåt för koncernen öka med 5,0 mnkr. För kommunen var den genomsnittliga låneräntan under de senaste tolv månaderna 3,4 procent vilket är 1 procent högre än för ett år sedan. Vid en ränteökning med 1 procent skulle räntekostnaden ett år framåt för kommunen öka med 3,6 mnkr.

Finansieringsrisken speglar när de lånebärande skulderna förfaller och då måste omsättas. I det läget finns en (i dagsläget relativt liten) risk i att inte få långivare. Därför ska andelen av skulderna som förfaller inom kort inte vara för hög utan spridd över tid. Enligt placerings- och finansieringspolicyn ska mindre än 40 procent av den totala låneskulden förfalla inom ett år. Sett till koncernens totala låneskuld vid delårs-skiftet förfaller 38 procent inom de närmaste 12 månaderna. För kommunens del var motsvarande andel 29 procent.

Kreditrisk

Kommunen har under 2024 inte haft likviditet placerad i värdepapper utan enbart en mindre placering på räntebärande konto hos SBAB. Under 2024 har kommunens checkräkning utifrån ett allt högre ränteläge givit viss ränteavkastning. Vidare sker viss utlåning till bolag och föreningar för finansiering av anläggningstillgångar som på olika sätt nyttjas av kommunen/koncernen. Som säkerhet för denna utlåning finns anläggnings-tillgångarna.

Pensionsförpliktelser

Vetlanda kommun har ett pensionsåtagande som uppgår till 601 mnkr. Inga pensionsåtaganden hanteras i egen förvaltning utan allt hanteras genom upphandlad förvaltning. Pensionsförpliktelserna redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där kommunens pensioner intjänade före 1998 inte skuldförts utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Den 31 augusti 2024 uppgick denna till 590 mnkr inklusive särskild löneskatt.

Händelser av väsentlig betydelse

Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda kommuner har beslutat om att flytta över gymnasieverksamheten till Höglandetsförbundet samtidigt som eventuell samverkan kring vuxenutbildningen också utreds. Detta är omfattande förändringar som kräver engagemang från stora delar av den kommunala organisationen.

Kommunfullmäktige beslutade i juni att ge AB Vetlanda Industrilokaler i uppdrag att förvärva fastighet på Stålvägen 3 för att i del av lokalerna bygga upp Hi:tech (Highland Technology Center). Syftet är att förbättra näringslivets kompetensförsörjning och att locka ungdomar att välja utbildningar som matchar näringslivets behov. Verksamheten kommer drivas av Hi:tech AB som kommer ägas av föreningen Nuvab. Inom barn- och utbildningsnämndens verksamhet kommer Hi:tech spela en viktig roll för att stärka möjligheterna inom de eftergymnasiala tekniska utbildningarna. Det kommer också fungera som en katalysator för att inspirera våra barn och ungdomar att intressera sig för naturvetenskap och matematik. Jämfört med andra ämnen har vi sämre resultat i dessa områden, vilket leder till att eleverna ofta väljer bort tekniska utbildningar.

SCB:s senaste befolkningsframskrivning som publicerades i april 2024 ger en än mer utmanande bild av befolkningsutvecklingen i Vetlanda. Andelen äldre, äldre och mindre antal barn i förskolan kommer påverka verksamheter och förutsättningar i hög grad.

Arbetet med "Bästa platsen" har fortsatt under året. Vår förmåga att tillsammans med andra, möta och stödja våra medborgare och med deras hjälp utveckla Vetlanda till att bli den bästa platsen att växa upp, leva och åldras på, är ett mycket viktigt arbete.

Investeringsvolymen är fortsatt hög både i kommunen och i koncernen.

Utifrån säkerhetsläget i vår omvärld är det ett ökat fokus på uppbyggnad av civilt försvar, säkra kommunikationer och säkerhetsskydd.

En ny socialtjänstlag är på väg att införas. En lagrådsremiss har presenterats under sommaren 2024 och lagen ska börja gälla 1 juli 2025. Den nya lagen fokuserar bland annat på att stärka tidigt förebyggande insatser och möjliggöra för mer lättillgängliga stödinsatser utan biståndsbeslut. Med den nya lagen ska insatser fokusera än mer på evidens och kunskap. Fokus på uppföljning och analys ska också leda till att ineffektiva metoder och arbetssätt fasas ut. Ökad samverkan mellan olika huvudmän och civilsamhälle betonas.

Nya riktlinjer för att stärka arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar inom försörjningsstödet har antagits. Detta för att vara bättre rustade för att minska risken för bidragsfusk och bedrägerier.

Vetlanda kommun inför "Bostad först". Bostad först är en metod som syftar till att hjälpa hemlösa personer genom att först och främst erbjuda dem en permanent bostad. Med statligt stöd har socialförvaltningen under första halvåret påbörjat detta arbete genom att rekrytera en boendestödare och även på andra sätt stärka det vråkningsförebyggande arbetet.

Styrning och uppföljning

Mandatfördelning

Vetlanda kommun styrs av partierna Vetlanda framåtanda, Sverigedemokraterna och Moderaterna, totalt 24 mandat. Partier i

opposition är Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Vänsterpartiet.

Mandatfördelning	2023–2026	2019–2022	2015–2018	2011–2014
Vetlanda framåtanda	11	8	9	6
Sverigedemokraterna	7	5	4	2
Moderaterna	6	7	5	7
Socialdemokraterna	11	12	12	13
Centerpartiet	4	5	5	6
Kristdemokraterna	4	5	4	4
Liberalerna	1	1	2	3
Vänsterpartiet	1	2	2	2
Miljöpartiet de gröna	-	-	2	2

Ansvarsstruktur

I Vetlanda kommunkoncern återfinns den politiska styrningen på flera nivåer. Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet som fattar kommunövergripande beslut gällande vision, planer och mål. Fullmäktige styr även de kommunala bolagen genom att besluta om ägardirektiv för dessa. Kommunfullmäktige beslutar om ledamöter i kommunstyrelsen och enskilda nämnder och föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen.

Den ekonomiska styrningen utförs genom att fatta beslut om budget och ekonomiska mål och följer upp dessa genom att godkänna delårsrapporter och årsredovisning.

Kommunstyrelsen har sedan det övergripande ansvaret för att verkställa, följa upp och utvärdera den uppföljning som sker. Kommunstyrelsen planerar och följer upp ekonomi och verksamhet i kommunens nämnder, de kommunala bolagen och kommunalförbunden. I detta är den så kallade uppsiktsplikten och intern kontroll viktiga moment.

Den finansiella planeringen och samordningen mellan kommunens bolag sköts av styrelsen i Vetlanda Stadshus AB. Här följs dotterbolagens mål upp, såväl finansiella som icke finansiella.

De kommunala nämnderna och bolagsstyrelserna ansvarar sedan för genomförande och utveckling inom respektive verksamhetsområde.

Vetlanda kommuns styrmodell

För att styra Vetlanda kommuns verksamheter och genomföra önskad politik beslutar kommunfullmäktige om politiska prioriteringar som ska få genomslag i organisationen. Nämnderna och bolagen ansvarar för att driva en ändamålsenlig verksamhet inom sina uppdrag utifrån lagstiftning, riktningar och mål, bolagsordningar, ägardirektiv, reglementen, medborgarnas behov, styrdokument och ekonomiska förutsättningar.

Vetlanda kommuns styrmodell består av:

- vision - en gemensam och långsiktiga målbild för framtiden
- kommunens riktningar och mål
- kommunens budget - ekonomiska ramar, driftbudget och investeringsplan
- styrdokument som förtydligar politiska viljeinriktningar, ambitioner eller förhållningssätt inom olika områden i riktning mot visionen

Förtroendevalda och tjänstepersoner har inom styrmodellen en rollfördelning där politiken beslutar om vision, riktningar, politiska mål, styrdokument och ekonomiska ramar ("Vad-frågor"). Tjänsteorganisationen svarar för beslutsunderlag och genomförandet i verksamhetsstyrningen ("Hur-frågor").

Vetlanda kommun fokuserar på tre prioriterade riktningar som tar sikte på år 2035 för att översätta visionen och sätta värdegrunden i handling. Utifrån riktningarna beslutar kommunfullmäktige även om övergripande mål samt ekonomiska ramar (rambudget). Nämnderna beslutar om nämndmål i linje med kommunfullmäktiges mål och

detaljbudget utifrån rambudget. Nämndernas verksamheter bidrar till måluppfyllelse och följer budget. I det verksamhetsnära förändrings- och förbättringsarbetet arbetar verksamheten med verksamhetsmål, budget och utfall, nyckeltal (verksamhetsmått) och prioriterade aktiviteter med medborgarynna i fokus.

Vision, riktningar och kommunfullmäktiges mål

Vision 2050: Här växer människor och företag.

Vi växer tillsammans i en kommun som är attraktiv, hållbar och nytänkande. Till ett lättbott och vänligt Vetlanda söker sig företag och människor som utvecklas, trivs och stannar. Vi är ett Vetlanda där alla får vara med och där nya idéer utvecklas tillsammans med medborgare, näringsliv och föreningar.

Riktning 2035 - Den attraktiva kommunen

Vi skapar en attraktiv kommun och plats dit människor och företag söker sig, utvecklas, trivs

och stannar. Vetlanda upplevs som lättbott och vänligt.

Vetlanda är attraktivt med:

- En kommunal service som ser och möter behov och skapar möjligheter.
- Skola, förskola och möjligheter till högre utbildning.
- Boendeformer och miljöer för olika önskemål och behov.
- Ett välmående och växande näringsliv.
- Ett aktivt föreningsliv med stort ideellt engagemang.
- En levande landsbygd och stadsmiljö.

- Valfungerande kommunikationer och infrastruktur.
- Nöjda och vänliga invånare och medarbetare.
- Ett rikt kulturliv och aktiv besöksnäring.
- Kommunen som en attraktiv arbetsgivare.

Fullmäktigemål

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2035

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Riktning 2035 - Den hållbart växande kommunen

Vi skapar en hållbar kommun och plats som är hållbar över tid, som ger trygghet och framtidstro.

Vetlanda är hållbart växande med:

- Ett ekonomiskt hållbart växande näringsliv och en långsiktigt god kommunal ekonomi i balans.
- Ett socialt hållbart Vetlanda är inkluderande och tryggt och där olikheter välkomnas, invånare inkluderas och med god tillgänglighet och där jämlikhet och hälsa är i fokus. Vetlanda kommun erbjuder en bra arbetsmiljö.
- Ett ekologiskt hållbart Vetlanda där klimatavtryck är i fokus, energiförbrukning och utsläpp minskar och där den biologiska mångfalden bevaras och det finns tillgång till upplevelserik natur. Vetlanda kommuns verksamheter är klimatsäkrade.

Fullmäktigemål

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Riktning 2035 - Den nytänkande kommunen

Vi skapar ett Vetlanda som är nytänkande.

Vetlanda är nytänkande med:

- Ett innovativt företagsklimat och ett entreprenöriellt tänkande bland de unga.
- En höjd utbildningsnivå och ett livslångt lärande.
- Utveckling av idéer i samverkan mellan invånare, Vetlanda kommun, förenings- och näringsliv.
- Vetlanda kommuns verksamheter premierar nytänkande som bidrar till ökad ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Organisationskulturen kännetecknas av öppenhet för det nya, mod att testa nytt, ständiga förbättringar och verksamhetsutveckling med digitalisering som möjliggörare.

Fullmäktigemål

Fullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Se rubrik *Måredovisning* för uppföljning av kommunfullmäktiges mål per 31 augusti 2024.

Ekonomisk styrning

Den ekonomiska styrningen av kommun-koncernens verksamheter utgår från kommunfullmäktiges beslutade budget för den kommunala verksamheten och ägardirektiven för bolagen. Bolagen rapporterar till Vetlanda Stadshus AB om affärsplan för kommande år och uppföljning sker sedan efter respektive tertial i samband med att rapportering sker till kommunstyrelsen. Vid delårsbokslut sker även rapportering i delårsrapporten för hela kommunkoncernen, se rubrik *Uppföljning och analys*.

För den kommunala verksamheten som är organiserad i nämnder, beslutar kommunfullmäktige om budget för kommande år i juni efter att förslag tagits fram i budgetberedningen. I slutet av året beslutar sedan respektive nämnd om detaljbudget och en sammanställning av detta material lämnas till kommunfullmäktige.

Uppföljning och analys

Systematisk uppföljning och analys är en viktig del i styrmodellen och en förutsättning för en lärande organisation. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal.

Varje nämnd och bolagsstyrelse rapporterar regelbundet sina ekonomiska resultat till kommunstyrelsen, samtidigt som de beskriver väsentliga förhållanden och sitt arbete med målen. Kommunstyrelsen rapporterar sedan vidare till fullmäktige. Genom denna process följer vi upp hur verksamheterna håller budget, hur de arbetar för en god måluppfyllelse samt om något av risk och väsentlighet behöver uppmärksammas inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Efter februari, april och oktober görs gemensam prognosrapport för samtliga nämnder, och efter åtta månader presenteras en gemensam delårsrapport som inkluderar bolagen. Vid årets slut upprättas en årsredovisning som inkluderar sammanställd redovisning för hela kommunkoncernen. Vid behov förs dialoger mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och ledningen tillsammans med nämnd eller bolag.

Intern kontroll

Vetlanda kommun har ett reglemente för intern kontroll. Reglementet tydliggör ansvaret för intern kontroll samt beskriver hur den interna kontrollen ska följas upp. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll i kommunen och i bolagen. Nämnder och bolagsstyrelser har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden.

Kommunstyrelsen bedömer årligen hur den interna kontrollen fungerar genom att nämnder och bolag varje år ska anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas och styrelsernas uppföljningsrapporter utvärdera kommun-koncernens samlade system för intern kontroll och vidta de förbättringar som behövs.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är en viktig del i den ekonomiskt hållbara utvecklingen både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Ekonomisk hållbarhet över tid innebär att varje generation ska bära kostnaderna för den kommunala service som den konsumerar. För att nå en god ekonomisk hushållning har Vetlanda kommun:

- Riktningar och mål för kommunfullmäktige och nämnder
- Ägardirektiv för bolagen
- Finansiella mål och förutsättningar för verksamheten

Riktningar, mål och förutsättningar ska bidra till att resurserna i verksamheten används till rätt saker och att de används på ett effektivt sätt. Målen för kommunfullmäktige och nämnder är satta för att utmana oss inom områden där vi vill bli bättre, inte för att definiera en lägsta nivå för god ekonomisk hushållning. Det innebär att målluppfyllelsen inte behöver vara fullständig för att kommunen ska anses ha använt resurserna på ett effektivt sätt. Bedömning av god ekonomisk hushållning görs genom att följa upp kommunfullmäktiges och nämndernas mål, inklusive de finansiella målen och balanskravet. Bolagen följs upp enligt ägardirektiven och kommunalförbunden enligt förbundsordningen.

Balanskrav

Kommunallagens balanskrav innebär att intäkterna för varje år ska överstiga kostnaderna inom den kommunala verksamheten. Blir resultatet negativt ska detta regleras inom tre år genom motsvarande positiva resultat. I varje bokslut ska en utredning av det så kallade balanskravet genomföras. Av denna ska det framgå vilka justeringar av årets resultat som genomförts för att räkna fram dels "Årets resultat efter balanskravsjusteringar", dels "Årets balanskravsresultat". Under 2024 har i nuläget ingen justering av resultatet genomförts då reavinster vid delårsbokslutet är marginella. Då har inte hänsyn tagits till exploateringsfastigheter eftersom dessa hanteras som omsättnings-tillgångar.

Inget negativt balanskravsresultat finns att återställa från tidigare år.

Balanskravsutredning (mnkr)	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkning (prognos 2024)	3	57	131
- Samtliga realisationsvinster anläggningstillgångar	0	-3	-4
- Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
- Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+/- Orealiserade vinster och förluster, värdepapper	0	0	0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster, värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	3	54	127
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	-10	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	3	44	127
Akkumulerat negativt balanskravsresultat	0	0	0

Resultatutjämningsreserv

Under 2023 beslutade riksdagen om ändringar i resultatutjämningsreserven (RUR) som trädde i kraft 1 januari 2024. De nya reglerna innebär att möjligheten att reservera medel till RUR har tagits bort och ersatts av resultatreserven (RER). Kommuner som redan har en RUR får behålla och använda den fram till och med räkenskapsåret 2033. Syftet med en reserv är att hjälpa kommunen att uppnå en god ekonomisk hushållning genom att reservera medel för framtida behov. Vetlanda kommun har sedan möjligheten öppnades att avsätta en del av resultatet till RUR avsatt 36 mnkr 2013, 14 mnkr 2020 och 10 mnkr 2023. Totalt uppgår därmed kommunens resultatutjämningsreserv till 60 mnkr. Var sig man använder RUR eller RER så återfinns de som en del av det egna kapitalet vilket innebär att de inte är att förväxla med disponibla likvida medel.

Finansiell analys

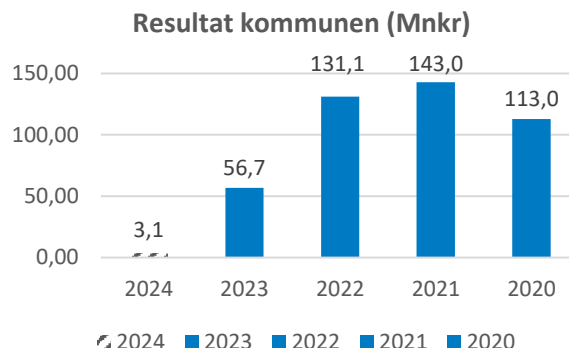
I bokslutet genomförs en enkel finansiell analys av såväl koncernens som kommunens ekonomi där olika perspektiv berörs. Det handlar om en genomgång av resultatutveckling, lång- och kort-siktig betalningsberedskap och kapacitet samt att belysa riskförhållanden kopplade till likviditet och borgensåtaganden.

Resultat

Kommunen

Det prognosticerade helårsresultatet för kommunen under 2024 uppgår till 3,1 mnkr, vilket är 2,8 mnkr lägre än det budgeterade om 5,9 mnkr. Resultatet är väsentligt lägre än de senaste åren

och både det prognosticerade helårsresultat och budget understiger kraftigt nivån två procent av skatter och generella statsbidrag. Utifrån tuffa ekonomiska förutsättningar med bland annat höga pensionskostnader antogs en budget för 2024 med en mycket låg resultatnivå, då förutsättningarna ser betydligt bättre ut under kommande år.

Helårsprognosen för nämndernas ekonomi visar totalt sett på ett underskott mot budget med -4,2 mnkr. Bland de större avvikelserna finns Barn- och utbildningsnämnden som prognosticerar ett överskott om +3,5 mnkr samt Vård- och omsorgsnämnden och Socialnämnden som beräknar ett underskott om -8,0 mnkr respektive -7,4 mnkr. Samtidigt visar Finansförvaltningen på ett överskott mot budget i prognosen om +1,5 mnkr.

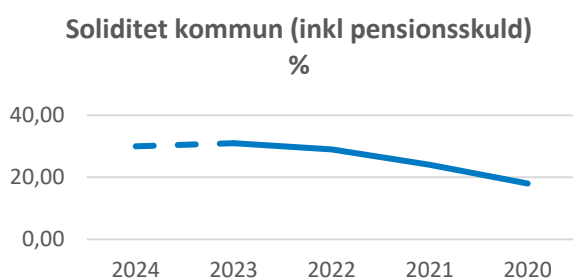
Vetlanda kommun har tre finansiella mål: ett resultatrelaterat mål, ett kapacitetsrelaterat mål och ett investeringsrelaterat mål. De tre finansiella målen i kombination, syftar till att trygga en god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt. Målen utvärderas och är en del i bedömningen av god ekonomisk hushållning. Måluppfyllelsen av kommunens finansiella mål för helårsprognosen 2024 är enligt följande:

Bedömning	Finansiella mål	Utfall
Uppfyllt	<i>Resultatrelaterat mål:</i> Resultatet ska lägst uppgå till 2 procent av skatter och bidrag sett till genomsnittet över 6 år: två historiska år, innevarande år samt tre budgetår.	Sett till helårsprognos 2024 är resultatet 2,4 procent av skatter och statsbidrag sett över sex år. Målet är därmed uppfyllt.
Inte uppfyllt	<i>Kapacitetsrelaterat mål:</i> Soliditeten ska årligen stärkas. Soliditet mätt som eget kapital av totalt kapital exklusive pensionskund redovisad som ansvarsförbindelse.	Kommunens soliditet vid delårsbokslutet 2024 uppgår till 57,1 procent. Det är något högre än bokslutet 2023 och målet är därmed uppnått. Sett till helårsprognosen är målet inte uppfyllt.
Inte uppfyllt	<i>Investeringsrelaterat mål:</i> Investeringar ska vara självfinansierade sett över 6 år: två historiska år, innevarande år samt tre budgetår.	Självfinansieringsgraden för periodens investeringar enligt prognos är 79,5 procent. Detta är en konsekvens av höga investering i kombination med svaga resultat. Målet är därmed inte uppfyllt.

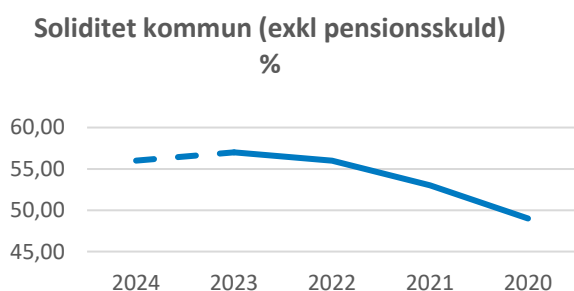
Enbart ett av de tre finansiella målen är uppfyllt. Huvudorsaken till den låga måluppfyllnaden är en lägre resultatnivå i kombination med hög investeringstakt. Om de höga investeringsnivåerna enligt investeringsplanen fortsätter under kommande år krävs högre resultatnivåer alternativt ökad upplåning.

Soliditet

Soliditet beskriver hur stor del av kommunens samtliga tillgångarna som är finansierade med egna medel. Soliditeten är ett uttryck för kommunens långsiktiga betalningsförmåga och återspeglar den finansiella styrkan.

Soliditeten inräknat ansvarsförbindelsen för pensioner är oförändrad, 31 procent, från bokslutet 2023 till delårsbokslutet 2024. Om soliditeten beräknas utan hänsyn till pensionskulden utanför balansräkningen sjunker soliditeten från 57 procent vid bokslutet 2023 till 56 procent vid delårsbokslutet 2024.

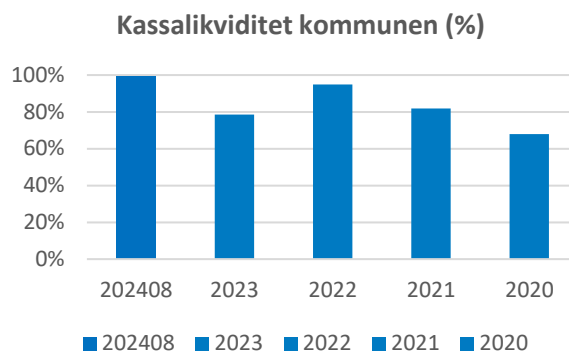

Likviditet

Med hjälp av en god ekonomisk hushållning och planering ska kommunen ur ett kortsiktigt eller medellångt perspektiv inte behöva genomföra dramatiska åtgärder för att möta finansiella utmaningar som kan uppstå över tid.

För att mäta denna betalningsförmåga används kassalikviditet vilken visar förhållandet mellan omsättningstillgångar (exklusive varulager) och kortfristiga skulder. I nedanstående siffror har

exploateringsfastigheter inte exkluderats ur omsättningstillgångarna.

Kassalikviditeten för kommunen har stärkts sedan årsskiftet. Vid årsbokslut 2023 var denna 79 procent och vid delårsbokslutet 2024 uppgår den till 99 procent. Största delen av förklaringen finns i att de kortfristiga skulderna har minskat samtidigt som kassabehållningen har stärkts med 80 mnkr sedan årsskiftet, däri ingår nyupplåning med 50 mnkr.

Borgensåtagande och skuldsättning

Kommunkoncernen

Den totala låneskulden för kommunkoncernen uppgår vid delårsbokslutet till 1 458 mnkr. Detta är en ökning från årsskiftet med cirka 56 mnkr. Av ökningen står Vetlanda kommun för 50 mnkr och Witalabostäder för 39 mnkr samtidigt som AB Vetlanda Industrilokaler har amorterat ned lån med -30 mnkr och Höglandsförbundet -3 mnkr. Inom Vetlanda kommunkoncern har även en balansering skett mot det gemensamma koncernkontot för att hålla ned den externa upplåningen. Under året har ränteläget för såväl in- som utlåning mot checkkrediten ökat vilket medför att kostnaden för att nyttja checkkrediten ligger i paritet med kort upplåning. Om överlikviditet hos andra parter inom koncernkontot sjunker kommer detta resultera i ökad upplåning. Vid delårsbokslutet är i likhet med föregående bokslut hela låneskulden upplånad hos Kommuninvest.

Vid delårsbokslutet har kommunen beslutade solidariska borgensåtaganden avseende utestående krediter 1 142 mnkr. Till detta kommer ansvarsförbindelse för pensionsskuld uppgående till 590 mnkr. Utöver detta finns också ett solidariskt borgensåtagande för Kommuninvest som uppgår till 1 802 mnkr. För samtliga bolag/förbund ryms ytterligare upplåning inom beslutade borgensramar vid behov, i fallet

Höglandets räddningstjänstförbund krävs dock ändring av förbundsordningen. I de fall där det rör sig om borgensåtaganden där flera parter är ägare reduceras risk till den andelen i bolaget/förbundet kommunen innehar genom avtal mellan ägarna.

Kommunen

Kommunens totala låneskuld uppgår vid delårsbokslutet till 576 mnkr vilket är en ökning från årsskiftet med 50 mnkr. I början av året behövde likviditeten förstärkas varvid ett nytt lån om 50 mnkr togs upp. Sedan dess har ett positivt kassaflöde medfört att likviditeten stärkts något från årsskiftet utöver nyupplåningen. Om investeringarna följer prognosen kan ytterligare upplåning bli aktuell under resterande del av året. De höga pensionskostnaderna under året har med höga premier naturligtvis även haft påverkan på likviditeten.

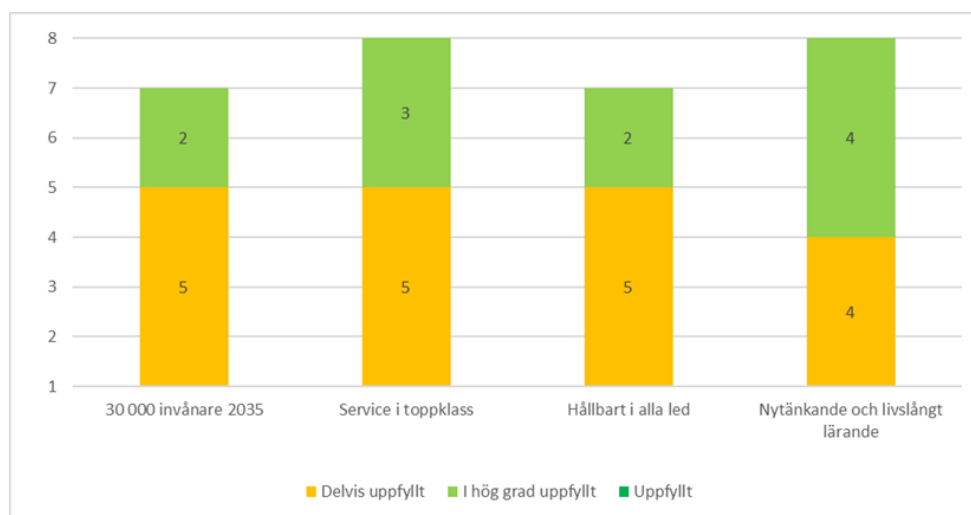
Kommunens beslutade investeringsvolym är hög både för 2024 och 2025 vilket medför att de framtida möjligheter att minska låneskulden är små. Det som i sammanhanget får ses som positivt är då att den ränteuppgång som skett under de senaste åren nu ser ut att ha övergått i en nedgång, även om denna är betydligt långsammare än den branta uppgången. Samtidigt är det dessvärre så att flera lån som togs upp under extrema lågräntor nu behöver omsättas väsentligen högre räntenivåer.

Med en ökad upplåning i den kommunkoncernens bolag blir konsekvensen att borgensavgifterna ökar.

Målredovisning

Vetlanda kommun har fyra kommunfullmäktige mål för 2024–2027. Nedan finns bedömning av måluppfyllelsen per 31 augusti 2024. Bedömning av måluppfyllnaden av kommunfullmäktigemålen är gjord av respektive nämnd/förvaltning. Under rubriken *Verksamhetsberättelse* finns respektive nämnds bedömning av måluppfyllnad och nämndens nyckeltal.

Diagrammet visar nämndernas bedömning om måluppfyllelse (uppfyllt, i hög grad uppfyllt, delvis uppfyllt) för respektive kommunfullmäktigemål. Bedömningen för årets första åtta månader är att kommunen totalt sett har en något lägre måluppfyllnad än vid årsskiftet. Det är fler nämnder/förvaltningar som bedömer att kommunfullmäktigemålen är delvis uppfyllda än i hög grad uppfyllt jämfört med årsskiftet. Det kommunfullmäktigemål som har fått högst betyg på måluppfyllnad är *Nytänkande och livslångt lärande*. I jämförelse med årsbokslut 2023 är målet *Nytänkande och livslångt lärande* i princip oförändrat för 2024 medan övriga mål överlag har fått en bedömning tydligare mot delvis uppfyllt än i hög grad uppfyllt.

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2035

Vetlanda kommun ska skapa attraktiva boenden med en utbyggd infrastruktur i hela kommunen.

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Befolkningen i Vetlanda var i augusti 2024 27 556 personer, vilket är en ökning sedan årsskiftet med + 68 personer. Jämfört med samma period 2023 är det en minskning med 24 personer. Den långsiktiga

befolkningsprognosen visar på ett minskat befolkningsantal i Vetlanda och ger en liknande bild som finns nationellt vilket innebär färre födslar och ett ökat antal äldre, 80+ år.

Medborgarundersökningen 2023 (som är en attitydundersökning) presenterades i april 2024 och visar på att 93 procent tycker att Vetlanda kommun är en bra plats att bo och leva på. 58 procent anser att man kan rekommendera andra som inte bor här att flytta hit. "Viljan" att rekommendera andra att flytta hit sjunker desto yngre kommuninvånaren är.

Kommunfullmäktiges mål är långsiktigt och under årets första åtta månader har nämndernas verksamheter bland annat bidragit med nedanstående till måluppfyllelsen:

- Satsningen på Hi:tech (Highland Technology Center) stärker kommunens attraktivitet och gynnar näringslivet och skolverksamheten. Inom exempelvis vuxenutbildningen förbättrar Hi:tech möjligheterna att studera lokalt. Vi har även genomfört flera aktiviteter för att utveckla besöksnäringen, vilket skapar arbetstillfällen och nya kontaktytor för potentiella invånare.
- Dialoger om landsbygdsinvesteringar, följt upp årets investeringar och haft möten med företag och föreningar som bidrar till kommunens attraktivitet. Arbetet med en tvåårig produktionsplan för samhällsbyggnadsprocessen pågår, med beslut planerat till hösten.
- Satsat på skol- och förskolelokaler, vilket gör kommunen mer attraktiv för barnfamiljer. Medborgarundersökningen 2023 visar att invånarna är nöjda med utbildningsverksamheten, från förskola till vuxenutbildning. Måltidsservice har haft dialog med ungdomsrådet för att göra skolmaten mer omtyckt, vilket kan locka nya invånare.
- Planerar för ett nytt LSS-boende för att möta behovet av beviljade insatser.
- Utställningar på Vetlanda museum och evenemang som VetlandaFesten lockar besökare och bidrar till en rik fritid för invånarna. Kommunen satsar även på Fritidsbanken, som ska hjälpa invånare i alla åldrar att prova på idrott.

- Utvecklingen av järnvägen Vetlanda-Nässjö fortsätter och projektet ingår nu i den regionala infrastrukturplanen.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

I Vetlanda kommun ska alla verksamheter sträva efter att leverera tjänster och service på allra högsta nivå. En kommunal service som ser och möter behov och skapar möjligheter.

Bedömning	Trend
	

Kommentar:

När medborgaren har kontakt med tjänstepersoner eller politiker får Vetlanda kommun ett positivt resultat i medborgarundersökningen. Närmare 89 procent anser att hen fått ett bra bemötande från politiker och över 93 procent vid kontakt med tjänsteperson. Det senare placerar Vetlanda på en andra plats i riket. 87 procent tycker att kommunen sköter sina verksamheter på ett bra sätt. På frågan om skötseln av gator och vägar fungerar bra i kommunen var 81 procent nöjda, vilket gav första plats i landet. Det som kan bli bättre utifrån kommuninvånarens synvinkel är insyn och inflytande i kommunens beslut och verksamhet, något som också ses generellt i riket.

Nedan finns exempel på vad nämndernas verksamheter har bidragit med till måluppfyllelsen under årets första åtta månader:

- Kompetenscenter driver tillsammans med vuxenutbildning och arbetsmarknad projektet SIKT som syftar till att förbättra kompetensförsörjningen genom utbildningsinsatser, matchning och förändrade arbetsätt.
- Bästa platsen är ett samarbetsprojekt över tre nämnder (barn och utbildningsnämnden, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden) där målet är en bättre kvalitet på servicen för invånare. Vi har flera projekt i gång för att stärka de eftergymnasiala utbildningsmöjligheterna i Vetlanda. Ett samarbete med Linköpings universitet är klart, där det kommer vara möjligt att läsa till lärare i fritidshem på plats i Vetlanda.
- Vård och omsorg har arbetat med förvaltningens kvalitetsledningssystem Tryggve som håller samman nämndens ambitioner genom systematik och tydlighet, samt knyter

kvalitetsarbetet till målstyrning och ledarskaps-policy. Tryggvemodellen har rönt stort intresse på många håll och har implementerats i andra kommuner som ett gott exempel.

- Kultur och fritid har, så långt de kommunägda fastigheternas teknik tillåter, digitaliserat uthyrning av idrottshallar och gymnastiksalar. Vi har också digitaliserat alla ansökningar och intresseanmälningar av olika slag. Biljettförsäljning för alla större arrangemang görs både via Nortic och biblioteket för att säkerställa god tillgänglighet oavsett reseavstånd till Vetlanda eller datorkunskaper. Kultur och fritid arbetar parallellt med att fortsatt ge bra service när man inte har möjlighet att boka digitalt.

Fullmäktiges mål – Hållbart i alla led

I Vetlanda kommun arbetar vi medvetet med hållbarhet.

Social hållbarhet

- Fler i utbildning och färre i utsatta hushåll.
- Integration med en inkludering där alla får plats och ges möjlighet att komma till sin rätt.
- Ökad trygghet.
- Ökad psykisk hälsa och god arbetsmiljö.

Ekonomisk hållbarhet

- Resurshushållning med en god kommunal ekonomi i balans.

Ekologisk hållbarhet

- Bevara biologisk mångfald och tillgång till upplevelserik miljö.
- Ökad klimatanpassning och minskad klimatpåverkan.
- I Vetlanda kommun arbetar vi medvetet med hållbarhet.

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Den globala utvecklingen med bland annat ökad internationalisering, spänningar i världspolitiken tillsammans den demografiska utvecklingen påverkar vår kommun. Kommunens roll som samhällsbyggare blir än viktigare för att säkerställa,

inkludering, jämlikhet, trygghet och framtidstro. Framtidstro hos både medborgare och företag.

Vetlanda kommun står bakom Agenda 2030 med de 17 globala utvecklingsmålen som är beslutade av FN. I kommunens Policy för hållbar utveckling beskrivs förhållningssätt och principer i arbetet med hållbar utveckling. Vetlanda kommun har, precis som övriga kommunsverige utmaningar inom hållbarhet. Utmaningen just nu ligger i hur vi skapar och synliggör hållbar utveckling i våra verksamheter för att ta arbetet vidare. Utmaning finns även inom långsiktiga sociala investeringar (investera i tidiga förebyggande insatser som är hållbara över tid) vilka är avgörande för att säkerställa välmående och hälsa och därmed tillgång till framtida kompetensbehov.

Under årets första åtta månader har nämndernas verksamheter bland annat bidragit med nedanstående till måluppfyllelsen:

- Kommunens miljöbokslut visar på en positiv utveckling genom minskade utsläpp av växthusgaser. Arbetet med anpassning till ett förändrat klimat är ständigt pågående och systematiskt. Samverkan och samordning sker för att öka cirkulation i våra upphandlade varor och tjänster. Vetlanda kommun har tillsammans med övriga höglandskommuner tagit fram hållbarhetskrav att ställa vid upphandlingar samt även ökat kunskapen inom området. Kommunal energiplanering pågår i regional samverkan och en kommunal handlingsplan för avfall är under framtagande.
- Regional samordning inom social hållbarhet sker med gemensamma prioriterade insatsområden. Hälsocenter (samarbete mellan region, kommun och vårdcentraler) har fortsatt hög beläggning. Fram till sommaren 2024 har 3 000 personer inom Vetlanda kommunkoncern utbildats i MHFA-första hjälpen till psykisk hälsa sedan starten 2014 (en unik utbildningsinsats för att förbygga psykisk ohälsa och suicid).
- Biblioteket är värd för tjänsten digital handledning för äldre och arbetar med läsfrämjande åtgärder för familjehems-placerade barn.
- Barn och utbildning arbetar med "Riktade insatser för nyanländas lärande" och projektet "Bästa platsen" som handlar om att långsiktig

ge en mer likvärdig förskola och skola och därmed ett socialt hållbart samhälle.

- Vetlanda museum har på flera sätt lyft sociala hållbarhetsfrågor under våren och fick under sommaren som första museum i Sverige ta emot en utställning om klimatfrågor, som SMHI varit med och arbetat fram.
- Miljö och bygg arbetar vid sin tillsyn för att företag ska använda bästa möjliga teknik och minska energiförbrukningen. Vid byggande av nya bostäder måste hänsyn tas till vårt förändrade klimat.
- Måltidsservice arbetar aktivt med att minska matsvinnet genom ökad kunskap och två mätningar per år där samtliga kök deltar för att följa utvecklingen över tid.
- Vård och omsorg arbetar med att lösa införandet av den lagstadgade 11-timmars dygnsvila på ett hållbart och kostnadseffektivt sätt.

Fullmäktiges mål - Nyttänkande och livslångt lärande

I Vetlanda kommun ska vi kunna ge goda förutsättningar för ett livslångt lärande och ha en kultur som präglas av nytänkande.

- Livslångt lärande med en ökad utbildning och en kompetenshöjning hos kommunens invånare.
- En ökad digitalisering i kommunens verksamheter för att kunna utveckla och förbättra service och tjänster.
- Fler nya innovationer i kommunens egna verksamheter och hos företagen inom kommunens geografiska område.
- En ökad samverkan där allt vi gör ska präglas av största nytta för kommunen och invånarna.
- Mer nytänkande präglad av en förändringskultur i alla kommunens verksamheter.
- Vi skapar ett Vetlanda som är nytänkande.

Vetlanda är nytänkande med

- Ett innovativt företagsklimat och ett entreprenöriellt tänkande bland de unga

- En höjd utbildningsnivå och ett livslångt lärande
- Utveckling av idéer i samverkan mellan invånare, Vetlanda kommun, förenings- och näringsliv
- Vetlanda kommuns verksamheter premierar nytänkande som bidrar till ökad ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Organisationskulturen kännetecknas av öppenhet för det nya, mod att testa nytt, ständiga förbättringar och verksamhetsutveckling med digitalisering som möjliggörare

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Kommunen står inför utmaningar med låga födelsetal, svårighet att rekrytera utbildad arbetskraft tillsammans med snabb teknikutveckling för att nämna några. Alla kommunens verksamheter behöver bidra i förändring och kulturförflyttning på olika sätt. Kommunledningsförvaltningen stödjer med system för uppföljning med mera, men också genom att ge stöd i förändringsarbetet som syftar till att skapa trygghet i förändringen. Under året har utvecklingsavdelningen skapat olika team som under året ska ta fram verktyg som underlättar och stimulerar utvecklingsarbetet. Digital mognad är ett viktigt område i förändringsarbetet eftersom en viktig del av utvecklingen är att på ett bra sätt nyttja ny teknik och nya arbetssätt inom det digitala området.

Under årets första åtta månader har nämndernas verksamheter bland annat bidragit med nedanstående till måluppfyllelsen:

- Vård och omsorg arbetar med att öka kunskapen inom olika digitala lösningar. Att arbeta med digitala verktyg ger en viss effektivisering. Kunskapsbehovet upplevs som stor och efterfrågat.
- Fler elever i våra verksamheter känner studiero och trygghet. Andel behöriga lärare och förskollärare har ökat.

Sammanfattning av god ekonomisk hushållning och målarbete

Den totala bedömningen av måluppfyllnad inom både verksamhetens mål och de finansiella målen visar på att en måluppfyllnad som är lägre än vid årsskiftet. De verksamhetsmässiga målen, som har en hög ambitionsnivå, har en god måluppfyllnad under de första åtta månaderna 2024. Tre av fyra kommunfullmäktigemål bedöms dock vara delvis uppfyllda än i hög grad uppfyllda. Ett av de tre finansiella målen är uppfyllt, vilket till stor del beror på lägre resultatnivå i kombination med hög investeringstakt.

Prognosen för helårsresultatet 2024 är något lägre än budgeterat (budget 5,9 mnkr jämfört med prognos 3,1 mnkr). Detta beror framför allt på ökade kostnader inom pensioner, införande av arbetstidslagens 11 timmars dygnsvila, externa placeringar och kostnader för försörjningsstöd. Trots detta har kommunen lyckats hålla ett balanserat resultat genom regelbunden uppföljning och prioritering av resurser.

- E-tjänsterna inom miljö och bygg kommer numera direkt in i vårt verksamhetssystem.
- Höglandets överförmyndarverksamhet arbetar med öka antalet ställföreträdare som använder e-tjänsten Provisum Ställföreträdare. Verksamheten har i början av året utbildat ställföreträdare i syfte att öka kvalitén på inlämnade redovisningar samt öka digitaliseringen i verksamheten.

Sammanfattningsvis har verksamheten under de första åtta månaderna 2024 bedrivits med god ekonomisk hushållning. Vi fortsätter att arbeta för en hållbar utveckling och ekonomisk stabilitet, både på kort och lång sikt samt strävar efter en hög måluppfyllnad.

Revidering av kommunens Policy för god ekonomisk hushållning pågår med syftet att bland annat uppdatera de finansiella målen, ange korrekt hänvisning till kommunallagen och resultatreserv.

Väsentliga personalförhållanden

Tabellerna som följer i detta avsnitt avser perioden 2024-01-01 - 2024-08-31 i jämförelse med motsvarande period år 2023 och 2022.

Antal anställningar

Tabellen redovisar antal anställningar fördelat på månad- och timavlönade och vilande tillsvidareanställningar. Den 31 augusti 2024 hade Vetlanda kommun 2 535,5 årsarbetare med månadslön vilket är en ökning med 16,9 årsarbetare jämfört med samma period 2023. Jämfört med 2022 är det en ökning med 55,8 årsarbetare.

	Antal anställningar			Antal årsarbetare		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Månadsavlönade						
- Alla anställningsformer*	2 761	2 734	2 701	2 535,5	2 518,6	2 479,7
- Tillsvidare*	2 295	2 242	2 254	2 138,1	2 088,25	2 090,3
- Vikarier	116	127	108	96,6	107,2	89,1
- Allmän visstid	297	312	317	256,4	276,2	283,3
- Övriga**	53	53	22	44,3	47,0	17,0
Timavlönade						
- Alla anställningsformer	1 088	1 136	1 241	0	0	0
- Vikarier	829	842	907	0	0	0
- Allmän visstid	181	206	240	0	0	0
- Övriga**	78	88	94	0	0	0
Vilande - tillsvidare	38	49	75	0	0	0

* Inklusivt förtroendevalda (2024: X anställningar, X,X årsarbetare)

** I övriga ingår visstidsanställda >67 år, fyllda LAS ålder, provanställningar, projektanställningar, BEA anställningar och säsonganställningar

Antal månadsavlönade anställningar per förvaltning

Tabellen nedan redovisar antal månadsavlönade årsarbetare den 31 augusti 2024 per förvaltning indelad efter anställningsform.

Månadsavlönade	Tillsvidare-anställning			Visstids-anställning		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Förvaltning						
Barn- och utbildning	868,1	838,6	835,2	239,9	260,1	233,8
Kultur- och fritid	39,9	37,9	36,9	3,7	3,4	4,0
Tekniska	150,9	154,1	149,1	16,8	18,5	18,5
Social	90,2	81,4	84,5	1,2	5,8	3,3
Kommunledning	228,4	223,1	206,3	22,0	22,5	16,8
Miljö- och bygg	17,0	18,0	19,0	0,0	0,0	0,0
Vård- och omsorg	743,8	735,2	758,7	111,7	119,3	107,8

Tidsanvändning

Arbetad tid

Tabellen redovisar antal arbetade timmar samt lönekostnader exklusive personalomkostnader för samtliga anställningar. I arbetad tid inkluderas bland annat månadslön, timlön, mertid, övertid och ob-ersättning.

Antal arbetade timmar har under årets första åtta månader ökat med 37 928 timmar år 2024 jämfört med samma period 2023. Jämfört med samma period 2022 visar en ökning av arbetad tid med 123 953 timmar.

Arbetad tid och lönekostnader	Antal timmar			Kostnader (tkr) exkl PO		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Förvaltning	1 002 222	999 029	973 687	241 453	230 957	218 388
Barn- och utbildning	260 594	252 584	230 206	58 721	55 579	49 064
Kommunledning	44,191	42 452	43 888	9 213	8 377	8 480
Kultur- och fritid	18 007	18 054	18 000	4 390	4 274	4 290
Miljö- och bygg	93 527	95 613	87 520	22 611	21 861	19 915
Social	176 721	171 110	168 405	36 088	34 050	32 819
Tekniska	994 348	972 840	943 949	207 139	199 947	192 457
Vård- och omsorg	2 589 610	2 551 682	2 465 657	579 615	555 045	536 114

Frånvaro

Tabellen redovisar antal frånvarotimmar samt lönekostnader exklusive personalomkostnader för samtliga anställningar. I frånvarotid inkluderas semester, sjukdom och föräldraledighet, vård av sjukt barn samt övrig frånvaro.

Frånvarotiden minskade med 3 132 timmar under 2024 jämfört med 2023. Jämfört med samma period 2022 visar en minskning med 58 760 timmar.

Frånvarotimmar och lönekostnader	Antal timmar			Kostnader (tkr) exkl PO		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Förvaltning	417 582	410 716	434 734	66 079	64 950	65 523
Barn- och utbildning	82 336	85 151	82 311	13 246	13 139	11 632
Kommunledning	17 159	17 506	15 202	2 226	2 276	2 116
Kultur- och fritid	6 001	6 230	7 276	1 003	981	1 010
Miljö- och bygg	31 376	31 754	33 796	5 057	5 066	4 723
Social	53 922	58 003	58 209	8 422	8 330	7 755
Tekniska	330 769	332 917	366 374	43 372	41 270	42 638
Vård- och omsorg	939 145	942 277	997 905	139 405	136 012	135 400

Sammanställning övertid och mertid

Under den första perioden år 2024 har antalet övertidstimmar minskat med 2 243 timmar och mertiden minskat med 999 timmar jämfört med samma period 2023.

Övertid (timmar) och lönekostnader	Antal timmar			Kostnader (tkr) exkl PO		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Förvaltning						
Barn- och utbildning	2 478	3 803	4 394	501	604	949
Kommunledning	755	1 128	536	290	484	178
Kultur- och fritid	422	431	466	111	94	115
Miljö- och bygg	39	20	19	10	5	4
Social	110	138	123	36	73	59
Tekniska	2 172	2 147	2 243	580	506	605
Vård- och omsorg	6 575	7 125	10 969	2 507	2 736	4 072
Totalt	12 551	14 794	18 752	4 035	4 504	5 984

Mertid (timmar) och lönekostnader	Antal timmar			Kostnader (tkr) exkl PO		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Förvaltning						
Barn- och utbildning	5 374	6 157	6 584	778	688	709 673
Kommunledning	123	288	267	27	53	48
Kultur- och fritid	123	323	181	23	38	35
Miljö- och bygg	4	-	-	0,7	-	-
Social	25	3	222	0,0	0,2	24
Tekniska	504	224	158	32	11	17
Vård- och omsorg	2 276	2 432	3 820	464	476	724
Totalt	8 428	9 427	11 234	1 325	1 268	1 559

Sjukfrånvaro

Tabellen visar andel totala sjukfrånvarotimmar av ordinarie arbetstid, och redovisas enligt de direktiv som Sveriges kommuner och regioner (SKR) anger.

Den totala sjukfrånvaron för Vetlanda kommun har för de åtta första månaderna 2024 minskat med 0,13 procentenheter jämfört med samma period 2023. Jämfört med 2022 är det en minskning med 1,36 procentenheter.

Sjukfrånvaro per förvaltning

Sjukfrånvaro, procent	2024			2023			2022		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Förvaltning									
Barn- och utbildning	4,41	4,51	4,05	4,30	4,51	3,51	5,44	5,88	3,78
Kommunledning	4,98	5,38	2,63	5,48	6,17	1,72	6,33	7,20	2,33
Kultur- och fritid	5,86	4,88	7,87	7,71	6,57	8,46	7,12	6,38	8,51
Miljö- och bygg	2,51	3,23	0,29	4,94	6,31	0,43	1,48	1,37	1,76
Social	6,45	7,22	1,53	6,25	7,37	1,71	7,57	7,98	5,90
Tekniska	4,94	7,39	2,77	4,62	6,54	2,86	6,69	8,25	5,23
Vård- och omsorg	8,07	8,51	5,49	8,41	8,74	6,45	9,77	10,04	7,97
Totalt procent	5,90	6,35	4,13	6,03	6,53	4,05	7,26	7,81	5,09

Andel långtidsjukfrånvaro

Nedanstående tabell visar andel timmar av den totala andelen sjuktimmarna, från dag 60 per förvaltning och redovisas enligt direktiv från SKR.

Långtidsjukfrånvaron från dag 60 på kommunnivå har minskat med 0,83 procentenhet jämfört med samma period 2023 och jämfört med 2022 har den ökat med 1,79 procentenheter.

Långtidssjukfrånvaro per förvaltning

Långtidssjukfrånvaro, procent	2024			2023			2022		
	Förvaltning	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor
Barn- och utbildning	34,10	30,85	47,13	30,20	29,44	33,88	30,39	29,77	33,96
Kommunledning	49,12	53,20	-	42,05	44,20	-	36,60	37,40	9,92
Kultur- och fritid	54,56	35,12	79,57	48,51	29,88	79,79	35,06	26,68	46,72
Miljö- och bygg	57,77	59,42	-	52,76	53,86	-	-	-	-
Social	63,91	66,02	-	62,30	65,85	-	63,27	65,79	49,30
Tekniska	25,58	34,18	5,23	28,45	42,04	-	44,66	51,60	34,50
Vård- och omsorg	37,52	40,30	12,44	42,40	44,89	22,22	37,38	37,55	35,98
Totalt procent	38,12	39,53	29,69	38,95	40,99	26,02	36,33	36,54	35,04

Frånvarodag 1–14, 15–59 och 60 dagar eller mer

Tabellen visar antal sjukfrånvarodagar, vilket beräknas på antal dagar sjukfallet medför oberoende av arbetsdagens längd. En sjukfrånvarodag kan därför vara fyra timmar likväl som tio timmar.

Korttidssjukfrånvaron dag 1–14 har ökat med totalt 230 dagar och dag 15–59 har minskat med 71

dagar, långtidssjukfrånvaron från och med dag 60 visar en minskning med 651 dagar, under årets åtta första månader jämfört med samma period 2023. I jämförelse med samma period 2022 visar korttidssjukfrånvaron dag 1–14 har minskat med totalt 6 375 dagar och dag 15–59 har minskat med 136 dagar, långtidssjukfrånvaron från och med dag 60 har minskat med 3 061 dagar.

Frånvarodagar per förvaltning

Frånvarodagar	Dag 1–14			Dag 15–59			Dag 60 -		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Barn- och utbildning	4 388	4 472	7 199	1 675	1 344	1 157	7 926	8 066	8 839
Kommunledning	787	911	1 357	427	574	423	2 511	2 210	2 363
Kultur- och fritid	198	221	279	15	66	72	622	700	704
Miljö- och bygg	35	33	56	-	-	-	261	414	-
Social	236	314	385	133	165	144	1 594	1 261	1 654
Tekniska kontoret	763	727	956	138	247	109	1 470	978	1 816
Vård- och omsorg	6 797	6 296	9 347	2 072	2 135	2 691	12 103	13 509	14 172
Totalt	13 204	12 974	19 579	4 460	4 531	4 596	26 487	27 138	29 548
Kvinnor	10 871	10 670	16 623	4 039	4 009	4 230	23 888	25 016	25 592
Män	2 333	2 304	2 956	421	522	366	2 599	2 122	3 956

Sjukfrånvaro per AID-grupper

Arbetsidentifikation (AID) är ett system för kommuner och regioner för gruppering av arbetsuppgifter. Nedan visas den totala

sjukfrånvaron i procent per AID-grupp. Nästan alla grupper har minskad sjukfrånvaro jämfört med föregående år.

AID-grupp	2024	2023	2022
Ledningsarbete (AID 101010-109090)	1,11	2,20	2,62
Handläggare- och administratörsarbete (AID 151010-152090)	3,35	3,46	3,30
Vård och omsorgsarbete med mera (AID 201010-208090)	9,22	9,18	9,79
Rehabilitering och förebyggande arbete (AID 301010-301090)	3,06	3,28	5,37
Individ- och familjeomsorg (AID 351008-352090)	6,82	7,40	10,58
Förskole-, skol-, fritids- annan per vht (AID 401009 -403090)	4,68	4,54	5,88
Kultur-, turism- och fritidsarbete (AID 451010-452090)	4,94	5,96	6,61
Teknikarbete (AID 501010-509090)	2,25	4,59	2,08
Hantverkare med mera (AID 521010-529090)	4,87	4,00	6,28
Köks- och måltidsarbete (AID 601010-609090)	5,80	7,46	8,50
Städ, tvätt och renhållningsarbete (AID 651010-659090)	8,07	6,94	9,73
Totalt	5,90	6,03	7,26

Sjuklönekostnader

Tabellen nedan visar sjuklönekostnader, exklusive personalomkostnader och vikariekostnader, för samtliga anställningar.

Sjuklönekostnader	Kostnader (tkr) exkl. PO		
	2024	2023	2022
Förvaltning			
Barn- och utbildning	3 933	4 034	5 286
Kommunledning	880	1 106	1 117
Kultur- och fritid	185	271	241
Miljö- och bygg	46	55	45
Social	326	324	366
Tekniska kontoret	659	673	756
Vård- och omsorg	6 684	6 311	7 847
Totalt	12 712	12 775	15 662

Förväntad utveckling

Under 2024 förväntas Sveriges ekonomi fortsätta att befinna sig i en lågkonjunktur, vilket har präglat landet sedan 2023. BNP-tillväxten för 2024 beräknas bli 0,7 procent, men en förbättring förväntas under 2025 med en tillväxt på 2,5 procent.

Inflationen, som har varit en stor utmaning de senaste åren, har under 2024 sjunkit till under Riksbankens mål på 2 procent. I juli 2024 var inflationen, mätt med KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) 1,7 procent. Detta beror främst på lägre energipriser och minskade drivmedelskostnader, vilket i sin tur har påverkats av skattesänkningar och sänkt reduktionsplikt. Denna nedgång i inflationen öppnar upp för räntesänkningar, vilket kan stimulera hushållens konsumtion och bostadsinvesteringar under 2025.

Den höga inflationstakten under 2023 och 2024 har också bidragit till ökade pensionskostnader, särskilt för avtalspensioner. Dessutom har den höjda premien för den avgiftsbestämda pensionen i det nya pensionsavtalet AKAP-KR ytterligare ökat kostnaderna. Pensionskostnaden för 2024 är högre än prognosticerat. Som det ser ut kommer dock kostnaderna för pensioner att minska under 2025.

Trots dessa positiva tecken förblir arbetsmarknaden en utmaning. Arbetslösheten förväntas öka under 2024 och sedan gradvis minska under 2025. Efterfrågan på arbetskraft är fortsatt låg, vilket påverkar sysselsättningen negativt.

Sammantaget visar prognoserna att Sveriges ekonomi står inför en långsam återhämtning. Medan 2024 präglas av låg tillväxt och hög arbetslöshet, finns det förhoppningar om en starkare ekonomisk utveckling under 2025, driven av ökad hushållskonsumtion och förbättrade globala ekonomiska förhållanden.

Ränteläget kommer vara viktigt för Vetlanda framöver, då planerade investeringar sannolikt kommer öka upplåningsvolymen och innebär ökade kostnader för kapital. Till dessa hör

exempelvis investeringar i byggnation för Hi:tech, badhus och kommande behov inom vård- och omsorgssektorn. Behoven behöver matchas mot övrig ekonomi för att få en hållbar ekonomisk utveckling.

Befolkningsutvecklingen är en stor utmaning kommande år. Den negativa trenden innebär såväl lägre skatteintäkter som att utdelningen i utjämningsystemet blir sämre. Situationen delar vi med många andra kommuner, men för att behålla Vetlanda kommuns ekonomiska stabilitet framöver är det viktigt att befolkningsminskningen inte blir ihållande utan att trenden kan vändas. Ytterligare utmaning är att befolkningsprognosen visar på att kommunen får en ökad andel äldre, äldre. En sådan utveckling för med sig ökade krav på vård och omsorg. Prognosen visar även att det är en påtaglig minskning av barnantalet i förskola och trots att kommunen har stängt flertalet paviljonger räcker inte detta. Barn och utbildning kommer behöva fortsätta arbeta med förskolans organisation för att anpassa till ett lägre barnantal.

Kompetensförsörjning och rekrytering av medarbetare med adekvat utbildning är en stor utmaning för organisationen och ett viktigt område att arbeta med.

Driftbudgeten för 2024 är fastställd till det låga resultatet om 5,9 mnkr. Det är långt ifrån det riktvärde på 2 procent av skatter och bidrag som brukar vara brukligt och är ett av kommunens finansiella mål. Under ett enstaka år är en så låg resultatnivå acceptabel men faran är att om Sveriges ekonomi inte utvecklas i den positiva riktning som förväntas kommer det bli svårt att åter öka resultatnivån. I den antagna driftbudgeten för kommunen inför 2025 är resultatnivån åter på en högre nivå, 39 mnkr. Detta ger dels väsentligt större möjligheter att finansiera egna investeringar, dels finns en betydligt större marginal mot oförutsedda händelser. Inför 2026 ökar den budgeterade resultatnivån ytterligare (44 mnkr) för att sedan sjunka till 2027 (31 mnkr).

Begreppsförklaringar

Begrepp	Förklaring
ANLÄGGNINGSKAPITAL	är summa bundet eget kapital i anläggningar. Detta utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder samt avsättningar.
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	är fast och lös egendom avsedda att stadigvarande ägas. De upptas till anskaffningskostnad minus avskrivningar och eventuella investeringsbidrag.
AVSKRIVNINGAR	utgör planmässig värdenedsättning av anläggningar och inventarier.
AVSÄTTNINGAR	är förpliktelser som inte är helt bestämda till storlek eller förfallotidpunkt såsom pensionsåtagande, löneskatt och marksanering.
BALANSRÄKNING	redovisar kommunens tillgångar, skulder och eget kapital vid årets utgång. Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder utgör rörelsekapitalet och skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder utgör anläggningsskapitalet. Skillnaden mellan summa eget kapital innevarande år och summa eget kapital föregående år utgör förändringen av eget kapital. Se vidare resultaträkning.
EGET KAPITAL	är kommunens totala kapital bestående av anläggningsskapital (anläggningstillgångar minus långfristiga skulder och avsättningar) och rörelsekapital (omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder och avsättningar).
LÅNGFRISTIGA SKULDER	är skulder med en löptid överstigande ett år. Häri ingår även pensionsskulden intjänad från 1998 exkl. individuell del.
NETTOINVESTERINGAR	är investeringsutgifter med avdrag för eventuella investeringsbidrag med mera.
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	avser likvida medel samt fordringar vilka betraktas som säkra och som kommer att erhållas inom ett år från balansdagen. Hit räknas även förråd och exploateringsfastigheter.
RESULTATRÄKNING	visar förändringen av det egna kapitalet i förhållande till föregående år. Denna förändring kan även utläsas av balansräkningen.
RÖRESLEKAPITAL	är summa fritt eget kapital, och utgör skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder samt avsättningar.

Bokslutsprognos 2024-08-31

Drift

Budgetavvikelse (tkr)	Prognos augusti -24	Prognos april -24	Prognos februari -24
Kommunfullmäktige	661	956	0
Revisionen	0	0	0
Valnämnd	49	222	0
Höglandets överförmyndarnämnd	110	0	0
Kommunkansliet	2 613	2 180	0
Höglandets Räddningstjänstförbund	0	0	0
Höglandets Kommunalförbund	-1 550	-1 549	0
Ekonomikontoret	1 271	423	200
HR-kontoret	491	291	0
Måltidsservice	1 428	-145	-1 000
Kommunikationsavdelningen	-229	-51	0
Utvecklingsavdelningen	736	257	0
SUMMA KOMMUNSTYRELSEN M.M.	5 580	2 584	-800
Kultur- och fritidsnämnd	896	335	0
Teknisk nämnd	1 494	-2 858	-1 700
Barn- och utbildningsnämnd	3 500	2 054	0
Vård- och omsorgsnämnd	-7 987	-8 910	-8 000
Socialnämnd	-7 391	-7 147	-2 250
Miljö- och byggnämnd	240	111	0
SUMMA NÄMNDER	-3 668	-13 831	-12 750
Finansförvaltning	1 447	-4 314	1 500
TOTAL BUDGETAVVIKELSE	-2 221	-18 145	-11 250
RESULTATPROGNOS			
BUDGETAVVIKELSE	-2 221	-18 145	-11 250
Resultat enligt driftbudgetbeslut	6 000	6 000	6 000
Ombudget (Pussel)	-150	-150	0
BUDGETERAT RESULTAT EFTER FÖRÄNDRINGAR	5 850	5 850	6 000
BERÄKNAT ÅRSRESULTAT	3 629	-12 295	-5 250

Bokslutsprognos 2024-08-31

Investering

Budgetavvikelse (tkr)	Prognos augusti-24	Prognos april -24	Prognos februari -24
KOMMUNSTYRELSEN			
Kommunkansliet	0	0	0
Ekonomikontoret	0	0	0
HR-kontoret	200	0	0
Måltidsservice	1 785	0	0
Kommunikationsavdelningen	749	0	0
Utvecklingsavdelningen	0	0	0
SUMMA KOMMUNSTYRELSEN	2 734	0	0
Höglandets Överförmyndarnämnd	0	0	0
Fastighetsförvärv	0	0	0
Kultur- och fritidsnämnd	10 455	0	0
Teknisk nämnd	29 935	16 754	0
Barn- och utbildningsnämnd	0	0	0
Vård- och omsorgsnämnd	340	300	0
Socialnämnd	100	0	0
Miljö- och byggnämnd	30	0	0
SUMMA NÄMNDER	43 594	17 054	0
RESULTATPROGNOS			
BUDGETAVVIKELSE	43 594	17 054	0
Beslutad investeringsbudget	164 170	164 170	164 170
Tilläggsbudget TN (Tomaslundsskolan)	18 500	18 500	0
Ombudget/Förskott	35 599	35 599	0
INVESTERINGSBUDGET EFTER TILLÄGG	218 269	218 269	164 170
BERÄKNAD INVESTERINGSVOLYM	174 675	201 215	164 170

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning 2024-08-31

Tkr	Not	Årsbudget	Prognos	2024-08	2023-08	Förändring
Verksamhetens intäkter		585 858	619 352	253 226	260 332	-7 106
Verksamhetens kostnader		-2 557 047	-2 604 869	-1 537 404	-1 452 412	-84 992
Avskrivningar och nedskrivningar		-88 316	-87 690	-57 820	-52 665	-5 155
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-2 059 505	-2 073 207	-1 341 998	-1 244 745	-97 253
Skatteintäkter	2	1 440 100	1 442 300	959 946	949 122	10 824
Generella statsbidrag och utjämningsystem	3	609 200	615 800	410 563	375 573	34 990
Verksamhetens resultat		-10 205	-15 107	28 511	79 950	-51 439
Finansiella intäkter	4	34 000	40 500	24 221	11 491	12 730
Finansiella kostnader	5	-17 969	-22 300	-14 442	-11 066	-3 376
Resultat efter finansiella poster		5 826	3 093	38 290	80 375	-42 085
Extraordinära poster		0	0	0	0	0
PERIODENS RESULTAT	6	5 826	3 093	38 290	80 375	-42 085

Balansräkning 2024-08-31

Tkr	Not	2024-08	2023-12	Förändring
TILLGÅNGAR				
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella anläggningstillgångar	7, 18	2 798	3 479	-681
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnad och tekniska anläggningar	7, 18	1 563 880	1 546 757	17 123
Maskiner och inventarier	7, 18	74 747	79 381	-4 634
Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper och andelar	8	46 105	46 105	0
Övriga långfristiga fordringar	9	202 968	209 453	-6 485
Summa anläggningstillgångar		1 890 498	1 885 175	5 323
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Förråd och exploateringsfastigheter	10	37 289	37 928	-639
Kortfristiga fordringar	11	211 803	243 928	-32 125
Kassa och bank	12	105 253	35 112	70 141
Summa omsättningstillgångar		354 345	316 968	37 377
SUMMA TILLGÅNGAR		2 244 843	2 202 143	42 700
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Årets resultat	13	38 290	56 666	-18 376
Resultatutjämningsreserv		60 000	50 000	10 000
Övrigt eget kapital		1 184 100	1 137 434	46 666
Summa Eget kapital		1 282 390	1 244 100	38 290
Avsättningar				
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	14	11 008	10 328	680
Andra avsättningar	14	17 084	17 090	-6
Summa avsättningar		28 092	27 418	674
Skulder				
Långfristiga skulder	15,18	581 403	531 375	50 028
Kortfristiga skulder	16	352 958	399 250	-46 292
SUMMA SKULDER		934 361	930 625	3 736
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		2 244 843	2 202 143	42 700
ANSVARSFÖRBINDELSER				
Ansvars- och borgensförbindelser	17	2024-08	2023-12	Förändring
Ansvars- och borgensförbindelser		1 141 736	1 137 088	4 648
<i>Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar</i>		474 893	457 241	17 652
<i>Löneskatt på pensionsförpliktelser ovan</i>		115 209	110 927	4 282
Summa pensionsförpliktelser inklusive löneskatt		590 102	568 168	21 934
Totalt		1 731 838	1 705 256	26 582

Noter

NOT 1

Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt enligt de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning med undantag för rekommendationen R5 avseende Leasing. Kommunen har påbörjat en genomgång av alla leasingavtal för att kunna klassificera dessa till finansiell eller operationell leasing. Denna genomgång är ännu inte klar.

Intäkter och kostnader

Intäkter och kostnader periodiseras till den period som de avser då de uppgår till väsentliga belopp (över 50 tkr). Vid beräkning av de preliminära skatteintäkterna för 2024 har SKR:s augustiprognos använts.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar upptas till det bokförda värdet (anskaffningskostnaden minus avskrivningar). Statliga investeringsbidrag redovisas för sig med samma avskrivningstid som den ursprungliga investeringen. Investeringar som understiger ett halvt basbelopp kostnadsförs direkt. Inga lånekostnader har aktiverats.

Exploateringsmark

Denna är redovisad som omsättningstillgång, vilket enligt lagen avser mark som inte är för stadigvarande innehav.

Kapitaltjänstkostnader

Avskrivningarna beräknas på anläggnings-tillgångarnas anskaffningsvärde. Rak nominell avskrivningsmetod tillämpas och avskrivningar görs på investeringar innevarande år. Komponentavskrivningar görs på alla kommunens fastigheter, med ett bokfört värde över 5 mnkr. Internränta beräknas på tillgångens bokförda värde (2,5 procent för 2024).

Kostnadsräntor

Dessa har redovisats enligt bokföringsmässig metod.

Leverantörsfakturor

Fakturor inkomna efter 31 augusti har i möjligaste mån bokförts på rätt period.

Leasing

Leasingavtal redovisas som operationell leasing. Dessa finns i huvudsak på bilar och större kontorsmaskiner. Leasingavgifterna bokförs löpande. Detta är ett område som kommer att ses över inom kort.

Statsbidrag

Bidragen har bokförts på rätt period.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner

Semesterlöneskultsförändringen bokförs varje månad. Denna har stor påverkan på delårsresultatet. Personalen har nyligen tagit ut stor del av sin semester, vilket resulterar i en stor fordran på de anställda avseende årets semester vid tiden för delårsbokslutet.

Sociala avgifter

Dessa bokförts i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneutbetalningen.

Utställda fakturor

Kundfakturor utställda efter 31 augusti, men hänförliga till redovisningsperioden, har fordringsförts och tillgodogjorts periodens redovisning.

Löneskatt

Denna beräknas för såväl avsättning för pensionsåtaganden som på ansvarsförbindelse för pensioner. Den del som belöper på ansvarsförbindelsen redovisas inom linjen och inte som balanspost.

NOT 2	2024-08-31	2023-08-31
SKATTEINTÄKTER (tkr)		
Preliminär kommunalskatt	959 766	933 267
Preliminär slutavräkning innevarande år (beräknad till och med 31/8)	4 859	10 003
Slutavräkningsdifferens föregående år	-4 679	5 852
Summa	959 946	949 122

NOT 3	2024-08-31	2023-08-31
GENERELLA STATSBI DRAG OCH UTJÄMNING (tkr)		
Kostnadsutjämning	40 516	32 717
Inkomstutjämning	258 014	248 445
Regleringsavgift/bidrag	56 016	43 118
Generella statsbidrag	0	922
Fastighetsavgift	49 543	43 618
LSS utjämning	6 474	6 753
Summa	410 563	375 573

NOT 4	2024-08-31	2023-08-31
FINANSIELLA INTÄKTER (tkr)		
Räntor, utlämnade lån	1 952	4 015
Borgensavgifter	2 992	2 993
Överskottsutdelning Kommuninvest	1 136	0
Överskottsmedel KPA	585	1 795
Uttag ur överskottsfond Skandia	11 479	0
Reavinst finansiella anläggningstillgångar (såld bostadsrätt)	0	613
Räntor, likvida medel m.m.	6 077	2 075
Summa	24 221	11 491

NOT 5	2024-08-31	2023-08-31
FINANSIELLA KOSTNADER (tkr)		
Räntor, anläggningslån	-13 233	-9 758
Övriga räntekostnader	-1 209	-1 308
Summa	-14 442	-11 066

NOT 6

Årets delårsresultat uppgår till 38 290 tkr (80 375 tkr) och är skillnaden mellan verkliga intäkter och kostnader. Delårsresultatet speglar inte helårsresultatet, då är prognosen ett bättre instrument.

Förändringen av semesterlöneskulden har stor påverkan på delårsresultatet. Personalen har nyligen tagit ut sin semester, vilket resulterar i en stor fordran på de anställda avseende årets semester just vid denna tidpunkt på året.

Från årsskiftet har semesterlöneskulden minskat inklusive personalomkostnader (PO) och förändringen uppgår per 2024-08-31 till -39 916 tkr (-37 039 tkr).

NOT 7	2024-08-31	2023-12-31
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (tkr)		
Ingående värde	3 479	2 431
Investeringar	78	1 620
Avskrivningar	-759	-572
Summa	2 798	3 479
MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR (tkr)		
Ingående värde (minus exploateringsverksamhet)	1 546 757	1 454 535
Investeringar	38 180	160 398
Försäljningar	-4	-4 391
Reavinster	2	2 505
Reaförlust	0	0
Avskrivningar	-45 006	-62 173
Nedskrivningar/Utrangeringar	0	0
Pågående arbeten	23 951	-5 337
Övriga korrigeringar/omklassificeringar	0	1 220
Summa	1 563 880	1 546 757
MASKINER OCH INVENTARIER (tkr)		
Ingående värde	79 381	71 219
Årets anskaffningar	7 421	25 552
Försäljningsinkomster	-20	-270
Reavinst	20	270
Reaförlust	0	0
Utrangeringar/omklassificeringar	0	0
Avskrivningar	-12 055	-17 390
Summa	74 747	79 381

AVSKRIVNINGAR fortsättning not 7

Anläggningstyp	Avskrivningstid (år)
Immateriella anläggningstillgångar	3 - 10
Mark	obegränsad livslängd
Gator, vägar, parker	15 - 33
Inventarier	3 - 33
Maskiner	3 - 20
Bilar och transportmedel	3 - 25

Komponentindelning Byggnader

Komponent	Avskrivningstid (år)
Stomme inklusive grund	50 - 100
Yttertak	40 - 50
Fasad	40 - 80
Inre ytskikt	25
Installationer	40
Tekniska installationer	15
Övrigt	50

Anläggningstyp	Totalt anskaffnings- värde	Akkumulerad avskrivning	varav årets avskrivning	Nyttjande- period (år)	Bokfört värde 2024-08-31	Bokfört värde 2023-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	10 770	-7 972	-759	6	2 798	3 479
Markreserv	48 560	-3 758	-	-	44 802	44 803
Verksamhetsfastigheter	2 057 335	-812 698	-34 817	35	1 244 636	1 247 922
Publika fastigheter (gator m.m.)	258 445	-114 684	-7 895	19	143 760	145 539
Övriga fastigheter	118 374	-54 890	-2 294	32	63 484	65 245
Pågående projekt	67 198	-	-	-	67 198	43 248
Maskiner	25 809	-13 698	-1 573	8	12 111	10 444
Inventarier	140 300	-84 345	-9 247	7	55 956	61 644
Bilar och andra transportmedel	23 507	-18 214	-1 235	9	5 294	5 962
Konst	1 386	-	-	-	1 386	1 331
Summa	2 751 684	-1 110 259	-57 820	27	1 641 425	1 629 616

NOT 8	2024-08-31	2023-12-31
VÄRDEPAPPER OCH ANDELAR (tkr)		
Aktier:		
Vetlanda Stadshus AB	4 000	4 000
Inera AB	42	42
Kommunassurans Syd Försäkrings AB	1 259	1 259
Andelar:		
Andelskapital, Kommuninvest	21 374	21 374
Medlemsinsats Högländets Räddningstjänstförbund	4 670	4 670
Medlemsinsats Kretslopp Sydost	14 744	14 744
Träcentrum	10	10
Bostadsrätter	6	6
Summa	46 105	46 105

NOT 9	2024-08-31	2023-12-31
ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR (tkr)		
Vetlanda Arena AB (Tjustkulle)	40 736	41 727
Vetlanda Sporthall AB	20 460	21 080
Vetlanda Bågskytteklubb	27	27
Friluftsförbundet	1 600	1 600
Vetlandaortens Ryttaförening	1 292	1 350
Vetlanda Racketklubb	5 060	5 088
Vetlanda Motorsällskap	1 038	1 120
Hi:tech AB	1 525	2 525
Utlåning SEB, finansiering leasing kraftvärmeverk	133 830	137 536
Osäkra fordringar	-2 600	-2 600
Summa	202 968	209 453

NOT 10	2024-08-31	2023-12-31
FÖRRÅD OCH EXPLOTERINGSFASTIGHETER (tkr)		
Gatuavdelningens förråd	3 335	3 267
Exploateringsfastigheter	33 795	34 503
Övrigt	158	158
Summa	37 288	37 928

NOT 11	2024-08-31	2023-12-31
KORTFRISTIGA FORDRINGAR (tkr)		
Fakturafordringar	10 709	24 042
Osäkra fordringar	-1 197	-618
Preliminärskatt	39 048	22 456
Mervärdeskatt	14 655	22 767
Skattekonto	1 698	922
Statsbidragsfordringar	14 841	9 694
Upplupen fastighetsavgift	63 398	56 939
Upplupna skatteintäkter	21 968	61 294
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	46 422	46 436
Övrigt	261	-4
Summa	211 803	243 928

NOT 12	2024-08-31	2023-12-31
KASSA OCH BANK (tkr)		
Kassa	64	52
Plusgiro	296	206
Bank ^{*)}	104 893	34 854
Summa	105 253	35 112

*) Angivet saldo avser kommunens behållning på koncernkontot. Den totala behållningen på koncernkontot inklusive bolagen var 2024-08-31 56 039 tkr.
Koncernkontot har utöver saldon ovan en total kreditlimit som uppgår till 75 000 tkr.

NOT 13	2024-08-31	2023-12-31
EGET KAPITAL (tkr)		
Ingående eget kapital	1 244 100	1 187 434
Årets resultat	38 290	56 666
Utgående eget kapital efter justering	1 282 390	1 244 100

Specifikation eget kapital (tkr)

	Eget kapital	Reserverade medel	Justeringar	UB
Ingående eget kapital	1 122 079		-10 000	1 112 079
Pensionsreserv		72 000		72 000
Resultatutjämningsreserv		50 000	10 000	60 000
Barnomsorgsfond		21		21
Eget kapital före delårets resultat				1 244 100
Delårets resultat				38 290
Totalt eget kapital				1 282 390

NOT 14	2024-08-31	2023-12-31
AVSÄTTNINGAR (tkr)		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Pensionsskulden i övrigt redovisas som ansvarsförbindelse i enlighet med redovisningslagen.		
Ingående avsättning pensionsskuld	10 328	10 360
Pensionsutbetalningar	-639	-895
Nyintjänad pension	-33	34
Ränte- och basbeloppsuppräknings	791	772
Förändring av löneskatt	132	-6
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	0
Övrigt	429	63
Utgående avsättning pensionsskuld	11 008	10 328
Övriga avsättningar		
Avsättning för skogsåtgärder	1 361	1 361
Avsättning för marksanering	13 105	13 105
Avsättning för återställande av deponier	499	499
Avetableringskostnader paviljonger	1 412	1 412
Testamentsgåva	698	704
Övriga avsättningar	9	9
Summa övriga avsättningar	17 084	17 090
Summa avsättningar totalt	28 092	27 418

NOT 15	2024-08-31	2023-12-31
LÅNGFRISTIGA SKULDER (tkr)		
Ingående skuld	531 375	558 085
Återföring kortfristig del av långfristig skuld	10 000	10 000
Nya lån	50 000	0
Amorteringar	0	-26 100
Nästa års amorteringar	-10 000	-10 000
Investeringsbidrag	506	104
Ackumulerad upplösning investeringsbidrag	-478	-714
Utgående skuld	581 403	531 375

NOT 16	2024-08-31	2023-12-31
KORTFRISTIGA SKULDER (tkr)		
Nästa års amorteringar	10 000	10 000
Sjökalkning	1 520	1 520
Landskapsvård	1 396	1 396
Mervärdeskatt	5 077	8 543
Fastighetsskatt	858	525
Personalens källskatt	22 884	22 167
Sociala avgifter och särskild löneskatt	28 473	26 616
Pensionsskuld, individuell del	48 790	37 463
Särskild löneskatt, individuell del	38 964	26 889
Särskild löneskatt, utbetalda pensioner	41 805	22 339
Pensionskostnader försäkringsavgifter	79	2 153
Särskild löneskatt, försäkringsavgifter	19	522
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	38 730	36 885
Upplupna räntor	2 970	1 901
Upplupna sociala avgifter	19 191	31 762
Semesterlöneskuld	38 009	65 638
Upplupna löner	4 490	4 573
Förutbetalda skatteintäkter	0	0
Upplupna kostnader Flykting	10 422	9 683
Leverantörsskulder	40 614	88 113
Övrigt	-1 333	562
Summa	352 958	399 250

NOT 17	2024-08-31	2023-12-31
ANSVAR- OCH BORGENSFÖRBINDELSER		
Vetlanda Stadshus AB	115 032	110 157
Witalabostäder AB	454 222	436 775
Njudung Energi Vetlanda AB	404 281	407 987
AB Vetlanda Industrilokaler	114 151	125 119
Höglandsförbundet	4 500	7 500
Höglandets Räddningstjänstförbund	7 050	7 050
Njudung Energi Sävsjö AB	42 500	42 500
	1 141 736	1 137 088
Ingående pensionsförpliktelser	568 168	560 903
Pensionsutbetalningar	-23 144	-31 176
Nyintjänad pension	-1 897	-327
Ränte- och basbeloppsuppräknings	36 366	37 321
Förändring av löneskatt	4 282	1 419
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0
Övrigt	6 327	28
Utgående pensionsförpliktelser	590 102	568 168
Totala Ansvars- och borgensförbindelser	1 731 838	1 705 256

Vetlanda kommun har i augusti 1998 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2024-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Vetlanda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 624 188 263 tkr och totala tillgångar till 630 304 973 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 802 049 tkr (0,29 %) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 818 448 tkr (0,29 %).

Pensionsåtagande för före detta anställda vid Kommunförbundet Jönköpings län har övertagits av Jönköpings kommun som i sin tur har avtalat med länets övriga tolv kommuner om fördelning av eventuella nettokostnader framöver, till följd av pensionsåtagandet. Överskottet 2023-12-31 var 9 752 tkr.

Aktualiseringsgraden (benämnt Utredningsgraden enligt Skandia) uppgår per 2024-08-31 till 99%.

NOT 18

2023-12-31
enligt ÅR 2023

2023-12-31
efter justering

JUSTERING JÄMFÖRELSETAL 2023-12-31 I NOT 7 OCH NOT 15

Immateriella anläggningstillgångar		3 479
Mark, Byggnader och Tekniska anläggningar	1 531 784	1 546 757
Maskiner och Inventarier	82 658	79 381
Långfristiga skulder		-15 175
Summa	1 614 442	1 614 442

Immateriella anläggningstillgångar har brutits ur övriga tillgångsslag samtidigt som investeringsbidragen, som tidigare legat som en del av anläggningstillgångarna, nu har flyttats över till Långfristiga skulder. Förändringen har ingen resultatpåverkan och marginell påverkan på förhållandet mellan Tillgångar/Eget kapital och Skulder.

Verksamhetsberättelse

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ som utses vid allmänna val vart fjärde år.

Kommunfullmäktige har 45 valda politiker från olika partier. Kommunen styrs av Vetlanda framåtanda, Sverigedemokraterna och Moderaterna. Tillsammans har de 24 mandat. Övriga partier i opposition är Socialdemokraterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Vänsterpartiet.

Kommunfullmäktige träffas vanligen tredje onsdagen i månaden, utom på sommaren. Tid och datum för sammanträden annonseras på kommunens webbplats. Vid fullmäktigesammanträden diskuterar de förtroendevalda och fattar beslut som framför allt rör stora och viktiga frågor för kommunen. Kommunfullmäktige beslutar till exempel om vision, riktningar, politiska mål, budget, kommunalskatt samt eventuella förändringar av taxor och avgifter. Innan ett ärende avgörs i fullmäktige ska det beredas av nämnd eller av kommunstyrelsen.

Hänt i verksamheten

Kommunfullmäktige har under året haft fysiska möten i kommunfullmäktigesalen som vanligt förutom maj sammanträdet som utlokaliserades till Landsbro skola som är nyrenoverad och delvis ombyggd, ett studiebesök i skolan ordnades i anslutning till mötet. Mötena webbsänds live för den som vill följa mötet på distans. Efter några dagar läggs också inspelningen ut för den som vill titta i efterhand. Kraven på tillgänglighet gör att inspelningen som läggs ut också textas - en tjänst som liksom inspelningen köps av kommunalförbundet Mediacycenter.

Ekonomi

När utfallet till och med augusti nu finns att tillgå görs bedömningen att kostnader för arvoden och övriga kostnader för kommunfullmäktiges sammanträden, förutsatt att inget möte blir inställt, kommer överskrida budget med totalt ca 250 tkr. Anledningen är att ökade arvodeskostnader ej har kompensats vid fastställande av nya budgetramar för 2024. Den ursprungliga Utvecklingsreserven under kommunfullmäktige uppgår till 911 tkr och denna har ännu inte utnyttjats under året.

Driftredovisning (tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
KF	699	0	923	923	949	-250
Utvecklingsreserv KF	911	0	0	0	0	911
Partistöd	808	0	808	808	808	0
Summa	2 418	0	1 731	1 731	1 757	661

Kommunrevisionen

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen och pröva ansvarstagandet. Revisorerna vill bidra till att värna och utveckla demokrati, rättssäkerhet och effektivitet. Den kommunala revisionen är oberoende och genomför granskningar på kommunfullmäktiges uppdrag.

Kommunfullmäktige prövar årligen ansvarstagandet för dem som har att genomföra verksamhet på kommunfullmäktiges uppdrag. Det vill säga styrelser, nämnder och enskilda förtroendevalda.

Kommunfullmäktiges instrument för granskning och prövning är de förtroendevalda revisorerna. En skarp granskning och ansvarsprövning bidrar till att stärka förtroende, legitimitet och respekt för den kommunala sektorn.

Revisorerna ska utföra sin granskning i enlighet med god revisionssed. Enligt kommunallagen ska kommunens revisorer årligen granska all verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhetsområden. Lekmannarevisorer ska granska de aktiebolag där kommunen har ett bestämmande ägande. Kommunens revisorer har ett samordningsansvar för lekmannarevisionen i de kommunala bolagen.

Kommunens revisorer genomför sitt uppdrag i enlighet med kommunallagen, Vetlanda kommuns revisionsreglemente och dokumentet "God revisionssed i kommunal verksamhet".

Revisorernas årliga planering utgår från en väsentlighets- och riskanalys. Kommunens revisorer arbetar med följande planeringsdokument:

- Plan för årliga överläggningar med presidierna i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder.
- Revisionsplan med fördjupade revisionsprojekt som huvudsakligen har bestämts med utgångspunkt från genomförd risk- och väsentlighetsanalys.
- Revisionsbesök i olika kommunala verksamheter.

Kommunens revisorer granskar även verksamheten med hjälp av protokoll från kommunfullmäktige, kommunstyrelse och övriga nämnder. Revisorerna och lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen har löpande kontakter med bolagens auktoriserade revisorer.

De kommunala revisorerna arbetar kontinuerligt med att utveckla revisionsmetoder. Revisorerna eftersträvar största möjliga öppenhet och tillgänglighet i sin granskning och kommunikation. Detta gäller såväl kommunfullmäktige som nämnder, medborgare och media. Att kommunicera och skapa en bra dialog är basen för ett gott revisionsarbete.

Målet för de förtroendevalda revisorerna är att uppfylla det som fastställs i kommunallagen (2017:725) kap. 12. Revisorerna ska pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. De förtroendevalda revisorerna sammanfattar årets granskning i en verksamhetsberättelse, de analyserar och bedömer resultatet samt gör en samlad prövning av ansvarstagandet i styrelse och nämnder. Bedömning och prövning dokumenteras i en revisionsberättelse.

Hänt i verksamheten

Kommunrevisionen gör varje år ett antal fördjupade granskningar där riskanalysen visar på stora risker och där den grundläggande granskningen inte är tillräcklig för att bedöma om ansvarsfrihet ska beviljas.

Fram till och med 31 augusti har följande granskningsrapporter lämnats:

- Näringslivsarbete och näringsfrämjande åtgärder
 - Mark- och exploateringsverksamhet
- Revisionskollegiet har under våren gjort studiebesök på Landsbro skola.

Revisionens rapporter finns tillgängliga på Vetlanda kommuns hemsida/webbplats:

www.kommun.vetlanda.se - Kommun och politik –

Politik och beslut – Fördjupning – Kommunens revisorer och revisionsrapporter

Sakkunnigt biträde från och med 2022 är Deloitte.

Ekonomi

Driftredovisning (tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Kommunrevision	1 500	-34	670	636	1 500	0
Summa	1 500	-34	670	636	1 500	0

Valnämnd

Valnämnden ansvarar för att genomföra allmänna val till kommunfullmäktige, regionfullmäktige, riksdagen och val till Europaparlamentet.

Hänt i verksamheten

Val till Europaparlamentet genomfördes i juni 2024. Förarbetet var bra och genomförandet av valet fungerade också väl.

Ekonomi

822 tkr har utbetalts i statsbidrag för att genomföra valet. Kommunen har budgeterat en egen kostnad på 400 tkr. Prognosen visar ett överskott på 49 tkr.

Driftredovisning (tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Nettokostnad		
Valnämnd	400	-822	821	-1	351	49
Summa	400	-822	821	-1	351	49

Höglandets Överförmyndarnämnd

Höglandets överförmyndarnämnd är gemensam för Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda. Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet och har som sitt huvudsakliga uppdrag att utöva tillsyn över ställföreträdare. Tillsynen syftar till att motverka att personer som är underåriga eller på grund av sjukdom eller annan anledning har god man eller förvaltare förordnad för sig lider rättsförluster. Tillsynen utövas främst genom att granska årliga redovisningar som ställföreträdarna lämnar och även genom olika samtycken som en ställföreträdare ansöker om. Verksamheten utreder också behov av att ställföreträdare förordnas samt rekryterar och utbildar personer som vill åta sig uppdrag som ställföreträdare.

Hänt i verksamheten

Överförmyndarverksamheten har under januari-augusti 2024 granskat 703 årsräkningar (jämfört med 762 årsräkningar januari-augusti 2023). Verksamheten har inte fullt ut nått de delmål för granskning som satts upp med anledning av övrig arbetsbelastning. Detta har bland annat sin förklaring i att antalet ansökningar om god man eller förvaltare har ökat med 100 % jämfört med samma period föregående år och antalet anmälningar om behov av god man eller förvaltare har ökat med 67 %. De anordnade ställföreträdarskapen har inte ökat i samma omfattning vilket betyder att allt fler som inte är berättigade till god man eller förvaltare ansöker. Under januari och februari gjorde verksamheten även en stor satsning på att utbilda ställföreträdare i redovisning och den e-tjänst som tillhandahålls för

inlämning av årsräkningar, vilket gjorde att starten av årets granskningsarbete försenades något. Kvalitén på inlämnade redovisningar är förbättrad men ett stort antal kräver fortfarande kompletteringar av olika underlag vilket innebär att granskningsprocessen blir ineffektiv. Verksamhetens prioritering under hösten är att slutföra årets granskning av årsräkningar och planera för nästa års granskningsperiod och genomföra utbildningar för ställföreträdare. Jämsides med detta fortsätter arbetet med övrig handläggning samt att uppfylla antagen verksamhetsplan och nämndens mål.

Under året har verksamheten planerat för mottagande av Tranås kommuns överförmyndarverksamhet. Tranås kommer att ingå i Höglandets överförmyndarverksamhet enligt samverkansavtal från och med den 1 januari 2025, men med en egen överförmyndare fram till dess att Tranås kommun kan ändra sin politiska organisation för överförmyndaren och ingå i den gemensamma nämnden från och med januari 2027. Höglandets överförmyndarverksamhet kommer dock att handlägga Tranås överförmyndarärenden från och med 1 oktober 2024 enligt en särskild överenskommelse för hösten.

Nämnden och verksamheten deltog 28–30 augusti 2024 på "Studiedagarna 2024" som Föreningen Sveriges Överförmyndare anordnar. Dagarna ger kunskap om aktuella frågor som är viktiga för nämnden och verksamheten och möjlighet att dela erfarenheter inom överförmyndarområdet med andra kommuner.

Verksamhetsmätt/nyckeltal (per 31 augusti)	2024	2023	2022
Antalet ställföreträdarskap (godmanskap, förvaltarskap och förmyndarskap)	1288	1254	1286
Antalet ställföreträdare (gode män, förvaltare och förmyndare)	1009	994	1035
Antalet inlämnade årsräkningar	954	969	967
- varav digitalt inlämnade årsräkningar, i procent	24	19	19
Antalet inlämnade sluträkningar	88	135	189
- varav digitalt inlämnade sluträkningar, i procent	17	18	18

Personal

Överförmyndarverksamheten bestod den 31 augusti av 11,0 årsarbetare, 1,0 projektanställd, 1,0 tillfällig granskningsresurs samt överförmyndarchef. Under året har det skett nyrekryteringar med anledning av utökning av verksamheten under

hösten. Introduktion och utbildning av nyanställd personal pågår.

Av medarbetarundersökningen 2023 framgår att trivseln på arbetsplatsen var 4,23 av 5,0 och medarbetarskapet värderades högst med 4,63. Arbetsklimatet och samarbetet i verksamheten är

mycket gott. Årets medarbetarundersökning skickas ut under september 2024 och resultatet kommer under hösten.

Målarbete

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

I Vetlanda kommun ska alla verksamheter sträva efter att leverera tjänster och service på allra högsta nivå. En kommunal service som ser och möter behov och skapar möjligheter.

Bedömning	Trend
	

Kommentar:

Höglandets överförmyndarnämnd har som målsättning att minst 95 procent av ställföreträdarnas årsräkningar ska vara granskade till den 30 september 2024 samt att genomsnittlig handläggningstid för ansökan om god man och förvaltare (från inkommen ansökan till anordnande) ska under 2024 vara högst 80 dagar.

Överförmyndarnämnden övergripande uppgift är att bevaka att den enskilde som har en ställföreträdare (god man, förvaltare eller förmyndare) får sina rättigheter i olika avseenden tillgodosedda. En utmaning i granskningsprocessen är att många inkomna årsräkningar saknar rätt underlag vilket medför att överförmyndarverksamheten behöver begära in kompletteringar för att kunna påbörja granskningen. Detta är resurskrävande och medför längre handläggningstider. I januari och februari 2024 utbildar överförmyndarverksamheten ställföreträdare i syfte att korta handläggningstiderna för ökad rättssäkerhet och möjliggöra snabbare arvodesbeslut.

Överförmyndarnämnden utreder ansökningar om behov av ställföreträdare. Det är viktigt att de som är berättigade till att få hjälp av en ställföreträdare får sitt behov tillgodosett så snart som möjligt.

Fullmäktiges mål - Nyttänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	

Kommentar:

Höglandets överförmyndarnämnd har som målsättning att minst 200 ställföreträdare ska under 2024 delta på erbjudna utbildningar inom redovisning och e-tjänsten Provisum

Ställföreträdare samt att minst 30 procent av ställföreträdarnas redovisningar (årsräkningar respektive sluträkningar) ska under 2024 vara inlämnade digitalt via e-tjänsten Provisum Ställföreträdare. I syfte att utbilda ställföreträdarna, öka kvalitén på inlämnade redovisningar samt öka digitaliseringen i verksamheten genomför verksamheten ett antal utbildningar i redovisning och e-tjänst under året.

Framtid

Den demografiska utvecklingen i samhället i form av ökad livslängd och en allt äldre befolkning ställer högre krav på vårt välfärdssystem. Även den psykiska ohälsan ökar. För överförmyndarverksamheten innebär det att behovet av god man och förvaltare ökar liksom att komplexiteten i uppdragen ökar.

Sveriges modell med god man och förvaltare bygger på ett stort ideellt engagemang och en vilja att göra en värdefull insats för att stödja en medmänniska. Överförmyndarverksamheten har redan idag en utmaning, och kommer att ha en ännu större sådan, när det gäller rekrytering av gode män och förvaltare, vilket medför risk för längre handläggningstider.

Sammantaget görs bedömningen att såväl omfattningen av överförmyndarverksamhetens ärendehantering som utgifter relaterade till god man och förvaltare kommer öka.

Ekonomi

Höglandets överförmyndarnämnd prognostiserar för 2024 ett positivt resultat för verksamheten. En osäkerhetsfaktor i det prognosticerade resultatet är dock kostnaderna för arvoden. De extra kostnader mottagandet av Tranås kommuns överförmyndarverksamhet innebär under 2024 är reglerade i ett särskilt avtal och bedöms inte påverka årets resultat.

Driftredovisning (tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
		Intäkter	Kostnader	Netto		
Verksamhet						
Högländets överförmyndarverksamhet	-12 983	-10 132		-10 132	-13 800	817
Överförmyndarnämnd	383		139	139	320	63
Överförmyndarkansli	8 976		5 981	5 981	9 788	-812
Ställföreträdare	3 800		2 543	2 543	3 424	376
Summa	176	-10 132	8 663	-1 469	-268	444
Förändring av semesterlöneskuld			-121	-121		
Summa inklusive semesterlöneskuld	176	-10 132	8 542	-1 590	-268	444

Kommunstyrelse

Kontoren inom kommunledningsförvaltningen är en serviceorganisation till övriga kommunala verksamheter avseende kommunikation/information, personal, ekonomi, upphandling, arkiv samt stöd till den politiska organisationen. Strategiska funktioner inom utvecklingsavdelningen, måltidsservice, integration och strategiskt näringslivsarbete är också en del av kommunledningsförvaltningen. Måltidsservice tillagar måltider till barn, elever och äldre inom Vetlanda kommuns verksamheter enligt Livsmedelsverkets rekommendationer. Fysisk planering och mark & exploatering ingår i kommunstyrelsens ansvarsområde.

Hänt i verksamheten

Kommunfullmäktige beslutade i juni att låta AB Vetlanda Industrielokaler förvärva fastighet på Stålvägen 3 för att i del av lokalerna bygga upp Hi:tech. Hi:tech syftar till att förbättra näringslivets kompetensförsörjning och till att locka ungdomar att välja utbildningar som matchar näringslivets behov. Verksamheten kommer drivas av Hi:tech AB som kommer ägas av föreningen Nuvab. Niclas Lindqvist är anställd av Hi:tech AB som projektledare för realiserandet av projektet.

Utifrån säkerhetsläget i vår omvärld är det ett ökat fokus på uppbyggnad av civilt försvar, säkra kommunikationer och säkerhetsskydd.

Samverkan både på höglandet och i länet syftar till att öka kvalitet och eller sänka kostnaderna. Vetlanda, Nässjö, Eksjö och Sävsjö kommuner har beslutat att flytta över gymnasieverksamheten till Höglandsförbundet samtidigt som eventuell samverkan kring vuxenutbildningen också utreds. Omfattande förändringar som kräver engagemang från stora delar av den kommunala organisationen. Kommundirektörerna bedriver ett gemensamt utvecklingsarbete med regionens tjänstemannaledningsgrupp. Utgångspunkten är att vi har samma invånare oavsett om det är region eller kommun som ansvarar för verksamheten. Hur kan vi genom att arbeta bättre tillsammans göra Region Jönköpings län till en ännu bättre plats?

Under årets första åtta månader har stor del av ekonomiavdelningens dominerande arbetsuppgifter vid sidan om det löpande ekonomiarbetet med budget, uppföljning och bokslut varit

att hantera uppstarten av det nya ekonomisystemet Raindance i kombination med uppstarten av en nyuppsättning av beslutsstödsystemet Hypergene. Raindanceinförandet har varit gemensamt för samtliga fem höglandskommuner samt ett 30-tal kommunala bolag, förbund och stiftelser. För upphandlingsavdelningen har det utöver ordinarie verksamhet med upphandlingar, inköp, internutbildningar och uppföljning pågått ett införande av nytt upphandlingssystem och ny avtalsdatabas, eSource. Systemet har implementerats under kvartal 2 och kvartal 3 och en ny databasen kommer att presenteras för kommunens verksamheter under kvartal 4.

Det har varit lite högre omsättning än vanlig på personal både på HR kontoret och på lönekontoret, bland annat på grund av graviditeter. Ett stort arbete med nya kollektivavtal inom samtliga fackförbund och en långdragen förhandlingsprocess på central nivå har även påverkat arbetet för konsulterna. Arbetet med gymnasiesamverkan har även krävt en del insatser utöver det vanliga. Arbetet med digitala utbildningar inom vårt ledarskapsprogram har påbörjats. Systemet för SAM, riskbedömningar, tillbud och arbetsskadeanmälningar har byggts under vår och tidig höst för att starta under senhösten.

Kompetenscenter har beviljats medel från ESF för ett kompetensutvecklingsprojekt som syftar till att ta fram tekniska förutsättningar och genomföra utbildning för nyanställda och sommarvikarier innan man börjar arbeta i verksamheten. Detta kommer att avlasta verksamheten på ett bra sätt.

Livsmedelsprisernas utveckling är osäker och menyer ses över för att minska kostnaderna. Det är fortfarande svårt att få tag på vissa varor. Matsvinnet är en onödig och stor kostnad som arbetas hårt med i köken. Man mäter två typer av svinn, kantinsvinn och tallrikssvinn. Kantinsvinnet minskas genom att använda överbliven mat till exempel vid brödbak. Tallrikssvinnet påverkas av samverkan med skolpersonal, schemaläggning mm.

Under våren har vi haft Svenska klassiker på meny då serverar vi maträtter som lite glöms bort, några exempel är Kålpudding med potatis, sås och lingon, skinkstek med tillbehör och också Kalops. Även om vi inte serverar dessa maträtter så ofta inom

förskola/skola så är det viktigt att barn och elever känner igen den så kallade husmanskosten.

För Kommunikations- och utvecklingsavdelningen har första halvåret har till stor del präglats av omorganisationen och sammanslagningen med utvecklingsavdelningen. Avdelningen har sedan i våras arbetat mer utpräglat i sex team: Förändring/kultur, Analys/struktur, Involvering, Platsen, Kriskommunikation och Redaktion.

Avdelningen har under året haft en omsättning av medarbetare med nya medarbetare på både kommunikation och utveckling.

Före semestern genomfördes också en fysisk sammanslagning av avdelningen, nu finns hela avdelningen (inklusive kontaktcenter) i Stadshuset/ Mercurius.

Avdelningen har också för första gången haft helhetsansvaret för Medarbetardagen som genomfördes i april. Utvärderingar från dagen visade på genomgående positiva reaktioner från samtliga verksamheters medarbetare.

Avdelningen har också under året arbetat med den höglandsgemensamma förändringsstrategin.

I juni lanserades nya vetlanda.se, som är en sammanslagning av de två tidigare kommunwebbarna.

På grund av resursminskningen på kommunikation fattades beslutet att inte producera några avsnitt till den tidigare årligt återkommande sommarpoddserien.

Avdelningen har också tätare dialog med verksamheterna och är i dag närvarande i flera förvaltningars ledningsgrupper

Avdelningen har också varit högst delaktig i arbetet med att fördjupa samverkan på höglandet och att sätta den planerade nätverksstrukturen. Dialogen och samarbetet mellan höglandskommunernas utvecklingschefer har också fördjupats under 2024.

Kommunjuristen bistår samtliga förvaltningar med rådgivning, tolkningar av avtal och lagtexter, samt är kommunens ombud vid domstolsförhandlingar. Hon håller i utbildningar för nya chefer och är sammankallande i för informations säkerhetsarbetet.

Arkivarien har varit med som stöd vid informationsklassning och vid kravställning inför

upphandlingar av olika system. Arkivarien är representant i arbetet med det läns gemensamma digitala arkivet. Arkivarien har också varit delaktig i framtagandet av informations säkerhetsutbildning via webben som samtliga anställda och förtroendevalda skall genomföra.

De flyktingar som efter Rysslands invasion av Ukraina kommer till Sverige och uppehållstillstånd enligt massflyktingdirektivet kan efter en anvisas en kommun för bosättning. För 2024 är anvisningstalet 17 personer. Totalt har 69 personer anvisats till kommunens boende sedan 2022, av dessa bor 50 kvar. Under sommaren har det kollektiva boendet i Holsbybrunn avvecklats. Nu bor alla i hyreslägenheter runt om i kommunen. 14 juni beslutade EU om förlängning av massflyktingdirektivet ytterligare ett år. Från den tidpunkten kan de massflyktingar som varit minst två år i Sverige, folkbokföras. De omfattas då av samma regelverk som andra nyanlända i Sverige och kan anvisas enligt Bosättningslagen. Kommunalalet för 2024 har därför justerats från 7 personer till 51 personer.

Projektet Trygga föräldrar- Starka barn som kommunen bedrivit i samverkan med Rädda barnen avslutades 31/3.

Det är fortsatt oro i vår omvärld. Osäkerheter kring räntor och ökade kostnader gör att byggnation av bostäder är låg. Bara två villatomter ha sålts första halvåret. Två markanvisningar för bostäder har löpt ut utan att byggnation startat. Vidare har ytterligare två tomter sålts till en privat exploatör som ska uppföra ett gruppboende inom LSS på Himlabackarna. Noteras bör att en privat exploatör har påbörjat lägenhetsbyggnation i Korsberga, vilket är glädjande.

Någon mark för verksamheter har inte sålts under första halvåret, men intressenter finns bland både små och stora etableringar och minst två områden är på väg att försäljas i Vetlanda centralort under hösten.

I maj beslutade kommunfullmäktige att förvärva det bolag som äger Östanå Vårdshus. Syftet är i första hand att hitta aktör som vill bedriva vårdshusverksamhet i fastigheten.

Under våren har vi genom konsultstöd reviderat Handelsutredningen från 2017. Detta för att ge stöd i översiktsplanarbetet och för att utreda om handeln har potential att utvecklas ytterligare.

Flera nya handelsetableringar har skett senaste halvåret och fler kommer öppna under hösten vintern. Utredningen visar att det finns köpkraft för en viss ökad handel då människor utanför kommunen väljer att åka hit i större utsträckning. Balansen mellan handel i centrala delarna av Vetlanda och externhandel är viktigt att bevaka och jobba med så inte centrum utarmas på handel.

Planavdelningens arbete under första halvåret 2024 har bland annat omfattat:

Lagakraftvunna detaljplaner

- Detaljplan för del av Stensåkra 3:1 med flera, Vetlanda tätort.
- Ändring av detaljplaner nummer 12, 115 och 352 genom upphävande av tomtindelning inom kvarteret Falken, Vetlanda tätort.
- Ändring av detaljplan 69 genom upphävande av tomtindelning för Modellen 6, Vetlanda tätort.
- Övriga detaljplaner som arbetas med rörbostäder, industri, samlingslokal och även sporthall.

Verksamhetsmått

Nyckeltal	2024 (våren)	2023 (våren)	2022 (hösten)	2021 (våren)
Kantinsvinn/ portion	16 g	19 g	20 g	25 g
Tallrikssvinn/ portion	19 g	21 g	21 g	21 g
Mängd serverad mat, totalt	19 295 kg	17 317 kg	17 025 kg	18 216 kg
Mängd slängd mat, totalt	195,2 kg	234 ,7 kg	212,1 kg	228,8 kg
Mängd räddad mat	853,4 kg	1 424 kg	1 722 kg	1 323,5 kg

Nyckeltal	2024–08	2023–08	2022–08	2021–08	2020–08
Antal giltiga avtal	555	564	447	507	423
Antal annonserade enstegs/tvåstegs-förfarande	18	18	36	21	18
Antal annonserade öppna upphandlingar	7	7	10	8	10
Antal annonserade direktupphandlingar	49	29	50	26	16
Antal annonserade övriga upphandlingsformer	9	9	14	8	12
Antal leverantörsfakturor	44 525	47 029	46 734	45 892	40 147
Andel elektroniska fakturor	89,9%	89,5%	89,9%	82,1%	80,4%
Andel scannade fakturor	10,1%	10,5%	10,1%	17,9%	19,6%

Personal

Medarbetarundersökningen genomförs under hösten. Något nytt resultat finna alltså inte att redovisa för 2024. Alla kontor har gått igenom resultatet och gjort handlingsplaner. Resultaten 2023 visar på god trivsel.

Sjukfrånvaron har minskat något jämfört med 2023 och kommunledningsförvaltningen ligger något

Översiktsplanarbetet fortskrider med fokus på framtagande av planförslag som ska samrådas efter årsskiftet.

GIS-enheten fortsätter arbetet med höglands-kommunernas gemensamma kartsystem.

under genomsnittet för kommunstrukturen. För första halvåret låg den genomsnittliga sjukfrånvaron på 5,45%.

Kompetensförsörjningen är utmanande, särskilt för måltidsservice, de ser en problematik att det är lätt att säga upp sig för att testa annat arbete nu när många företag skriker efter utbildad personal. Projektet SIKT har fortsatt och är framgångsrikt, på mottagarsidan är det måltidsservice inom

kommunledningsförvaltningen som tagit emot personal genom SIKT.

Kommunikations och utvecklingsavdelningen har gått samman och flyttade i juni in i gemensamma lokaler i Mercurius förutom kontaktcenter som finns i Stadshusets entré.

En utvärdering har gjorts av bemanningsverksamheten. Den visar i grunden på ett bra och effektivt arbete men att det finns saker att förbättra. Bättre förståelse och kunskap behöver också byggas upp mellan beställande enhet och bemanningsenheten. Det visar sig också att grundbemanningen på vissa enheter är för låg vilket gör att bemanningsenheten får ett väldigt stort uppdrag.

Målarbete

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2035

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Kommunstyrelsen har bidragit bland annat genom aktiviteter som syftar till att utveckla besöksnäringen och på det sättet skapa arbetstillfällen och kontaktytor för ev. nya invånare. Landsbygdsutvecklaren har genomfört dialog kring landsbygdsinvesteringar och följt upp genomförande av årets investeringar och haft möten med företag och föreningar som genomför satsningar på landsbygden som bidrar till kommunens attraktivitet. Måltidsservice har haft dialog med ungdomsrådet i syfte att göra skolmaten än mer omtyckt som faktor för att locka nyinflyttare till kommunen. Genom utveckling av kommunens kompetensutveckling blir kommunen mer attraktiv.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Verksamheterna inom kommunledningsförvaltningen är stödfunktioner till politisk organisation och till verksamheten. Stödfunktionerna skall ge verksamheten förutsättningar att leverera service i toppklass. HR kontoret digitaliserar utbildningar för chefer och övrig personal. Kompetenscenter inom HR driver tillsammans med vuxenutbildning och arbetsmarknad projektet SIKT som syftar till att förbättra

kompetensförsörjningen genom utbildningsinsatser, matchning och förändrade arbetssätt. Utvecklingsavdelningen arbetar med att sprida den höglandsgemensamma förändringsstrategin och ekonomikontoret ger förutsättningar genom uppdaterade system.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Inom kommunledningsförvaltningen ligger den största delen av bidraget inom ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Utvecklingsavdelningen tar i samverkan med övriga organisationen fram miljöbokslutet som visar på en positiv utveckling genom minskade utsläpp av växthusgaser. Folkhälsoarbetet syftar till att förbättra folkhälsan och därmed den sociala hållbarheten. Insatser genom hälsocenter samt information inom området psykisk hälsa bidrar på ett positivt sätt. Upphandlingsavdelningen har tillsammans med övriga höglandskommuner tagit fram hållbarhetskrav att ställa vid upphandlingar där det passar samtidigt som man arbetar med att öka kunskapen inom området. Måltidsservice arbetar aktivt med att minska matsvinnet genom ökad kunskap och två mätningar per år där samtliga kök deltar för att följa utvecklingen över tid. HR konsulter och huvudskyddsombud har genomgått utbildningen friskfaktorsteget.

Fullmäktiges mål - Nyttänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Kommunen står inför utmaningar med låga födelsetal, svårighet att rekrytera utbildad arbetskraft tillsammans med snabb teknikutveckling för att nämna några. Alla kommunens verksamheter behöver bidra i förändring och kulturförflyttning på olika sätt. Kommunledningsförvaltningen stödjer med system för uppföljning mm. men också genom utvecklingsavdelningen ge stöd i förändringsarbetet som syftar till att skapa trygghet i förändringen. Arbetet i de team som skapats skall också ta fram verktyg som underlättar och stimulerar utvecklingsarbetet. Digital mognad är ett viktigt område eftersom en viktig del av utvecklingen är att på ett bra sätt

nyttja ny teknik och nya arbetsätt inom det digitala området. HR kontoret har tagit fram digital pre-, on- och offboarding för att bättre välkomna nyanställda.

Framtid

Beslutet om att föra över gymnasieverksamheten till Höglandsförbundet kommer att påverka arbetet inte bara under hösten 2024 fram till överflyttningen utan också för en bra tid framöver när utveckling och förändring av samarbetet behöver göras för att det skall bli framgångsrikt. Det gäller att nå både bättre kvalitet i utbildningen, inte minst utifrån näringslivets perspektiv och lägre kostnader.

Uppbyggnaden av Hi:tech är också mycket viktig och insatser behövs från stora delar av kommunledningsförvaltningen.

Det osäkra omvärldsläget ställer krav på återuppbyggnad av civilt försvar och ökad krisberedskap. Kommunen har fått viss ökning av statsbidragen för tjänster på området. Dessa medel skickas vidare till Höglandets Räddningstjänstförbund där vi har beredskapsplanerare och håller på att anställa samordnare för civil beredskap.

Kompetensförsörjning är en stor framtidsutmaning. Förändringsresan som vi arbetar med syftar till att utveckla nya arbetsätt där ny teknik används och vi kan producera välfärd med mindre personell insats. Den höglandsgemensamma förändringsstrategin är ett stöd i arbetet. HR programmet skall arbetas om för att fokusera mer på kompetensutmaningen.

Inom några år kommer arkivsystem och ärendehanteringssystem behöva upphandlas på nytt. Det finns en utmaning i vägval kring teknik, arbetsätt och finansiering av dessa områden.

Massflyktindirektivet är förlängt vilket innebär att många av de ukrainare som finns i Sverige kommer att ha rätt att folkbokföra sig i landet.

Det blir fler olika specialkost i skola och förskola och det är en utmaning att på ett bra och säkert sätt kunna hantera dessa

Ekonomi

Kommunstyrelse och kommunkansli visar på ett överskott på 2,6 mnkr. Mycket tack vare utvecklingsreserven på kommunstyrelsen på 3 580 tkr efter att medel till SIKT projektet fördelats. Beslutat elstöd till Vetlanda Arena bedöms kosta 700 tkr. Näringslivsfrämjande visar underskott med 179 tkr, beror på insatser kopplat till Hi:tech och på deltagande i Ung drive, sommarjobb för entreprenörer. Kommunens medfinansiering i projektering av Hi:tech med 1 mnkr belastar investering.

Ett gemensamt sparbeting för kommunledningsförvaltningen på 500 tkr ligger på kansliet och skall uppnås genom vakanser under året. Kansliet har bidragit med 262 tkr. Övriga kontor redovisas nedan.

Ekonomikontoret räknar med ett plusresultat på 1 288 tkr. Detta till största delen på grund av vakanser del av år.

Trots kraftiga ökade systemkostnader som avslagits tidigare i budgetäskande, klarar hela HR kontoret sin budget och kan även lämna ett överskott på ca 400 tkr tack vare flera vakanta tjänster under året, minskad facklig tid, inkomna projektmedel samt icke genomförda planerade utbildningar.

Måltidsservice har under året jobbat hårt med livsmedelsbudgeten och det har vi nu sett resultat av, vi kommer klara budgeten där. När det gäller intäkter har vi budgeterat lite lågt så där kommer vi få ett plus. Ett litet plus på personalkostnader som beror på att vi ser över verksamheten för att få den optimal.

Prognosen pekar på ett överskott på totalt 507 tkr för Kommunikation- och Utvecklingsavdelningen tillsammans. Enbart kommunikationsavdelningen visar dock på ett minusresultat. Detta beror främst på en ej budgeterad kostnad på -660 tkr till Witalabostäder för avbrutet hyreskontrakt och iordningställande av kommunikationsavdelningens gamla lokaler.

För övrigt genererar personalkostnaderna ett överskott som beror på tillfälliga vakanser och föräldraledigheter. Portokostnaden ser dock ut att överskrida budget med ett par hundra tusen.

Driftredovisning (tkr)	Årsbudget		Utfall 31/8		Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet		Intäkter	Kostnader	Netto		
Kommunkansli						
Kommunstyrelsen	3 871	0	2 545	2 545	3 871	0
Utvecklingsreserv	3 830	0	0	0	0	3 830
Oförutsett	650	0	31	31	650	0
Näringsliv	2 553	-245	2 104	1 859	2 830	-277
Kansli mm	8 517	-273	6 785	6 512	9 480	-963
Bredbandsamordnare	218	0	120	120	218	0
Landsbygdsutveckling	392	-211	451	240	494	-102
EU-projekt	250	0	123	123	150	100
Flyktingsamordnare	4	-3 738	2 266	-1 472	0	4
Arkiv	1 051	0	626	626	1 030	21
Summa	21 336	-4 467	15 051	10 584	18 723	2 613
Ekonomikontor						
Ekonomiavdelning	12 927	-650	9 820	9 170	12 185	742
Upphandlingsavdelning	5 426	-284	3 473	3 189	5 057	369
Försäkringar	2 160	0	1 394	1 394	2 000	160
Summa	20 513	-934	14 687	13 753	19 242	1 271
HR-kontor						
HR-kontoret	8 658	-578	5 743	5 165	8 343	315
Löneavdelningen	6 039	-1 238	4 920	3 682	5 614	425
Pensionsadministration	475	0	205	205	725	-250
Kommunövergripande personalåtgärder	3 012	-248	2 339	2 091	2 952	60
Kompetenscenter	5 332	-8 830	13 329	4 499	4 664	668
HR-systemet	3 128	0	2 859	2 859	3 956	-828
Löneöversyn	14 275	0	0	0	14 275	0
Facklig verksamhet	776	0	389	389	675	101
Personalklubb	80	-30	54	24	80	0
Summa	41 775	-10 924	29 838	18 914	41 284	491
Måltidsservice						
Måltidsservice	74 475	-22 059	67 187	45 128	73 047	1 428
Summa	74 475	-22 059	67 187	45 128	73 047	1 428
Kommunikationsavdelningen						
Kommunikation	7 359	-173	4 467	4 294	7 474	-115
Utveckling E-förvaltning	210	0	111	111	210	0
Kontaktcenter	3 915	0	2 230	2 230	3 909	6
Konsument- och energirådgivning	170	0	0	0	170	0
Post och repro	1 203	0	922	922	1 323	-120
Summa	12 857	-173	7 730	7 557	13 086	-229
Utvecklingsavdelningen						
EU-projekt	633	0	633	633	633	0
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	110	0	43	43	110	0
Utveckling E-förvaltning	390	0	231	231	390	0
Centrala IT-kostnader	385	0	217	217	341	44
Landsbygdsutveckling	1 210	0	379	379	971	239
Utvecklingsavdelningen administration	5 773	-48	3 780	3 732	5 320	453
Summa	8 501	-48	5 283	5 235	7 765	736
Summa KS totalt	179 457	-38 605	139 776	101 171	173 147	6 310
Förändring av semesterlöneskuld			-4 131	-4 131		
Summa inklusive semesterlöneskuld	179 457	-38 605	135 645	97 040	173 147	6 310

Investeringsredovisning (tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
		Inkomster	Utgifter	Netto		
Projekt						
Inventarier Kommunkansliet	100	0	0	0	100	0
Varumärke och webutveckling	158	0	0	0	158	0
Beslutsstödsystem, nya Hypergene	1 700	0	143	143	1 700	0
Utbildningssalar/Sammanträdesrum	50	0	0	0	50	0
Nytt arkiv för digitala personalakter	200	0	0	0	0	200
Inventarier Måltidsservice	2 785	0	354	354	1 000	1 785
Stödsystem Kontaktcenter	89	0	0	0	0	89
AI lösning Kontaktcenter	100	0	0	0	0	100
Marknadsför vandrings- och cykelleder	50	0	0	0	50	0
Digital arbetsplats	135	0	0	0	0	135
Nytt gemensamt telefonisystem	425	0	0	0	0	425
Summa	5 792	0	497	497	3 058	2 734

Avgift Högländets Överförmyndarnämnd

Vetlanda kommun ingår i Högländets Överförmyndarnämnd tillsammans med Nässjö, Eksjö, Sävsjö och Aneby kommuner. Närmare

beskrivning av verksamheten återfinns under rubriken " Högländets Överförmyndarnämnd".

Driftredovisning (tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
		Intäkter	Kostnader	Netto		
Verksamhet						
Överförmyndarverksamhet (Vetlandas del)	3 744	0	3 740	3 740	3 634	110
Summa	3 744	0	3 740	3 740	3 634	110

Avgift Högländets Räddningstjänstförbund

Vetlanda kommun ingår i Högländets Räddningstjänstförbund tillsammans med Nässjö kommun. Förbundet bedriver bland annat räddningsverksamhet. Närmare beskrivning av

verksamheten återfinns i förbundets egen verksamhetsredovisning. Kostnaderna fördelas efter invånarantal.

Driftredovisning (tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
		Intäkter	Kostnader	Netto		
Verksamhet						
Avgift Högländets Räddningstjänstförbund	39 847	-1 836	27 759	25 923	39 847	0
Summa	39 847	-1 836	27 759	25 923	39 847	0

Avgift Högländsförbundet

Vetlanda kommun ingår tillsammans med Eksjö, Aneby, Sävsjö och Nässjö kommuner i Högländsförbundet. Syftet med förbundet är att stärka den regionala utvecklingen och kompetensutvecklingen på Högländet samt att

marknadsföra regionen. För övrigt finns en utvecklingsplan som närmare preciserar vilka projekt förbundet ska arbeta med. Närmare beskrivning av förbundets verksamhet framgår av förbundets egen verksamhetsredovisning.

Driftredovisning (tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
		Intäkter	Kostnader	Netto		
Verksamhet						
Avgift Högländsförbundet	2 941	0	3 040	3 040	4 499	-1 558
Familjerätt	1 755	0	1 170	1 170	1 755	0
Revision	71	0	47	47	63	8
Summa	4 767	0	4 257	4 257	6 317	-1 550

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden skall verka inom kultur, bildning, kunskap, idrott, fritidsaktiviteter, friluftsliv och folkhälsa på sådant sätt att verksamheten upplevs som intressant och berikande för alla invånare och besökare. Verksamheten skall inriktas mot folkhälsomålen genom att skapa förutsättningar för fysiska och kulturella aktiviteter samt människors möjligheter till delaktighet och inflytande i ett dagligt upprätthållande av vår demokrati.

Hänt i verksamheten

1 juli fick biblioteksverksamheten en ny tillförordnad chef.

Biblioteket har under första halvåret jobbat vidare med den planerade renoveringen och utbyggnaden med ett källarplan. Planeringsperioden är nu avslutad och byggarbeten och renoveringsarbeten kommer att inledas under hösten.

Många aktiviteter för barn och vuxna har genomförts på biblioteket och besökstal och antalet utlån fortsätter att stiga på både huvudbiblioteket, filialerna och bokbussen, trots att besöksantalet minskat något. En ny aktivitet för i år är Letterbox Club, som drivs tillsammans med socialförvaltningen med målet att främja familjehemsplacerade barns läsning.

VetlandaFesten växer i popularitet från år till år. I år var Måns Zelmerlöw det stora dragplåstret.

Programmet på scen var bredare än någonsin och antalet besökare från familjer med utländsk bakgrund var mycket högre än vid någon tidigare upplaga av festen.

Vetlanda museum har haft under första halvåret haft vernissage för inte mindre än fem utställningar av vitt skiftande slag. Först Global violence against women, därefter Erik Danielsson fotoutställning EPA-LOVERS. Tredje utställningen var samtidskonstnärerna Ingela Ihrmans och Frida Petersons utställning Flytande juveler. Sist ut var två utställningar som ackompanjerar varandra, nämligen Vittnesmål från de nya klimatzonerna, av Peter Hoelstad och PO Tidholm i samarbete med bland andra SMHI, och Broderade rödlistade arter, av Täcklebo Broderiakademi.

Fritidsgården Vattenverket har utökat sitt samarbete med skolorna. Viss rastverksamhet har förekommit, då elever från närbelägna skolor kunnat låna sportutrustning för att vara aktiva under sin skolrast. Att verksamheten för barn i mellanstadieålder varit omfattande börjar nu märkas på de högstadieelever som kommer på kvällarna. De är tryggare och vågar komma till personalen med sina behov och tankar.

I februari kunde Bad & Gym öppna Myresjö simhall igen efter den stora bassängrenoveringen, vilket inneburit att skolornas simundervisning och Bad & Gyms simskolaverksamhet kunnat återgå till normal omfattning

Verksamhetsmätt/nyckeltal	juni 2024	juni 2023	juni 2022	dec 2021	dec 2020
Kultur					
Antal besökare	35 000	39 350	35 060	3 820	2 035
Bibliotek					
Utlåning huvudbibliotek, bokbuss och filialer	86 663	82 316	74 491	157 195	169 563
- varav barn och ungdom	27 546	45 278	41 035	77 024	81 775
Utlåning enbart bokbuss (i Vetlanda kommun)	22 101	19 790	19 338	33 954	33 821
Besök huvudbibliotek	50 779	55 081	51 835	85 317	118 915
Museum					
Vetlanda Museum besökare utställningar	2 268	3 234	6 774	7 599	4 669
Bad & Gym					
Myresjö simhall besökare	14 445	2763	17 401	23 483	26 309
Vetlanda badhus besökare	16 268	21 618	15 795	16 793	25 021
Vattenverket (fritidsgård)besökare	14 265	14 113	14 125	10 299	5 300

Personal

Medarbetarundersökningens trivselindex minskade vid senaste mätningen för första gången på tio år men ligger fortfarande högt. Troliga förklaringar kan vara en bitvis stor sjukfrånvaro i chefsled i ett par verksamheter och en hög arbetsbelastning. Under första halvåret har flera olika åtgärder vidtagits för att personalen ska få en stabil vardag med lagom hög arbetsbelastning.

Målarbete

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2035

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Ett brett och aktivt föreningsliv bidrar till Vetlanda kommuns attraktivitet. Kultur- och fritidsnämnden har alltid föreningslivets bästa för ögonen och ser möjligheter snarare än hinder. Under året har arbetet med att påvisa Hvetlanda Gymnastikförenings behov av anpassade lokaler fortsatt, liksom dialogen med Vetlandaortens Ryttarförening - för att nämna två föreningar där insatsen inte bara handlat om att fördela bidrag. Nämnden har också planerat för och fått medel till en satsning på Fritidsbanken som ska kunna vara en hjälp för Vetlandabor i alla åldrar att kunna prova på idrott i eller utanför föreningslivet.

Till attraktiviteten bidrar också all egen verksamhet som kultur- och fritidsnämnden bedriver, exempelvis utställningsverksamheten på Vetlanda museum och VetlandaFesten, som lockar människor från kommunen omgivningarna att söka sig till Vetlanda och som bidrar till att skapa en bra fritid för kommuninvånarna.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Kultur- och fritidsnämnden har så långt de kommunägda fastigheternas teknik tillåter digitaliserat uthyrning av idrottshallar och gymnasalar. Vi har också digitaliserat alla ansökningar och intresseanmälningar av olika slag. Biljettförsäljning för alla större arrangemang görs både via Nortic och biblioteket för att säkerställa god tillgänglighet oavsett reseavstånd till Vetlanda eller datorkunskaper. Det är lätt att glömma att det fortfarande finns många som inte är digitala och

det är kultur- och fritidsnämndens ansvar att se till att de får bra service. Öppetiderna är generösa i alla verksamheter.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Nämnden arbetar med hållbarhet i flera avseenden. Vetlanda museum har på flera sätt lyft sociala hållbarhetsfrågor under våren och fick under sommaren som första museum i Sverige ta emot en utställning om klimatfrågor, som SMHI varit med och arbetat fram. Kultur- och fritidsnämnden är högst delaktig i planeringsarbetet för Bästa platsen, där ett Må bra-hjul, enligt Skottlandsmodellen, nu tagits fram. Fritidsgårdens chef har gått en utbildning i föräldrautbildning och kommer att jobba en hel del med detta framöver. Ett mer omfattande arbete med bland annat att få fler barn i rörelse återstår planera och genomföra. Biblioteket är värd för tjänsten digital handledning för äldre och arbetar med läsfrämjande åtgärder för familjehemsplacerade barn, för att ta några ytterligare exempel på sådant som pågått under våren.

Fullmäktiges mål - Nyttänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Livslångt lärande är ett uppdrag för alla verksamheter utom fritidsgården Vattenverket men även Vattenverket har en ambition att på sikt kunna vara en mötesplats för äldre vid vissa tillfällen.

Kultur- och fritidsnämnden arbetar ständigt med att utveckla mötesplatser i verksamheten. Allmänheten bjuds in till utställningar, föreläsningar, konserter, bokcirklar, träningsgrupper och andra aktiviteter och hur dessa ser ut varierar över tid. Under första halvåret har inga stora förändringar skett.

Framtid

En utmaning som fortfarande väntar kultur- och fritidsnämnden är ombyggnaden av Vetlanda bibliotek, som ska genomföras, förhoppningsvis med byggstart under hösten och färdigställande under 2025 - enligt planen. Det blir en period av intensivt arbete för att både hantera själva ombyggnationen och de speciallösningar som kommer att krävas för att upprätthålla en rejäl biblioteksservice under byggperioden.

En annan utmaning är att under 2025 starta Fritidsbanken. Här är huvudutmaningen att hitta

en fungerande form för dagligt samarbete mellan Fritidsbanken och funktionshinderomsorgens dagliga verksamhet.

Ledningsfunktionen för museiverksamheten blir också en utmaning på kort sikt då nuvarande chef tar tjänstledigt på 90 procent med avsikt att efter sex månader sluta för att bli chef för Hälsinglands Museum. Där tar förvaltningschefen under en övergångstid över chefskapet. Att färdigställa den lokalhistoriska utställningen på Vetlanda museum är av högsta prioritet och en projektledare på 100 procent har därför anvisats för detta arbete.

Ekonomi

Driftredovisning (tkr)		Utfall 31/8			Helårs-	Avvikelse
Verksamhet	Årsbudget	Intäkter	Kostnader	Netto	prognos	mot budget
Kultur- och fritidsnämnd	-307	0	220	220	-275	-32
Allmän fritidsverksamhet/Stödförening	-6 133	0	6 211	6 211	-6 186	53
Administration kultur- och fritidsförvaltning	-4 397	-80	2 876	2 796	-4 380	-17
Stöd till studieorganisationer	-600	0	0	0	-600	0
Allmän kulturverksamhet	-1 124	-684	1 560	876	-763	-361
Museum	-3 887	-24	2 753	2 729	-3 635	-252
Barnkulturarrangemang	-215	0	135	135	-215	0
Stöd till kulturverksamhet	-450	0	307	307	-450	0
Bibliotek	-10 443	-342	7 515	7 173	-9 991	-452
Övriga idrottsanläggningar	452	-559	327	-232	556	-104
Bad och gym	-3 578	-3 692	6 835	3 143	-3 789	211
Vandring och kanotleder	-45	0	72	72	-72	27
Tjustkulle	-5 850	-842	4 907	4 065	-5 850	0
Norrgårdshallarna	-2 428	-668	2 427	1 759	-2 453	25
Fritidsgårdar	-2 537	-105	1 721	1 616	-2 541	4
Summa	-41 540	-6 996	37 866	30 870	-40 644	-896
Förändring av semesterlöneskuld			-704			
Summa inklusive semesterlöneskuld	-41 540	-6 996	37 162	30 870	-40 644	-896

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall 31/8				Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
	Projekt/verksamhet	Årsbudget	Inkomster	Utgifter		
Inventarier Kultur- och Fritid	7 620	0			0	7 620
Inventarier Biblioteket	250	0	28		28	222
Inventarier Muséet	60	0	12		12	45
Konst Muséet	272	0	34		34	182
Museum, utställning	1 235	0	20		20	1 235
Underhåll offentlig konst	105	0	21		21	70
IT-utveckling bibliotek	430	0	0		0	430
IT-utveckling museum	41	0	0		0	41
Anläggning, inventarier	710	0	238		238	410
Fritidsgård, inventarier	30	0	1		1	0
Inventarier Gruvmuseum Ädelfors	200	0	0		0	200
Inventarier Bad o Gym	275	0	75		75	0
Summa	11 228	0	430		430	10 455

Augustiprognosen visar på en budget i balans. Kansliet har en högre lönekostnad än normalt under hösten och museet har en lägre, dels beroende på att chefstjänsten på museet inte tillsätts i höst, dels beroende på att kultur-sekreteraren på kansliet fått arbetsuppgiften att projektera den lokalhistoriska utställningen på museet. Hon ersätts av en projektledare för event som anställts fram till halvårsskiftet 2025.

De stora investeringarna i nytt bibliotek och en lokalhistorisk utställning är fortfarande på planerings- och projekteringsstadiet och större delen av investeringsmedlen kommer att behöva föras över till 2025 års budget och vissa delar också till 2026.

Tekniska nämnden

Tekniska kontorets uppdrag är att svara för samhällsbyggnadsprocessen från inledande skeden med planläggning och kontakter med näringsliv/privatpersoner till byggande av kommunala anläggningar och dess förvaltning. Vi gör även arbeten på uppdrag av våra kommunala bolag, i första hand Njudung Energi.

Verksamheten är organiserad på följande avdelningar: Plan, Mark och exploatering, Gata/park samt Fastighet.

Hänt i verksamheten

Planavdelningen

Lagakraftvunna detaljplaner

- Detaljplan för del av Stensåkra 3:1 med flera, Vetlanda tätort.
- Ändring av detaljplaner nummer 12, 115 och 352 genom upphävande av tomtindelning inom kvarteret Falken, Vetlanda tätort.
- Ändring av detaljplan 69 genom upphävande av tomtindelning för Modellen 6, Vetlanda tätort.

Övriga detaljplaner som arbetas med rör bostäder, industri, samlingslokal och även sporthall.

Översiktsplanearbetet fortskrider med fokus på framtagande av planförslag som ska samrådats efter årsskiftet.

GIS-enheten fortsätter arbetet med högländskommunernas gemensamma kartsystem.

Mark och exploateringsverksamheten

Försäljning och byggande

Det är fortsatt oro i vår omvärld. Osäkerheter kring räntor och ökade kostnader gör att byggnation av bostäder är låg. Bara två villatomter ha sålts första halvåret. Två markanvisningar för bostäder har löpt ut utan att byggnation startat. Vidare har ytterligare två villatomter sålts till en privat exploatör som ska uppföra ett gruppboende inom LSS på Himlabackarna. Noteras bör att en privat exploatör har påbörjat lägenhetsbyggnation i Korsberga, vilket är glädjande.

Någon mark för verksamheter har inte sålts under första halvåret, men intressenter finns bland både små och stora intressenter och minst två områden

är på väg att försäljas i Vetlanda centralort under hösten.

Handel

Under våren har vi, genom konsultstöd, reviderat Handelsutredningen från 2017. Detta för att ge stöd i arbetet med översiktsplanen och för att utreda om handeln har potential att utvecklas ytterligare. Flera nya handelsetableringar har skett senaste halvåret och fler kommer öppna under hösten/vintern. Utredningen visar att det finns köpkraft för en viss ökad handel då människor utanför kommunen väljer att åka hit i större utsträckning. Balansen mellan handel i centrala delarna av Vetlanda och externhandel är viktigt att bevaka och jobba med, så inte centrum utarmas på handel.

Externt hyrda verksamhetslokaler

Steg tas för att minska vår externa inhyrning av lokaler för kommunala verksamheter. Flera paviljonger för skolverksamhet har sagts upp under första halvåret.

Åtgärder i enlighet med Funktionshinderomsorgens handlingsplan pågår där Mark-och exploateringsenheten är ett stöd. Ett nytt LSS-boende planeras på Kantarellvägen genom Witalabostäder. Då räddningstjänsten skärpt tolkningen av LSO, lagen om skydd mot olyckor, så ser vi att samtliga LSS-boende och verksamheter där kommunen är hyresgäst måste åtgärdas med bland annat utrymningsvägar och sprinkleranläggningar.

Skog

Skogsförvaltningen har just nu ett underskott. En större avverkning som planerades 2024, genomfördes och utbetalades före årsskiftet, vilket medförde ett större överskott från skogsverksamheten 2023. För att hålla avverkningsplanerna så kommer vi därför avverka mindre volymer skog 2024. Dock är prisbilden för timmer och massaved på rekordnivåer vilket medför att underskottet i årets resultat beräknas bli bättre än vad vi befarat.

Naturvård

Flera naturvårdsprojekt pågår eller är avslutade under första halvåret. Fågeltornet vid Smedbälgen

i Nye är klar och invigd. Brostugebäcken i Vetlandas östra stadsdel är biotopvårdad och vi har återskapat en naturlig bäckmiljö. Några privata våtmarksprojekt har genomförts via statliga medel där vi har deltagit vid bidragsansökan och genomförande. Fiskvägen genom Lillån i Kvillsfors har restaurerats.

Marksanering

Kommunens arbete med riskklassning och åtgärder av nedlagda kommunala deponier fortgår enligt plan.

Bidragsprojekt via beviljade bidrag från staten pågår för före detta Landsbro Trä i Landsbro och för projektering inför efterbehandlingsåtgärder på före detta Hoorns mekaniska verkstad samt att vi ligger i startgroparna för att söka bidragsmedel för kompletterande undersökningar i huvudstudie för Ädelfors amalgameringsverk och för sanering av en nyupptäckt deponi inom fastigheten Verket 1. Där till har vi påbörjat ett ansökningsförfarande för bidrag till projektering av efterbehandlingsåtgärder på Skyttmossens södra deponi.

Gatu- och parkavdelningen

Vinterväghållning

Vinterväghållningen i början av 2024 blev relativt omfattande. Det snöade vid fler tillfällen än normalt vilket krävde fler utryckningar. Vinterväghållningen ser ut att gå mot ett underskott på ca 800 tkr räknat på att det blir två större utryckningar detta år.

Enskilda vägar

Budget 2024 för bidrag till enskilda vägar är 5 300 tkr. Underhållsbidrag samt utfartsbidrag betalas ut i början av året och uppgick i år till 4 990 tkr. Under året har det hittills kommit in 6 st beviljade ansökningar gällande särskilt underhållsbidrag där kommunens bidragsdel uppgår till totalt ca 850 tkr. Om samtliga objekt färdigställs under året förväntas enskilda vägar gå mot ett underskott på ca 540 tkr.

Vägbelysning

Vi byter kontinuerlig ut nuvarande belysning (högtrycksnatrium och metallhalogen) mot LED, ca 500 armaturer om året. Vägbelysningen ser ut att gå mot ett underskott på ca 350 tkr. Vi förväntar oss något lägre elpriser framåt som kan minska underskottet något.

Drift park

Växtsäsongen har varit relativt normal, det har inte varit några problem med torka under året. Vi har sett över vägsträckor för kantslätter och minskat inköpta tjänster för detta. Vi har varit tvungna att ta ner ett par större träd (almar) i Apoteksparken på grund av almsjuka. Det växer mycket i våra vattendrag och vi har fått mycket synpunkter kring Vetlandabäcken. Vi arbetar för att släppa upp trädbeståndet längs bäcken för att öka beskuggningen som i sin tur bidrar till att minska växtligheten.

Drift gata och anläggningsverksamhet

Det har hittills varit god beläggning på vår anläggningsverksamhet och fler verksamheter ser ut att gå mot ett överskott mot budget. Ny lastbil är beställd och levereras under hösten, ersätter befintlig. Ny grävmaskin kommer att upphandlas med leverans 2025, ersätter befintlig. Under hösten är två anläggningsarbetare samt en maskinförare tjänstlediga vilket bland annat medför att vi kommer att sälja befintlig grävmaskin under hösten för att minimera stillestånds-kostnader. Lastbilen som ersätts kommer att säljas. Försäljningarna förväntas att ge en intäkt till årets driftsbudget.

Personal

Sjukskrivningar, föräldraledighet och tjänstledigheter gör att vi ser lägre personalkostnader under året.

Fastighetsavdelningen

Fastighetsmedia

De senaste årens stora kostnadsökningar på bland annat el, fjärrvärme, pellets, olja och VA medförde att budget för fastighetsmedia ökades med 9 mnkr inför 2024. Något elstöd har inte aviserats för 2024. De senaste månaderna har elpriset minskat till en lägre nivå vilket innebär att utfallet för elkostnader väntas hamna cirka 400 tkr under budget.

I samarbete med Njudung energi har vi optimerat fjärrvärmeanläggningarna och lyckats sänka abonnemangskostnaderna med cirka 400 tkr för helåret. Fortsatt arbete pågår för att hitta ytterligare besparingsmöjligheter.

Med anledning av minskat budgetutrymme för ”mindre investeringar, underhåll och

energieffektiviseringar” har planerade energieffektiviseringar inte kunnat genomföras fullt ut. Detta i kombination med en kallare start på året och fler ytor att förvalta gjorde att elförbrukningen under första halvåret 2024 ökade med 116 000 kilowattimmar till cirka 7,4 miljoner kilowattimmar jämfört med föregående år.

Kostnadsökningar på material och tjänster

De kraftiga prishöjningarna som följde i spåren av pandemin och Ukrainakriget har inte återgått till lägre nivåer även om det senaste årets kostnadsökningar ”bara” varit cirka 3 % att jämföra med cirka 10 % per år tidigare tre år. Utan tillskott av budgetmedel innebär detta mindre möjligheter framåt att utföra energieffektiviseringar och underhåll i fastighetsbeståndet.

Ökat uppdrag

På grund av ökade ytor och större verksamheter har kostnaderna för bland annat renhållning, löpande tillsyn och skötsel samt myndighetsbesiktningar ökat. Det stora underhållsbehovet på både byggnader och inventarier innebär också högre kostnader för akuta reparationer och utbyten.

Bostadsanpassningar

Beviljade bostadsanpassningsbidrag under första halvåret följer budget.

Personal fastighetsavdelningen

Lägre personalkostnader på grund av följande:

- Långtidssjukskriven personal.
- Bättre planering av semesterperioden i kombination med vädret har inneburit mindre behov av sommarpersonal än planerat.
- Lönebidrag har erhållits för två anställningar.
- Mer arbete mot investeringsprojekt för våra egna hantverkare har avlastat driftbudgeten.
- Deltidspension på underhållsplanerare, planerad rekrytering avvaktas till 2025.
- Flera kortare tjänstledigheter där vikarier inte har tagits in.

Målarbete

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2035

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Arbete med en 2-årig produktionsplan för samhällsbyggnadsprocessen pågår. Enligt tidplan kommer planen att remitteras till tekniska nämnden i september och beslutas i kommunstyrelsen i oktober. Förnyat beslut tas sedan en gång om året.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Statistiska centralbyrån har genomfört en medborgarundersökning där 162 kommuner deltog. På frågan om skötseln av gator och vägar fungerar bra i kommunen var 81% nöjda vilket gav första plats i landet. 435 personer svarade i Vetlanda vilket gör att SCB bedömer att resultatet är ett representativt urval för befolkningen.

Tekniska nämndens verksamhet har en stor andel av kommunens kontakter med medborgarna. Vid frågan om bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, hamnar Vetlanda på andra plats i landet där 93% är nöjda.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Arbete för införanden av internhyra pågår. Arbetet leds från ekonomikontoret med syftet om ett tydligare ekonomiskt ramverk för kommunens verksamhetslokaler. Modellen ska ge incitament för kommunens verksamheter att tillsammans lokaloptimera och minska kostnaderna för lokaler. Tekniska nämnden påverkas av införandet i egenskap av uthyrare av lokaler.

Fullmäktiges mål - Nyttänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Förvaltningen arbetar med verksamhetsmål och aktiviteter utifrån nämndens mål. Redovisning

kommer ske årligen vid nämndens januarimöte och inarbetas i årsbokslutet. Arbetet i sig själv bidrar till en nytänkande arbetsplats där medarbetare trivs och utvecklas.

Framtid

Pågående översiktsplanearbete är en stor utmaning som ska ge vägledning för kommunens utveckling. Vi driver på i infrastrukturfrågor med satsningen på järnvägen som högsta prioritet.

Det är viktigt att vi öppnar nya exploateringsområden för bostäder, industri och handel i takt med efterfrågan. Planarbete pågår för Skärpet (industri) och Norget (bostäder).

Vi ser ett fortsatt stort behov av att investera i kommunens verksamhetslokaler. Utmaningen är att investera klokt för att stärka kommunens attraktivitet och ge verksamheten förutsättningar att effektivisera. Pågående större investeringsåtgärder är Tomaslundsskolan, kulturskola i Mogärdeskolans A-hus, Biblioteket, tillbyggnad förskola i Korsberga och ombyggnad Ekenässjöns skola.

Utredning pågår för ny simhall, ombyggnation av Withalasalén och kommunarkiv.

Vi medverkar i inledande skeden för Hi:tech.

Osäkerheten kring prisutvecklingen framåt är fortsatt stor och även vid en avmattning i prisuppgången är det fortfarande höga nivåer vilket påverkar kostnadsläget både för mindre underhållsarbeten och för större fastighetsinvesteringar. Arbetet pågår med att se över kommunens lokalbestånd och att minska kostnaderna i extern inhyrning.

Ekonomi

Helårsprognosen för Tekniska kontorets drift visar på ett överskott mot budget på 1 500 tkr.

Verksamheterna som ingår i fysisk och teknisk planering visar totalt sett på ett underskott på -450 tkr. Underskottet här beror på central administration på förvaltningen där det i budgetarbetet lades 1 mnkr som ofördelad budgetpost på grund av de förutsättningarna som fanns innan året inleddes. Även verksamheterna exploatering och trafik/utredningsverksamhet går mot underskott medan planverksamheten och mät-

verksamheten visar på ett överskott på nästan 1 000 tkr.

För verksamhetsområdet gator, vägar och parkering är underskottet -220 tkr. De verksamheter med störst avvikelse är vinterväghållning där underskottet förväntas bli -800 tkr på grund av en kall och snöig inledning på året och några förväntade snöfall till under slutet av året. Enskilda vägar har en prognos på -550 på grund av flera ansökningar av särskilt bidrag som ska betalas ut till hösten. Även verksamheten med trafikbelysning går mot ett underskott på -350 tkr. Sedan finns det plusposter som verksamheten med lastbilarna som går bättre än budget, lägre personalkostnader under året, försäljningar av bilar/maskiner och flera verksamheter som går något bättre än budget. Vilket sammantaget ger bilden på -220 tkr för hela verksamhetsområdet.

Avvikelsen på verksamhetsområdet arbetsområden och lokaler är överskott på 350 tkr och beror till stor del på att hyresintäkter blivit högre än budgeterat på grund av förvärvet av Sandåkra. För kommersiell verksamhet är avvikelsen -450 tkr. Här är det skogsförvaltningen som förväntas få lägre intäkter än budgeterat eftersom avverkning tidigarelades till 2023 och gav ett stort överskott det året. Hyresintäkter på bostadsverksamhet går mot ett underskott på -200 tkr, vilket beror på outhyrda lägenheter under året på Mercurius och Ekebogården.

Gemensamma lokaler förväntas i nuläget att gå mot ett överskott på över 2 000 tkr. Här ingår de fastighetsverksamheter med stora budgetar så som skolfastigheter och särskilda boenden, men också fastighetsavdelningens personalverksamheter. På personalverksamheterna väntas ett överskott på 1 000 tkr på grund av sjukskrivningar och vakanser. För fastighetsverksamheterna är prognosen +1 000 tkr på grund av lägre kostnader. Det som ger störst överskott är mediakostnaderna, men också inköp av byggmaterial på underhållsenheten och hyra av mattor ser ut att bli lägre än budgeterat. Medan kostnader för renhållning/sophämtning och serviceavtal ser ut att bli dyrare än budget.

Investeringsprognosen visar på en avvikelse på 30 mnkr mot budget. Den största avvikelsen är för exploatering där projekt inte kommit i gång i den takt som budget är fördelad.

Övriga noteringar är att för fastighetsinvesteringar ligger en del projekt inte i fas med utlagda budgetmedel, vissa ligger före och andra ligger efter. Investeringar i bilar och maskiner har en avvikelse på grund av framflyttade inköp. Investeringar i gator och vägar har en liten avvikelse totalt sett,

inom området är arbetet med centrumlekplats framflyttat vilket ger en avvikelse på kultur- och fritidsanläggningar. Medan beläggningsarbeten förväntas gå över årets budget då det är en relativt stor budget där kommande år.

Driftredovisning (tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
		Intäkter	Kostnader	Netto		
Verksamhet						
Nämnd- och styrelseverksamhet	445	0	213	213	415	30
Fysisk och teknisk planering och bostadsförbättring	12 510	-3 032	12 160	9 128	12 966	-456
Gator och vägar samt parkering	32 419	-56 327	79 379	23 052	32 640	-221
Parker	10 991	-7 263	14 866	7 603	10 781	210
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	360	0	397	397	397	-37
Idrotts- och fritidsanläggningar	9 910	-121	6 727	6 606	9 867	43
Insatser till personer med funktionsnedsättning	3 500	0	2 284	2 284	3 500	0
Arbetsmarknadsåtgärder	-75	-1 129	1 000	-129	-132	57
Arbetsområden och lokaler	665	-1 191	1 094	-97	299	366
Kommersiell verksamhet	-3 582	-3 761	1 739	-2 022	-3 139	-443
Bostadsverksamhet	-2 248	-1 999	466	-1 533	-2 052	-196
Gemensamma lokaler	101 088	-19 288	85 437	66 149	98 962	2 126
Gemensamma verksamheter	16	-9 115	9 098	-17	0	16
Summa	165 999	-103 226	214 860	111 634	164 504	1 495
Förändring av semesterlöneskuld			-2 347	-2 347		
Summa inklusive semesterlöneskuld	165 999	-103 226	212 513	109 287	164 504	1 495

Investeringsredovisning (tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
		Inkomster	Utgifter	Netto		
Projekt/verksamhet						
Inventarier, bilar, maskiner	11 050	0	3 807	3 807	8 867	2 183
Mindre investeringar fastigheter	17 343	0	7 670	7 670	17 490	-147
Förvaltningsfastigheter	180	0	37	37	180	0
Kultur- och fritidsfastigheter	15 448	0	5 330	5 330	9 803	5 645
Skolfastigheter	94 097	-2	37 361	37 359	90 438	3 659
Bostäder och affärshus	0	0	0	0	0	0
Servicehus och äldreboende	9 006	-200	545	345	870	8 136
Gator, vägar och parker	18 205	-506	8 344	7 838	18 213	-8
Exploatering	19 766	0	3 053	3 053	9 299	10 467
Summa	185 095	-708	66 147	65 439	155 160	29 935

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamheten inom Barn- och utbildningsnämnden styrs av nationella lagar, förordningar, läroplaner och andra reglerande dokument. Det grundläggande uppdraget är att skapa verksamheter där varje barns och elevs individuella behov, möjligheter och förutsättningar kan mötas och bemötas på ett sådant sätt att barnet och eleven ges möjlighet att växa, utbildas och bildas så långt det bara är möjligt. Vi ska stimulera till lärande i en trygg miljö där varje elevs individuella behov står i fokus och där var och en ges förutsättningar att bli sitt bästa jag. Inom Barn- och utbildningsnämnden pågår många processer i denna riktning.

Nämnden inrymmer verksamheter för våra medborgare i alla åldrar, från ettårningen till den vuxne, i form av förskola, grundskola, fritidshem, gymnasieskola, särskola, musikskola och vuxenutbildning i olika former.

Vi har i grunden en stabil organisation med struktur, rutiner och många stödfunktioner. Verksamheten präglas av stort engagemang och kompetens och inom verksamheter råder stor samsyn. Vi lär av varandra och har ett utvecklat systematiskt kvalitetsarbete.

Hänt i verksamheten

Under 2024 har vi genomfört en organisationsförändring på förvaltningsnivå. Vi har samlat våra utvecklingsresurser till en verksamhet, kvalitets-

och utvecklingsenheten. Dessutom har vi slagit ihop verksamheterna förskola och grundskola med en gemensam verksamhetschef.

Vad gäller lokalförsörjning är pågående projekt Tomaslundens skola, Korsberga förskola och Njudungsgymnasiet. Dessutom kommer Ekenässjöns skola påbörjas under 2024.

Inför starten skolstarten 2024 har vi 3447 elever i grundskola, varav 100 elever finns i en fristående verksamhet. Det är nästan exakt lika många elever som föregående år. Barnantalet i förskola har minskat på grund av det föddes få barn 2022 och 2023 och i gymnasiet har elevantalet ökat något.

Vi har startat ett nytt systematiskt kvalitetsarbete, SKA med mer fokus på dialog och det är ett viktigt verktyg för att höja måluppfyllelsen.

Vårt samarbetsprojekt "Bästa platsen" med social-, vård- och omsorgs- och kultur- och fritidsförvaltningen har fortsatt och flera nya arbetssätt har initierats.

Hi:tech är ett kommande viktigt initiativ för barn- och utbildning för att få fler elever att välja en teknisk inriktning utbildning och därav få fler elever att välja industrin som en möjligkarriärsväg.

Efter beslutet att flytta över gymnasiet till Höglandsförbundet pågår ett intensivt planeringsarbete.

Verksamhetsmått/nyckeltal	06/2024	06/2023
Antalet inskrivna barn i förskolan (kommunal och fristående)	1 402	1 440
Antalet inskrivna barn i fritidshem (kommunal och fristående), inklusive anpassad grund- och gymnasieskola	930	1 057
Antalet barn i pedagogisk omsorg (kommunal och fristående)	52	63
Antalet barn i förskoleklass (kommunal)	284	339
Antalet elever i grundskolan 1-6 (kommunal), exklusive anpassad grundskola, inklusive integrerad anpassad grundskola	2 015	2 052
Antalet elever i grundskolan 7-9 (kommunal), exklusive anpassad grundskola, inklusive integrerad anpassad grundskola	1 018	1 004
Antalet elever i anpassad skola (grund samt gymnasiet exklusive elever från annan kommun)	45	54
Antalet elever i Njudungsgymnasiet (folkbokförda i Vetlanda kommun) exklusive anpassad gymnasieskola	745	746
Antalet elever i Njudungsgymnasiet från annan kommun, inklusive anpassad gymnasieskola	230	235
Antalet gymnasieelever studerande på annan ort (folkbokförda i Vetlanda kommun), inklusive anpassad gymnasieskola	184	179
Antalet elever inskrivna i kulturskolan	455	286

Vi tar våra mått från 15 oktober så därför är inte nyckeltalen uppdaterade

Personal

Behovet av behöriga och legitimerade lärare i förskola och skola är fortsatt stort i Vetlanda. Vi har under de senaste åren till viss del saknat behörig personal inom samtliga professioner och situationen bedöms enligt prognoser inte förändras de närmaste åren framåt.

Behovet av lärare kommer inte kunna täckas genom att anställa färdigutbildade utan vi måste utveckla vår organisation och vårt arbetssätt i skola och förskola. Det kan handla om ökad samverkan och arbetsspecialisering, variation av grupper och arbetssätt, fjärrundervisning och att vi anställer nya yrkesgrupper som kompletterar lärarna.

För att klara rekryteringsutmaningen behövs åtgärder initieras både på kort och lång sikt. Genom ökad vidareutbildning av obehöriga lärare, minskning av sjukfrånvaron, förlängning av arbetslivet och ökad samverkan mellan lärosäten och andra huvudmäns utbildning kan antalet lärare i verksamheterna öka.

Även förskolan har en stor del visstidsanställda, där har det skett en positiv utveckling senaste åren.

Vid senaste medarbetarundersökningen var medarbetarindexet 4,25 vilket är en liten förbättring mot föregående år. Vi ser en viss förbättring inom området hälsa, men det är fortfarande det område vi har lägst värden på.

Målarbete

Medborgarundersökning visar att medborgarna i Vetlanda är nöjda med samtliga delar av våra verksamheter, från förskola till vuxenutbildning. Att vi har satsat på våra lokaler både inom skola och förskola gör att vi har än bättre förutsättningar att bli än mer attraktiva. Att erbjuda bra förskola och skola en faktor som göra att fler barnfamiljer väljer att bosätta sig i Vetlanda och därmed bidrar till Vetlanda kan bli 30 000 invånare 2030.

Skola, förskola och möjligheter till högre utbildning. Vuxenutbildning har fler som läser eftergymnasiala utbildningar och med satsningen på teknikens hus kommer det skapas ännu bättre förutsättningar läsa på hemmaplan.

Vi förbättrat våra resultat på medarbetarundersökningen årligen, fler behöriga lärare och ett mer attraktivt löneläge har gjort att vi uppnått våra egna mål om attraktiv arbetsgivare.

Satsningen på likvärdiga förutsättning för barn och elever i våra förskolor och skolor är en långsiktig satsning som bär frukt först om några år. Vi kan trots det se en positiv utveckling i det korta perspektivet, men det finns mycket kvar att göra.

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2035

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Medborgarundersökning visar att medborgarna i Vetlanda är nöjda med samtliga delar av våra verksamheter, från förskola till vuxenutbildning. Att vi har satsat på våra lokaler både inom skola och förskola gör att vi har än bättre förutsättningar att bli än mer attraktiva. Att erbjuda bra förskola och skola en faktor som göra att fler barnfamiljer väljer att bosätta sig i Vetlanda och därmed bidrar till Vetlanda kan bli 30 000 tusen invånare 2035.

Vuxenutbildning har som mål att fler läser eftergymnasiala utbildningar och med satsningen på Hi:tech kommer det skapas ännu bättre förutsättningar att läsa på hemmaplan.

Satsningen på likvärdiga förutsättning för barn och elever i våra förskolor och skolor är en långsiktig satsning som bär frukt först om några år.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	→

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	→

Fullmäktiges mål - Nyttänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	→

Framtid

Vi håller för närvarande på att verkställa beslutet kring gymnasiesamverkan på höglandet. Detta kommer på sikt påverka oss mycket.

Hi:tech blir viktigt för oss, dels för att stärka utbildningsmöjligheterna inom de eftergymnasiala tekniska utbildningarna, dels som en katalysator för att inspirera våra barn och ungdomar inom de

naturvetenskapliga ämnena och matematik. Vi har i relation till övriga ämnen sämre resultat i dessa ämnen och det påverkar att eleverna väljer bort tekniska utbildningar.

Vi ser en påtaglig minskning av barnantalet i förskola, vi har stängt flera paviljonger men detta räcker inte. Vi behöver fortsatt arbete med förskolans organisation för att anpassa till ett lägre barnantal.

Kulturskolan finns idag i tillfälliga lokaler, beslut är fattat om att inrymma den på Mogärdeskolan. Barn- och utbildning ser stora samordningsvinster med att förlägga verksamheten där, inte minst utifrån ett integrationsperspektiv. Eleverna som nu går på Mogärdeskolan är underrepresenterade inom Kulturskolan.

Arbetet med "Bästa platsen" är också ett arbete som är viktigt för framtiden. Vår förmåga att tillsammans med andra, möta och stödja våra medborgare och med deras hjälp utveckla Vetlanda till att bli den bästa platsen att växa upp, leva och åldras på, är ett mycket viktigt arbete.

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämndens prognos per augusti visar en positiv avvikelse på 3 500 tkr i förhållande till budget.

Förskoleverksamheten prognostiserar ett negativt utfall på -3 800 tkr mot budget. Den kommunala förskolan står för 3 000 tkr av detta utfall. Barnantalet i den kommunala verksamheten har minskat med 120 barn jämfört med 2023, vilket innebär mindre budgetmedel till förskolan under innevarande kalenderår. Ett omfattande och utmanande arbete pågår för att anpassa verksamheten till det minskade barnantalet. Driftbidragen till privata utförare av pedagogisk omsorg förväntas överskrida budget med 800 tkr.

Förskoleklass, grundskola och fritidshem prognostiserar ett negativt utfall på -500 tkr i förhållande till budget. Antalet elever med komplexa behov har ökat, vilket har krävt extra stöd på vissa skolor. I dagsläget ser vi dock att detta ryms inom tilldelad budget för den kommunala verksamheten. De interkommunala

ersättningarna prognostiseras till -500 tkr, då vi har några fler elever placerade hos externa utförare.

Kulturskolan prognostiserar ingen avvikelse i förhållande till budget.

Gymnasieverksamheten noterar en positiv avvikelse på 800 tkr till följd av ej tillsatta tjänster och minskade driftskostnader. De interkommunala ersättningarna förväntas följa budget, men det finns en viss osäkerhet då elevantalet fortfarande varierar.

Anpassad grund- och gymnasieskola prognostiserar ett negativt utfall på -1 000 tkr. Den kommunala anpassade skolan visar en avvikelse på -1 800 tkr, vilket förklaras av fler elever med stora behov. Vi har färre elever placerade i andra kommuner, vilket minskar kostnaderna för de interkommunala ersättningarna.

Vuxenutbildningen prognostiserar ingen avvikelse i förhållande till budget.

Resursteam/elevhälsa redovisar ett överskott på 2 400 tkr i förhållande till budget. Avvikelsen förklaras till största del av sjukskrivningar och ej tillsatta tjänster för kuratorer, specialpedagoger, logopedier och psykologer.

Skolskjutskostnaderna prognostiseras hamna i budgetnivå.

Den centrala ledningsorganisationen och central administration visar ett positivt överskott på 5 600 tkr till följd av vakanta tjänster samt ej budgeterade statsbidrag som tillkommit under året.

Ett fortlöpande och medvetet arbete pågår ute i verksamheterna för att organisera personalen i förhållande till tilldelad budget och därigenom uppnå en budget i balans. Barn- och utbildningsnämnden har en betydande intäkt (60 mnkr) i riktade statsbidrag från Skolverket. Vi följer statsbidragen kontinuerligt, både för innevarande år och för kommande år, då statsbidragens storlek i hög grad påverkar antalet anställda i verksamheterna.

Driftredovisning (tkr)		Utfall 31/8			Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet	Årsbudget	Intäkter	Kostnader	Netto		
Barn- och utbildningsnämnd	750	-1	405	405	740	10
Kulturskola	6 523	-967	4 510	3 543	6 523	0
Förskola	137 015	-18 259	119 035	100 776	140 857	-3 842
Grundskola, förskoleklass, fritidshem	293 925	-13 778	211 168	197 390	294 470	-545
Anpassad grund- och gymnasieskola	22 179	-4 618	21 587	16 970	23 182	-1 003
Gymnasieskola	94 309	-23 914	87 575	63 662	93 461	848
Vetlanda lärcentrum	23 226	-4 744	22 079	17 334	23 226	0
Skolskjuts	30 091	-978	19 803	18 825	30 086	5
Resurscentrum	23 774	-848	12 777	11 929	21 356	2 418
Central ledningsorganisation BU	50 176	-43	32 587	32 544	47 670	2 506
Administration BU	41 776	-18 666	36 832	18 166	38 673	3 103
Summa	723 744	-86 814	568 358	481 544	720 244	3 500
Förändring av semesterlöneskuld			-26 634			
Summa inklusive semesterlöneskuld	723 744	-86 814	541 724	454 910	720 244	3 500

Investeringsredovisning (tkr)		Utfall 31/8			Helårs- prognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet	Årsbudget	Inkomster	Utgifter	Netto		
Administration BU	2 163	0	3	3	2 163	0
Förskola	754	0	300	300	754	0
Grundskola, förskoleklass, fritidshem	8 038	0	978	978	8 038	0
Gymnasieskola	1 870	0	772	772	1 870	0
Vuxenutbildning	429	0	106	106	429	0
				0		0
Summa	13 254	0	2 159	2 159	13 254	0

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde är till stor del reglerat av lagstiftning genom till exempel socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) med flera. Nämnden beslutar om behovsbedömda insatser till brukare utifrån aktuell lagstiftning. Insatserna kan till exempel verkställas som särskilt boende för äldre (SoL), boendestöd till personer med psykisk funktionsnedsättning (SoL) och boende enligt LSS, för personer med funktionshinder. Insatserna varierar efter den enskildes behov. Nämnden har ett betydande ansvar för hälso- och sjukvård och då för den del av primärvård där kommunen är huvudman. Ansvaret gäller hemsjukvård på särskilt boende, ordinärt boende och boende inom funktionshinderomsorgen och ansvaret gäller patienter i alla åldrar, från 0 år och uppåt. Inom organisationen finns över 1 000 medarbetare.

Hänt i verksamheten

Nämndens prioriterade områden 2024 är kompetensförsörjning, en hållbar ekonomi och digitalisering/välfärdsteknik.

Under första halvåret 2024 har ekonomin förstärkts med statsbidrag och andra stimulansmedel till exempel från Kampradstiftelsen. Bidragen är främst riktade mot äldreomsorg och till viss del hälso- och sjukvård. Den ekonomiska prognosen per augusti hamnar på -7 987 tkr.

Verksamheten arbetar ständigt med att vara kostnadseffektiv något som har försvårats med nya arbetstidslagen. Inom äldreomsorgen framför allt hemtjänst och hemsjukvård krävs en stor flexibilitet då behovet av insatser förändras från en dag till en annan. Förvaltningen arbetar fortfarande med att komma ner i kostnader som är kopplade till nya arbetstidslagen, 11-timmars dygnsvila.

Nämnden har fortfarande höga kostnader för sjukfrånvaro och höga kostnader för övertid. Januari-augusti har kostnaderna för sjukfrånvaron varit något högre jämfört med samma period 2023. Kostnader för övertid i januari-augusti är något lägre jämfört med samma period 2023. Kostnaderna för övertid i januari-augusti uppgick till cirka 3,35 miljoner jämfört med 2023 cirka 3,8 miljoner.

Det är en stor utmaning att kunna rekrytera medarbetare och det råder brist på personal med kompetens som motsvarar behoven. Likaså har det varit svårt att rekrytera sommarvikarier och många av de som vikarierat har ingen erfarenhet eller utbildning inom området. Kvalitén på de insatser som ges till brukare under sommaren påverkas naturligtvis av att det är svårt med rekrytering av rätt kompetens. Sommaren 2024 har dock fungerat väl och det mesta har löst sig på ett tillfredsställande sätt. Det har funnits enstaka lediga platser på korttidsenheterna och också något ledigt på äldreboenden.

Utvecklingen av LSS-boende pågår enligt plan. Pukaregatan, tidigare Vasagatan, är nu ett boende som erbjuder servicebostäder enligt LSS. Fastigheten ägs av Heimstaden som har gjort renovering av aktuella lägenheter. Tekniska förvaltningen har påbörjat ett arbete med att anpassa lokalerna för daglig verksamhet, Magasinet, på Magasinsgatan. Enligt uppgift kommer Magasinet behöva evakueras under minst sju månader. Det finns en lokal i närheten som kan användas under tiden och det för med sig en extern hyreskostnad. Anpassningen avser bland annat att få en godkänd brandtillsyn och mer ändamålsenliga lokaler. Det är av största vikt att befintliga LSS-boende blir godkända vid eventuell brandtillsyn framför allt för brukarnas säkerhet men även för att den planerade utvecklingen av LSS-boende ska kunna verkställas. I nuläget kan inte alla beslut om boende enligt LSS verkställas. Witalabostäder planerar för en ny gruppboende enligt LSS med placering på Kantarellvägen. Byggnationen beräknas vara klar under hösten 2025. Korttidsverksamhet enligt LSS bedrivs idag på Sturebo (gamla Tomasgården). Lokalerna där är inte ändamålsenliga och Miljö- och byggnämnden har vid tillsyn lagt nyttjandeförbud från och med 1/1 2027. Det finns en planering för nybyggnation.

Förvaltningen har arbetat med att möta omställningen till "Nära Vård". Nämnden har till största del kunnat erbjuda vård och omsorg i hemmet alternativt korttidsplats efter att patienten varit utskrivningsklar från sjukhusvård. Under våren 2024 har behovet av korttidsplatser enligt SoL varit något mindre än vanligt. De 26 korttidsplatser som finns har varit belagda till cirka 70 % januari - juni 2024. I hemsjukvården märker

man utvecklingen av "Nära vård", brukare/-patienter med komplexa behov och svårt sjuka i alla åldrar inom den del av primärvården som kommunen har ansvar för. Det kan vara medicinska insatser som kräver sjuksköterska flera gånger per dygn och patienterna bor på olika platser i vår vidsträckta kommun, något som leder till mycket resor.

Förvaltningen har under våren haft utbildning för områdescheferna i att kunna använda AI som hjälp för schemaläggning. Idag används mycket tid till schemaläggning och det gäller både chef och omvårdnadspersonal. Genom att använda tekniken som stöd ska tid kunna frigöras till förmån för brukaren.

Förvaltningen har också ett AI-projekt där det pågår ett arbete med att tidigt hitta patienter/-brukare som har ett behov av rehabiliteringsinsatser för att kunna vara självständiga så länge som möjligt. I anslutning till arbetet så följs också utvecklingen av beviljade antal hemtjänsttimmar.

De statliga medel som gäller det så kallade "Äldreomsorgslyftet" har möjliggjort att ytterligare

undersköterskor har examinerats till nämndens verksamhetsområde. En mycket viktig del i vår framtida kompetensförsörjning.

Projektet "Ensamma äldre" och skapa mötesplatser har löpt under våren och fortsätter hösten 2024. Idag finns det tio mötesplatser för social samvaro där målgruppen är äldre som känner sig ensamma. Projektet har också arbetat med att hitta frivilliga som vill vara till stöd i arbetet. Detta projekt ingår i arbetet med "Bästa platsen att åldras på".

Förvaltningen har i linje med äldreomsorgsplanen, "Nära vård" och "Bästa platsen", arbetat med att skapa ett mer proaktivt arbetssätt. Som exempel kan nämnas att när en brukare ansöker om trygghetslarm erbjuds ett besök av arbetsterapeut/sjukgymnast för att bedöma fallrisk, behov av eventuella hjälpmedel som kan underlätta och säkra vardagen. Vidare görs hembesök till patienter som kommer från slutenvården och har vårdplanerats men inte har några planerade insatser från oss. Syftet är att ge trygghet, förebygga återinläggningar på sjukhus och på så sätt hålla rätt vårdnivå.

Verksamhetsmått/nyckeltal	2023	2022	2021
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	963 997	883 089	843 111
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare	460 285	455 955	413 585
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg %	-0,3%	-3,7%	-2,3%
Kostnad funktionsnedsättning LSS boende, kr/brukare	1 221 338	1 094 057	1 055 882
Kostnad funktionsnedsättning LSS daglig verksamhet, kr/brukare	215 015	196 977	192 496
Nettokostnadsavvikelse LSS %	1,5%	3,8%	4,4%
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	46	61	43

Personal

Medarbetarundersökningen 2023 visade ett trivselindex på 4,16 (där max är 5,0). och det är något bättre än 2022 (4,14). Det ses att första linjens chefer upplever att de har en hög arbetsbelastning.

Första halvåret 2024 har det varit svårt med rekrytering av medarbetare och då medarbetare som är närmast brukaren till exempel undersköterska eller stödpedagog. Det resulterar i frustration och ökad belastning för första linjens chefer. Bristen på dessa yrkeskategorier gör att det blir fler medarbetare som saknar adekvat utbildning vilket kan bli negativt för den enskilde brukaren.

Inom ramen för "äldreomsorgslyftet" har 11 personer påbörjat utbildning till undersköterskor. Äldreomsorgslyftet finansieras med statliga medel och gör det möjligt att utbilda redan anställd personal till undersköterska med full lön under studietiden. Nämnden har ett stort behov av medarbetare med rätt kompetens och störst brist är det på de medarbetare som är närmast brukaren. Pengar för Äldreomsorgslyftet ska betalas ut till kommunerna till och med 2026.

Sjukfrånvaron har varit hög och legat högre än kommunens snitt. I januari var sjukfrånvaron i förvaltningen varit 10,24% för att i juni månad vara 7,46%. Hemtjänsten har haft högst frånvaro, i januari 17,48% och juni 11,81%.

Målarbete

Nämnden har under året arbetat mot kommunfullmäktiges mål och riktningar. Att vara en attraktiv kommun innebär att ha boendeformer som tillgodoser medborgarens behov. Service i toppklass där nämnden bland annat arbetar med brukarens känsla av delaktighet vilket följs via nationella brukarundersökningens resultat. Nämnden har arbetat med hållbarhet och då i första hand ur det ekonomiska perspektivet.

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2035

Nämndmål - Verka för att det finns boendeformer utifrån målgruppernas behov

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Under 2024 har det inte varit möjligt att inom tre månader erbjuda LSS-boende till de som beviljats en sådan plats.

Särskilt boende för äldre - beslut om boende har varit möjliga att verkställa inom tre månader.

Det planeras för ett nytt LSS-boende, Kantarellvägen. Behovet är relativt stort då flera brukare väntar på erbjudande om plats. Planering av ytterligare boende och korttids pågår. Platser inom särskilda boende kommer att behövas när antalet äldre ökar framöver. Nämnden har initierat behovet av platser till Tekniska kontoret.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Nämndmål - Brukarens helhetsupplevelse av insatsernas utförande ska öka

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Helhetsupplevelsen av äldreomsorgen i Vetlanda kommun är positiv.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Nämndmål - Skapa förutsättningar för en hållbar ekonomi samt social och ekologisk hållbarhet

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Nämnden arbetar för en hållbar ekonomi.

Statsbidragen är viktiga för verksamheten och de ger möjligheter. Nämnden har höga kostnader för övertid och hög sjukfrånvaro vilket även resulterar i vikariekostnader. Förvaltningen arbetar fortsatt med arbetstidslagen om 11-timmars dygnsvila.

Prognosen visar på ett underskott.

Nämndmål - Medarbetaren ska trivas och känna delaktighet

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Medarbetarundersökningen 2023 visar på ett något bättre resultat jämfört med året innan. En plan för framtida kompetensförsörjning är framtagen.

Göra yrket som medarbetare i förvaltningen mer attraktivt. Metodrum med metodhandledare är under utveckling, sker tillsammans med lärcentrum och rekryteringenheten.

Fullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Nämndmål - Stärka förutsättningarna för att våga testa nytt samt kontinuerligt öka den (digitala) kompetensen

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

I arbetet med att utveckla verksamheten görs mindre förbättringsarbeten i verksamheten. Dessa arbeten kan nomineras till förvaltningen kvalitetspris. Förvaltningen arbetar med att öka kunskapen i olika digitala lösningar. Förvaltningen har internt haft flera grundutbildningar för medarbetare. Kunskapsbehovet upplevs som stor och efterfrågat.

Framtid

Nämnden har utmaningar att möta de kommande åren. Det ses i befolkningsprognos att kommunen får en ökad andel äldre, äldre. En sådan utveckling för med sig ökade krav på vård och omsorg. Det kommer finnas behov av ytterligare platser inom särskilt boende. Nämnden står också inför omställningen till "Nära Vård", en omställning som kräver att det finns medarbetare med rätt kompetens.

Nämnden har också en utmaning i att agera utifrån den antagna utvecklingsplanen för funktionshinderomsorgen och då inte minst att leva upp till de krav som ställs på ett LSS-boende. Witalabostäder planerar förs ett nytt gruppboende enligt LSS på Kantarellvägen. Boendet beräknas vara klart hösten 2025. Det planeras för ytterligare LSS-boende och också för ett korttids enligt LSS.

Kompetensförsörjning och rekrytering av medarbetare med adekvat utbildning är en stor utmaning. Tillsammans med kommunens bemannings-/rekryteringsenhet rekryteras medarbetare till verksamheten. Många gånger tvingas man rekrytera medarbetare utan utbildning då det är brist på sökande med adekvat utbildning och ibland ses bristande kunskaper i svenska språket.

2025 kommer en ny socialtjänstlag börja gälla. För vård- och omsorg innebär det en förändring av arbetssätt till mer proaktivt arbete, vissa idag biståndsbedömda insatser kan ges utan biståndsbedömning, nämndens tjänster och service ska

vara lättillgängliga med mera. För att göra förvaltningens tjänster/service mer tillgängliga önskar förvaltningen skapa en plats där äldre medborgare på ett smidigt sätt kan få svar på frågor som rör äldreomsorg. Det kan vara teknik, omsorg, proaktivt arbete. En sådan plats skulle kunna ge en trygghet för medborgarna och ligger helt i linje med nya socialtjänstlagen.

Ekonomi

En hållbar ekonomi är ett ständigt pågående arbete i nämnden. De senaste åren har det redovisats ett överskott, som till stor del beror på statliga medel som varit riktade mot äldreomsorgen, dock slutade 2023 med ett litet underskott. På grund av den ofinansierade förändringen utifrån arbetstidslagen, 11-timmars dygnsvila, innebär det att vi kommer se ett stort underskott 2024.

Inspektionen för vård och omsorg har till förvaltningsrätten begärt att få utdöma vite för icke verkställt beslut av LSS-boende vilket resulterat i en kostnad på 370 tkr. Kostnader för att åtgärda brandskyddet inom funktionshinderomsorgen uppgår till cirka 400 tkr. Detta är kostnader som inte är budgeterade.

Nämnden prognostiserar för år 2024 ett underskott motsvarande -7 987 tkr. Underskottet beror till stor del på kostnader för arbetstidslagen, 11h dygnsvila, och externa placeringar. Externa placeringar återfinns inom verksamheterna särskilt/annat boende ÄO, insatser enligt LSS/SFB samt funktionsnedsatta (ej LSS/SFB).

Övrig verksamhet äldreomsorg prognostiserar ett överskott på 8 503 tkr som är kopplat till vakanta tjänster, statsbidrag som inte fördelats ut samt korttidsverksamhet där det varit reducerade platser under sommaren.

Hemtjänst i ordinärt boende prognostiserar ett underskott på -11 215 tkr vilket främst är kopplat till kostnader för arbetstidslagen men även höga sjukfrånvarokostnader som fört med sig övertids- och vikariekostnader.

Särskilt boende prognostiserar ett underskott på -9 817 tkr vilket är kopplat till arbetstidslagen och externa placeringar. Höga kostnader för sjukfrånvaro som även fört med sig övertids- och vikariekostnader.

Insatser enligt LSS/SFB noterar ett positiv avvikelse motsvarande 2 462 tkr till följd av flera avslutade assistansärenden.

Hälso-sjukvården prognostiserar ett underskott motsvarande -967 tkr till följd av högre kostnader för tekniska hjälpmedel samt ökade lönekostnader inom rehabiliteringsverksamheten.

Funktionsnedsatta ej LSS/SFB prognostiserat ett underskott på -1 562 tkr till följd av kostnader för brandskydd som inte budgeterats för samt högre lönekostnader inom boendestöd och boenden inom socialpsykiatri.

Nämnden har fått 29 811 tkr i statliga medel och bidrag som till stor del är riktade mot äldreomsorgen, hälso-sjukvården och "krisberedskap". De bidrag nämnden beviljats är medel för att säkerställa en god vård och omsorg om äldre, äldreomsorgslyftet, motverka ofrivillig ensamhet

bland äldre, nära vård, ökad habiliteringsersättning, medel för att utöka sjuksköterskebemanningen på särskilda boenden, stärka socialtjänstens och hälso-sjukvårdens krisberedskap, omställning till ny socialtjänstlag och hälsosamtal för äldre. Dessutom har nämnden blivit beviljade medel från Kamprad-stiftelsen.

Alla verksamheter har stora utmaningar i bemanningen dvs. svårigheter att finna medarbetare med rätt kompetens. Förvaltningen har fortfarande hög sjukfrånvaro och det är också mycket övertid vilket genererar i kostnader. Det blir mycket övertid för ordinarie medarbetare när det är svårt att hitta vikarier.

Arbete pågår ständigt för att ha rätt resurser utifrån behoven för att få en ekonomi i balans, detta även utan finansiering av statsbidrag.

Driftredovisning (tkr)		Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet	Årsbudget	Intäkter	Kostnader	Netto		
Nämnd- och styrelseverksamhet	816	0	595	595	831	-15
Övrig verksamhet äldreomsorg	24 669	-12 560	23 335	10 775	16 166	8 503
Hemtjänst i ordinärt boende ÄO	110 717	-57 584	143 309	85 725	121 932	-11 215
Särskilt/annat boende ÄO	155 329	-21 151	135 651	114 500	165 145	-9 816
Insatser enligt LSS/SFB	154 771	-21 335	125 176	103 841	152 309	2 462
Fördelning gem kostnader och intäkter	49 545	-2 038	31 137	29 099	44 447	5 098
Hälso-och sjukvård	70 670	-6 469	52 409	45 940	71 637	-967
Bemanning	11 548	-165	7 720	7 555	11 973	-425
Funktionsnedsatta (ej LSS/SFB)	20 252	-1 695	17 160	15 465	21 814	-1 562
Färdtjänst/riksfärdtjänst	200	0	172	172	250	-50
Summa	598 517	-122 997	536 664	413 667	606 504	-7 987
Förändring av semesterlöneskuld			-9 754			
Summa inklusive semesterlöneskuld	598 517	-122 997	526 910	403 913	606 504	-7 987

Investeringsredovisning (tkr)		Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Projekt/verksamhet	Årsbudget	Inkomster	Utgifter	Netto		
Inventarier vård o omsorg	250		134	134	250	0
Inventarier särskilt boende ÄO	150		82	82	150	0
Elcyklar VO	55		65	65	65	-10
Specialsängar	550			0	580	-30
Madrasser	235			0	215	20
Robotdammsugare	60			0		60
Verksamhetssystem Combine	450			0	450	0
Inventarier LSS-boende	300			0	0	300
Inventarier boendemiljö	400		232	232	400	0
Summa	2 450	0	513	513	2 110	340

Socialnämnden

Socialnämnden fullgör kommunens socialtjänstuppgifter för individ- och familjeomsorg reglerat i socialtjänstlagen (SOL) med kompletterande tvångslagstiftning och följdlagar jämte familjerättslig lagstiftning med undantag av det som gäller äldre- och funktionshinderomsorgen. I nämndens ansvar ingår också uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen i de delar som rör missbruksvården. Socialnämnden ansvarar även för mottagandet av ensamkommande flyktingbarn samt arbetsmarknadsfrågor

Hänt i verksamheten

Hittills under året har socialnämnden på olika sätt arbetat med förberedelser inför den kommande socialtjänstlagen genom att påbörja arbetet med behovsanalyser som ska ligga till grund för konkreta beslut och prioriteringar av olika åtgärder och insatser i den omställning som den nya lagen aviserar. Genom samarbetsplattformen "Bästa Platsen" har en omfattande barnkonsekvensanalys genomförts med stöd av Sveriges Regioner och kommuner, SKR. Denna analys har identifierat en rad olika behovsområden som har utarbetats i dialog med andra förvaltningar, civilsamhälle, enskilda och Vetlandas ungdomsråd. Andra analyser har också påbörjats som ska vara till hjälp i detta arbete. En analys av ökningen av orosanmälningar har påbörjats. Vi har deltagit i "Nationell uppföljning av socialtjänstens omställning, NUSO", som är ett samarbete mellan SKR och Karlstads universitet/FoU Välfärd Värmland. Syftet är att fånga nuläget, förstå hur socialtjänstens arbete förändras över tid, och följa

upp resultat av omställningen till nya socialtjänstlagen.

Nämnden har inför 2024 beslutat om ett nytt mål som riktar sig till att stärka boendets betydelse i förändringsarbetet, genom införandet av modellen "Bostad först". Förvaltningen har fått statligt stöd som har lett till att en boendestödjare rekryterades och började arbeta mot målet.

En särskild handläggaresurs har under halvåret avdelats att permanent jobba med att samordna insatser som krävs för att upprätthålla och vidareutveckla framgångsfaktorer och goda erfarenheter av det s k HVB-projektet. De goda resultaten från det arbetet har medfört att ett liknande utvecklingsarbete påbörjats inom beroendevården, detta i syfte att minska köp av extern HVB-vård även där. Orsaken är att denna vård ökat kraftigt 2023 och första halvåret 2024.

Nya riktlinjer för att stärka arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar inom försörjningsstödet har antagits. Detta för att vara bättre rustade för att minska risken för bidragsfusk och bedrägerier. Implementering av arbetsmetoder och roller kopplade till dem kommer att fortsätta under andra halvåret och in i 2025.

Förändringar i lagstiftningen som syftar till att öka kvalitet och rättssäkerhet för barn och även vuxna vid placeringar i skyddade boenden vid våld i nära relationer infördes 1 mars 2024. Denna förändring ökade kraven på socialtjänstens myndighetsutövning med ökade kostnader som följd.

Verksamhetsmätt/nyckeltal	Halvår 2024	Helår 2023	Halvår 2023	Helår 2022	Helår 2021	Helår 2020
Antal inkomna anmälningar 0-20 år	955	2072	904	1566	1473	1283
Antal inledda utredningar 0-20 år	246	634	255	582	430	437
Antal vård dygn HVB 0-20 år inkl ensamkommande	1283	3219	1533	3455	2443	2300
Vård dygn familjehem 0-20 år inkl ensamkommande	5059	8762	4897	11 248	13 790	15 945
Antal inledda utredningar över 20 år inklusive Våld i nära relationer	89	231	96	221	166	122
Vård dygn HVB över 20 år inkl våld i nära relationer	1479	2765	1490	2190	3452	2994
Antal hushåll med försörjningsstöd	267	255		241	249	286

Nämnden har valt verksamhetsmätt som indikerar förändringar som särskilt påverkar nämndens kostnader och där relativt små förändringar får relativt stora konsekvenser. Det är också

indikatorer som lätt påverkas av förändringar i samhället och delar där nämnden arbetar kraftfullt för att hålla nere kostnader på olika sätt i sitt utvecklingsarbete. Under det första halvåret 2024

har HVB-vården för missbruksvården ökat kraftigt sedan föregående år vilket också konstateras i prognos 3. Antalet inkomna anmälningar 0–20 år var första halvåret högre än första halvåret 2023. Däremot genomfördes något lägre antal utredningar.

Personal

Både nämnd och förvaltning har tydligt lyft fram vikten av att ha en hög ambition när det gäller att prioritera personalens arbetssituation och verka för en god personalpolitik. Denna ambition har lett till att förvaltningen har relativt låg personalomsättning och kunnat rekrytera vakanser relativt snabbt. Detta till trots har förvaltningen under detta halvår tvingats anlita konsulttjänster i glapp som uppstått i vissa myndighetsgrupper, innan vakanser kunnat tillsättas med anställd personal. Tidigare genomförd genomlysning av organisationen låg till grund för införandet av gruppledare i flera av förvaltningens enheter. Denna nya funktion för en annan fördelning av arbetsuppgifterna för enhetscheferna har under halvåret kunnat genomföras enligt plan. Under höstens medarbetarundersökning kommer resultatet av denna åtgärd förhoppningsvis leda till en förbättrad bild av enhetschefernas arbetssituation.

Sjukfrånvaron har detta halvår har legat strax över kommunens genomsnitt och har inte förändrats nämnvärt jämfört med tidigare år. Sjukfrånvaron följs varje månad upp i samverkan med fackliga organisationer och i nämndens internkontroll.

Målarbete

Nämnden arbetar efter en långsiktig strategi som är förankrad i kommunens övergripande mål. Strategin styr årliga mål och förvaltningens utvecklingsarbete mot en effektiv, flexibel socialtjänst med betoning på samarbete, förebyggande och tidiga insatser och dialog med andra aktörer i samhället. Strategin anger även en hög ambition i nytänkande och i att utnyttja fördelarna med digitalisering och ny teknik. Nämndens strategi ligger som grund till nämndens årliga mål och utgör därmed också riktningen för förvaltningens verksamhetsutveckling, konkretiserad i enheternas årliga verksamhetsplaner.

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2035

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

I nämndens arbetsuppgifter ingår inte aktiviteter som direkt arbetar mot detta mål. Nämnden har en hög ambition i att arbeta mot en god och attraktiv stad för alla medborgare. Mål som indirekt kan bidra till ökad trivsel och god miljö. Nämnden har ett mål som indirekt knyter an till detta fullmäktigemål. "Genom ett aktivt arbete för att förebygga hemlöshet och beakta boendets betydelse skapas goda förutsättningar för varaktiga livsförändringar för den enskilde". Förvaltningen har under halvåret genom statligt stöd kunnat implementera modellen "Bostad Först" och har även upparbetat överenskommelser med bostadsbolag för att gemensamt förebygga och samverka vräkningsförebyggande. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Förvaltningen arbetar aktivt med kvalitetsfrågor på många sätt. Förvaltningens kvalitetsledningssystem Tryggve håller samman nämnden ambitioner genom systematik och tydlighet, samt knyter kvalitetsarbetet till målstyrning och ledarskapspolicy. Tryggvemodellen har rönt stort intresse på många håll och har implementerats i andra kommuner som ett gott exempel. Nämnden har ett mål som knyter an till målet och bedöms vara delvis uppfyllt, där man betonar betydelsen av medborgarens delaktighet i utredningar och insatser. Målet bedöms vara i hög grad uppfyllt.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Förvaltningen jobbar med hållbarhet på flera olika sätt. Nämnden har fyra mål kopplade till detta fullmäktige mål. Mål om att hålla en levande dialog med andra förvaltningar, organisationer och företag igång i syfte att möta samhällsutmaningar tillsammans och synkroniserat. Om att arbeta aktivt för god arbetsmiljö hos medarbetarna och arbeta för hög ekonomisk medvetenhet i förvaltningen.

Nämndens mål har påverkat förvaltningens utvecklingsriktning, något som konkretiseras genom en rad olika utvecklingsaktiviteter har startats under detta halvår. Målet bedöms som i hög grad uppfyllt.

Fullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Nämnden har inget konkret eget mål knutet till detta mål. Men flera av nämndmålen som knutits till andra fullmäktigemål och förvaltningens aktiviteter har hög grad av innovation i sig. Nämndens arbete med Bästa Platsen, vräkningsförebyggande arbete med överenskommelser tecknade med bostadsbolag bara för att nämna några. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Framtid

Socialnämndens verksamhetsområde står inför ganska stora förändringar. En ny socialtjänstlag är på väg att införas. En lagrådsremiss har presenterats under sommaren 2024 och lagen ska börja gälla 1 juli 2025. Den nya lagen fokuserar bland annat på att stärka tidigt förebyggande insatser och möjliggöra för mer lättillgängliga stödinsatser utan biståndsbeslut. Med den nya lagen ska socialtjänstens insatser fokusera än mer på evidens och kunskap. Uppföljning och behovsanalyser ska också tydligt vara vägledande för planering av verksamheten, där samverkan med andra huvudmän och civilsamhälle blir viktigt.

Denna omställning kommer att påverka nämndens arbete under lång tid. Samarbetsplattformen "Bästa platsen" som byggts upp i Vetlanda är ett initiativ som stärker denna omställning. Socialtjänstens organisation för öppna och förebyggande arbete kommer med all sannolikhet att få utökade arbetsuppgifter, vilket förvaltningen börjat förbereda sig för. Staten har aviserat om höjda statliga bidrag som ska hjälpa kommunerna med omställningen.

En olycklig samhällsutveckling med ökad kriminalitet långt ner i åldrarna är en hotbild som också ställer nya krav på socialtjänsten, där flera, nya, många detaljerade lagförslag förbereds. Dessa förändringar ställer utökade krav också på den repressiva delen av socialtjänstens ansvars-

områden, som verksamhetsfrågor relaterade till tvångsvård av unga.

Den sk samsjuklighetsutredningen har lämnat sitt slutbetänkande och vi går mot en förändrad lagstiftning där Regionen tar över behandlingsansvaret för missbruksvården från kommunerna. Detta är en stor förändring där socialtjänstens uppdrag i arbetet med missbruksfrågor i högra utsträckning kommer att få ansvaret för stöd, boende med mera medan Regionen tar om lagen genomförs över behandling och vård. Socialförvaltningen har förberett sig genom att med statliga projektmedel utöka boendestödet riktat till dessa grupper.

Ekonomi

Under några år har den ekonomiska utvecklingen med ökad inflation, ökade boendekostnader med mera skapat stora utmaningar för nämnden att klara tilldelade budgetramar. En stor andel (över 50%) av nämndens kostnader utgörs av inflationskänsliga kostnader som skrivs upp av index knutna till höjda prisbasbelopp, kostnader som försörjningsstöd och arvoden förfamiljehem, vårdkostnader för HVB-vård med mera till exempel har riksnormen för försörjningsstöd höjts med 8,7 procent 2024.

Per augusti pekar prognosen för helåret mot en avvikelse gentemot budget på -7 391 tkr. I prognos 2 per april bedömde nämnden avvikelsen till -7 147 tkr.

De huvudsakliga verksamheterna som ger denna prognos är kostnaden för HVB-vård för vuxna med missbruk och kostnaden för ekonomiskt bistånd. Prognosticerat underskott för HVB-vården missbruk visar ensamt på -6 800 tkr. Kostnaden för försörjningsstödet uppvisar ett underskott som uppgår till - 6 191 tkr.

Att HVB-vården för missbruksvården ökat beror bland annat på att antalet beslut om tvångsvård varit högt under första halvåret. Förvaltningen håller på att ytterligare analysera denna utveckling ytterligare för att finna fler svar på orsaker och planerar att implementera erfarenheter av det lyckade arbetet för att minska HVB-vård för ungdomar, som genomförts i förvaltningen.

När budget för 2024 fastslogs räknade förvaltningen inte med en så hög uppskrivning av riksnormen som 8,7 procent. Men anledningen till

de ökade kostnaderna inom försörjningsstödet beror också på att antalet hushåll som beviljats försörjningsstöd har ökat under första halvåret 2024. I juni 2024 var antalet hushåll 14 procent fler än juni 2023. Förvaltningen är inte klar med någon färdig analys av ökningen och vet ännu inte om den är tillfällig eller en trend.

Underskotten vägs till del upp av flera områden som i stället visar på en prognos med lägre kostnader än föregående prognos. Kostnaden för vård i samband med våld i nära relationer har minskat betydligt första halvåret och uppvisar ett överskott jämfört med budget med 3 077 tkr. Även kostnaden för ensamkommande barn och unga uppvisar i prognosen en rejäl förbättring jämfört med föregående prognos. Ökade schabloner har vänt förra prognosens förväntade underskott till ett överskott på 717 tkr. Sedan föregående prognos har också intäkterna ökat på andra

områden, då nämnden ansökt om och beviljats statsbidrag till olika verksamheter.

Personalkostnaderna har belastats av konsultkostnader i samband med skarvar som uppstått i de myndighetsgrupperna med lagstadgade tidskrav, innan man hunnit besätta ordinarie tjänst. Detta vägs delvis upp av att förvaltningen skjutit på tillsättning av tjänster vid vakanser som uppstått inom andra verksamhetsområden i organisationen.

Vad gäller investeringarna pågår ett arbete i samband med versionsbyte av kommunens beslutsstödsystem och verksamhetssystemets statistikdatabas. Det kan innebära tillkommande kostnader i form av anpassningar och för att sätta upp möjligheten till standardiserade verksamhetsrapporter. Bedömningen är att investeringen för verksamhetssystem får vara intakt för året. Budget för inventarier beräknas inte behöva tas i anspråk fullt ut.

Driftredovisning (tkr)		Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet	Årsbudget	Intäkter	Kostnader	Netto		
Nämnd- och styrelseverksamhet	470		271	271	400	70
Vård för vuxna med missbruksproblem	16 219	-2 139	18 034	15 895	23 650	-7 431
Barn och ungdomsvård	64 695	-2 127	47 236	45 109	66 153	-1 458
Övriga insatser till vuxna	4 933	-44	1 018	974	1 856	3 077
Ekonomiskt bistånd	33 442	-341	26 993	26 652	39 633	-6 191
Familjerätt, familjerådgivning	240	-22	182	160	210	30
Fördelning gemensamma kostnader och intäkter	21 251	-1 609	13 340	11 731	17 936	3 315
Flyktningmottagande	-750	-1 807	626	-1 181	-1 540	790
Arbetsmarknadsåtgärder	4 654	-529	3 247	2 718	4 247	407
Summa	145 154	-8 618	110 947	102 329	152 545	-7 391
Förändring av semesterlöneskuld			-1 559	-1 559		
Summa inklusive semesterlöneskuld	145 154	-8 618	109 388	100 770	152 545	-7 391

Investeringsredovisning (tkr)		Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Projekt/verksamhet	Årsbudget	Inkomster	Utgifter	Netto		
Inventarier	150	0	16	16	50	100
Verksamhetssystem Digitalisering	250	0	78	78	250	0
Summa	400	0	94	94	300	100

Miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggnämnden är den kommunala myndighet som hanterar bygglov och anmälan med stöd av plan- och bygglagen. Nämnden är även den kommunala myndigheten för miljö- och hälsoskyddsfrågor med stöd av bland annat miljöbalken och livsmedelslagen. Nämnden hanterar numera även serveringstillstånd.

Hänt i verksamheten

Bostadsbyggande

Nybyggnationen under det första halvåret har legat på en högre nivå än under 2023, 157 bygglov mot förra halvårets 107. Det har beviljats bygglov för 9 nya enbostadshus, 2 fritidshus samt 3 flerbostadshus. Förhoppningsvis har konjunkturen vänt uppåt.

Tillsyn enligt miljöbalken

Under första halvåret av 2024 har tillsyn skett hos fastighetsägare till flerbostadshus, masshantering och avfallshantering, märkning av kemikalier i detaljhandeln samt fordonstvättar och verkstäder. Lantbrukstillsyn genomfördes som planerat under

det första halvåret. De större företagen besöks med regelbundna intervaller.

Livsmedelskontroll

Under första halvåret 2024 var det mycket nyheter gällande riskklassning och hur rapporteringen till Livsmedelsverket ska ske. Cirka 90 % av kommunens livsmedelsverksamheter är nu omklassade enligt Livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell.

Serveringstillstånd

Miljö- och byggnämnden har haft ansvaret för tillsyn över serveringstillstånd i drygt ett år. Att denna tillsyn i viss utsträckning kan kombineras med tillsynen på livsmedelsverksamheter under arbetstid är en fördel. Kvällsöppna restauranger, nöjesinrättningar och evenemang ska dock besökas kvällstid eller på helger och då sker ett samarbete med Sävsjö kommun eftersom man inte ska gå ensam. Efter vissa initiala svårigheter fungerar nu både handläggning av tillstånd och tillsynsverksamheten bra.

Verksamhetsmått

Nyckeltal per halvår	2024	2023	2022
Insikt, ranking bygglov	7	8	7
Insikt, ranking miljötillsyn	29	26	72
Insikt, ranking livsmedelstillsyn	49	39	43
Insikt, ranking alkoholtillsyn	28	-	-
Antal diariesända ärenden	1350	1 272	1 401
Antal beslut (inklusive delegation)	894	711	1 001
Antal nybyggda en- och tvåbostadshus (inklusive fritidshus)	11	11	19
Antal nybyggda flerbostadshus	3	1	0
Antal ny- och tillbyggda företagslokaler	10	4	7
Antal besök:			
• miljöfarliga verksamheter	122	101	120
• enskilda avlopp (nya)	16	25	47
• tillsyn enskilda avlopp	19	56	57
• lantbruk	55	83	82
• arbetsplatsbesök och slutsamråd	57	68	89
• livsmedelsföretag	46	56	88
• detaljhandel med tobak/folköl/läkemedel	6	0	6
Årsarbetskrafter	16	16,2	16,6
Antal anställda	17	18	19
Nettokostnad per innevånare	153	120	117

Personal

I 2023 års medarbetarundersökning låg förvaltningens sammanvägda resultat på 4,56 av 5 möjliga.

Förvaltningens sjukfrånvaro de första åtta månaderna låg på 2,51 % vilket är ganska lågt.

Målarbete

Fullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2035

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Bostadsbyggandet har tyvärr minskat kraftigt sedan toppnoteringen 2021.

Vi har tillsyn på skolor och förskolor för att värna om barn och ungdomars hälsa och arbetsmiljö. Bra utbildningslokaler utgör även en attraktivitetsfaktor för kommunen.

Fullmäktiges mål - Service i toppklass

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Vi ska skapa ett gott företagsklimat genom att ha ett gott bemötande, god tillgänglighet, hög kompetens och effektivitet.

Vi har ett tydligt uppdrag. Vi kan påverka hur vi utför det genom att ständigt arbeta med bemötande och tillgänglighet. Korta handläggningstider och korrekta besked ska vara en förutsättning. Vi har bra resultat i SKR:s företagsmätning Insikt. Bygglov plats 7, miljö- och hälsoskydd plats 29, alkoholtillsyn plats 28 och livsmedel plats 49.

Fullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

I vår tillsyn arbetar vi för att företag ska använda bästa möjliga teknik och minska energiförbrukningen. Vid byggande av nya bostäder måste hänsyn tas till vårt förändrade klimat. Vår ekonomi är så gott som i balans.

Fullmäktiges mål - Nyttänkande och livslångt lärande

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Vårt samarbete på Högländet utvecklas och utnyttjas. Vi arbetar åt varandra. Våra e- tjänster kommer numera direkt in i vårt verksamhetssystem. Vi förbättrar informationen på hemsidan och skriver enklare och tydligare.

Framtid

Byggkonjunktur

Byggkonjunkturen har möjligen vänt lite uppåt, kanske på grund av räntesänkningar. Det är dock långt kvar till 2017 och 2021 års nivåer. Det finns framtagna detaljplaner och nya områden för bebyggelse är på gång. Det är bara att hoppas att konjunkturen fortsätter att vända uppåt.

Samverkan

Höglandskommunerna har ett gemensamt verksamhetssystem. Det har sina utmaningar men underlättar också samarbetet kommunerna emellan. Höglandskommunerna inklusive Tranås har ett samarbetsavtal inom områdena miljö, livsmedel, bygg, plan, trafik, GIS och alkoholserving. Under 2023 handlade byggärenden åt Sävsjö och skickade ut påminnelser om OVK åt Eksjö. Vi samarbetar också med Sävsjö vid tillsyn av serveringstillstånd kvällstid eller helger, då det är lämpligt att vara två.

Tillsyn

Den nationella tillsynsstrategin ger vägledning till kommunerna om hur och inom vilka områden tillsynen främst ska bedrivas. Det är en styrka att man prioriterar lika i landet under samma tidsperiod.

Den nya riskklassningen som ska infördes på livsmedelssidan fr o m 2024 innebär längre intervall mellan kontrollerna och det påverkar då också vår budget.

Digitalisering

Under pandemin, när vi arbetat på distans, har vi kunnat utnyttja den digitalisering av pappershandlingar som vi tillämpat sedan några år tillbaka. Nästan alla handlingar finns nu digitalt. Vi arbetar kontinuerligt med att gallra och digitalisera vårt analoga närarkiv. Våra e- tjänster kommer nu direkt in i verksamhetssystemet.

Ekonomi

Årets resultat ser ut att landa positivt. Intäkterna på byggsidan och livsmedelssidan når visserligen inte upp till det planerade resultatet, men då en tjänst inte återbesatts borde resultatet påverkas positivt. På investeringssidan planeras inköp av inventarier.

Driftredovisning (tkr)		Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Verksamhet	Årsbudget	Intäkter	Kostnader	Netto		
Miljö- och byggnämnden	322	0	202	202	322	0
Bygglovsverksamhet	698	-1 833	2 116	283	808	-110
Miljö- och hälsoskydd	2 420	-2 009	3 881	1 872	2 483	-63
Livsmedelstillsyn	476	-137	664	527	598	-122
Alkoholtillstånd	46	-191	182	-9	-1	47
Administration Miljö och Bygg	3 105	0	1 740	1 740	2 617	488
Summa	7 067	-4 170	8 785	4 615	6 827	240
Förändring av semesterlöneskuld			-411			
Summa inklusive semesterlöneskuld	7 067	-4 170	8 374	4 615	6 827	240

Investeringsredovisning (tkr)		Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
Projekt/verksamhet	Årsbudget	Inkomster	Utgifter	Netto		
Inventarier Miljö och bygg	50	0	0	0	20	30
Summa	50	0	0	0	20	30

Finansförvaltningen

Driftredovisning (Tkr)	Årsbudget	Utfall 31/8			Helårsprognos	Avvikelse mot budget
		Intäkter	Kostnader	Netto		
Verksamhet						
Kapitalkostnader teknisk verksamhet mm	108 066		69 563	69 563	107 475	591
Pensioner	224 800		157 999	157 999	232 100	-7 300
Internfinansiering pensioner och försäkringar	-144 528	-98 838		-98 838	-143 500	-1 028
Internränta	-41 765	-26 528		-26 528	-40 500	-1 265
Skatter	-1 440 100	-959 946		-959 946	-1 442 300	2 200
Generella statsbidrag och fastighetsavgift	-609 200	-410 602		-410 602	-615 800	6 600
Finansiella intäkter	-34 000	-24 216		-24 216	-40 500	6 500
Finansiella kostnader	17 800		14 421	14 421	22 300	-4 500
Avskrivningar/Nedskrivningar	-1 251			0	0	-1 251
Reavinster/Reaförluster	0	-908		-908	900	900
Försäljningsintäkter exploateringsverksamhet	0	0		0	0	0
Förändring semesterlöneskuld	0		5 746	5 746	0	0
Övrigt	0		2	2	0	0
Summa	-1 920 178	-1 521 037	247 731	-1 273 306	-1 921 625	1 447

Under Finansförvaltningen redovisas merparten av de intäkter som finansierar kommunens verksamhet i form av skatter och generella statsbidrag. Här hanteras också kapitalkostnader för kommunens fastigheter, gator och vägar samt pensionskostnader och finansiella poster.

Andra verksamhetsintäkter som exempelvis riktade statsbidrag, avgifter för omsorg, bygglov och liknande redovisas under respektive nämnd.

Kapitalkostnader, teknisk verksamhet

Kommunens kostnader avseende avskrivningar och internräntor för tekniska verksamheter som exempelvis fastigheter, gator och vägar

För helåret ligger prognosen på ett överskott med +0,6 mnkr. Den största enskilda avvikelsen finns inom exploateringsfastigheter där lägre investeringar än budgeterat bedöms ske under året. Helårets investeringar bedöms vid delårsbokslutet komma att uppgå till 175 mnkr varav totalt 68 mnkr genomförts. Med nuvarande investeringstakt kommer sannolikt inte årets investeringsbudget som uppgår till 218 mnkr att förbrukas. Konsekvensen är att kommande års investeringsbudget kan behöva utökas för att slutföra pågående investeringar. Prognosen för helåret pekar på att cirka 44 mnkr kommer att

kvarstå vid årets slut vilket motsvarar 20 % av investeringsbudgeten.

Pensioner

Det nya pensionsavtal som trätt i kraft från och med 2023 har inneburit markant högre pensionskostnader, både på grund av högre premienivåer och påverkan av inflation. Påverkan från inflation bedöms bli väsentligt lägre under kommande år.

Sedan 1998 gäller den så kallade blandmodellen vid redovisning av kommunens pensionsåtagande. Pensionsrätt intjänad före 1998 ska redovisas som ansvarsförbindelse och inte som skuld. Under ett normalt år påverkas ansvarsförbindelsen främst genom att kommunen betalar ut delar av de pensioner som finns upptagna i densamma och detta minskar ansvarsförbindelsen. Uppräkningar för att värdesäkra avsättningen verkar i motsatt riktning och ökar storleken. Kostnaden för pensionerna påverkas i hög grad av den så kallade RIPS-räntan vars uppgift är att värdesäkra kommande pensionsutbetalningar. Vid ett lågt ränteläge med låg avkastning kommer de framtida pensionerna att bli dyrare att lösa och omvänt.

Under året har det hittills utbetalats 23,1 mnkr som minskat ansvarsförbindelsen. Förändringar av basbelopp har påverkat ansvarsförbindelsen i

motsatt riktning med en ökning som uppgår till hela 34,1 mnkr för att värdesäkra framtida pensioner. Övriga förändringar av ansvarsförbindelsen har dock medfört att den netto har ökat med 16,8 mnkr exklusive löneskatt.

Den största enskilda delen av pensionskostnaderna består av den s.k. individuella delen vilken innebär att kommunen enligt avtal avsätter motsvarande 4,5-6,0 % av de nuvarande anställdas lön i pensionspremie vilken sedan betalas i flera poster fram till halvårsskiftet kommande år. Totalt beräknas kostnaden för den individuella delen under 2024 att uppgå till 91,1 mnkr inklusive särskild löneskatt att jämföra med 86,8 mnkr under föregående år.

Kostnader för förmånsbaserad ålderspension bedöms kosta 83,4 mnkr inklusive särskild löneskatt under helåret vilket är en fortsatt kraftig ökning från föregående år. Orsaken är en hög inflation vilket leder till höga kostnader för att värdesäkra pensionerna. Inför kommande år beräknas kostnaden minska till motsvarande (och häpnadsväckande) 15,0 mnkr.

Budgeten för pensionskostnader bygger helt på de prognoser kommunen erhåller från pensionsbolag. Totalt ser kostnaderna för pensioner (inklusive internfinansieringen nedan) under helåret 2024 att hamna cirka 8,3 mnkr över budget, trots att budgeten förstärks inför året.

Internfinansiering pensioner/ försäkringar

Här redovisas hur kostnader för arbetsgivaravgifter, nyintjänade pensioner och försäkringar enligt avtal täcks via personalkostnadspålägg. Personalomkostnadspåläggen (PO) fördelar sedan ut dessa kostnader över kommunens olika verksamheter. Under 2024 bedöms underskottet inom detta område bli -1,0 mnkr.

Skatter och generella statsbidrag

Skatteunderlaget har totalt sett under 2024 utvecklats i nivå med budget. I prognosen för helåret som genomförts i anslutning till delårsbokslutet är budgetavvikelsen för kommunal-skatten +2,2 mnkr. Enligt den senaste skatteprognosen från augusti som ligger till grund för delårsbokslutet blir slutavräkningen för 2023 negativ och påverkar resultatet för 2024 med -4,7 mnkr. Samtidigt bedöms det preliminära utfallet

för 2024 bli bättre vilket för delårsbokslutet innebär att en resultatpåverkande post om +4,9 mnkr har bokats upp. För helåret bedöms effekten av slutavräkningarna bli +2,6 mnkr.

Under 2024 kommer utjämningsystemet och fastighetsavgiften totalt att överträffa budgeten och prognosen för helåret är + 6,6 mnkr. Utfallet för posterna inom utjämningsystemet ser olika ut. Ett underskott på -1,7 mnkr prognosticeras för inkomstutjämnningen, -0,6 mnkr för regleringsbidraget och -0,5 för kostnadsutjämnningen. LSS-utjämnningen ser ut att lämna ett överskott med +1,0 mnkr jämfört med budget.

Den största avvikelsen redovisas för den kommunala fastighetsavgiften som enligt prognosen kommer att resultera i ett överskott med +8,4 mnkr mot budget.

Finansiella poster

De korta räntorna nådde sin topp runt föregående årsskifte och har sedan dess sjunkit med cirka 0,7 procent. Bedömningen är nu att räntorna kommer att fortsätta sänkas och nå en lägsta notering inom tre år för att sedan sakta öka igen. Koncernen har en total checkkreditram som uppgår till 75 mnkr som används för att hantera normala fluktuationer i de finansiella flödena. Ett koncernbolag med lånebehov kan då balansera detta genom att nyttja checkkrediten mot att en annan part lånar in överlikviditet. Till skillnad mot för några år sedan erhålls/belastas såväl in- som utlåning på checkkrediten.

Under 2024 har nettoupplåning skett av Vetlanda kommun med 50 mnkr samt Witalabostäder med 38,7 mnkr. Under året har framför allt Witalabostäder ökat sitt nyttjande av checkkrediten med cirka 12 mnkr vilket kan ses som kort upplåning. Efter delårsbokslutsdatum har upplåning skett inom flera bolag vilket kommer minska nyttjandet av befintlig checkkredit.

Kommunens intäktsräntor har ökat under året då utlåningen ska spegla kommunens finansieringskostnader.

Kommunens lånefordringar uppgår vid delårsbokslutet till 205,6 mnkr. Detta är en minskning från årsskiftet med -6,5 mnkr och den beror på amortering av de lånefordringar kommunen har. Med den reservation för kundförluster som finns om 2,6 mnkr är nettobeloppet för långfristiga

fordringar 203,0 mnkr. Amortering av lån har i huvudsak skett enligt plan förutom gällande Vetlanda Bågskytteklubb och lämnat amorteringsanstånd till Vetlanda Racketklubb.

Under 2024 har överskottsutdelning med 1,1 mnkr från Kommuninvest intäktsförts. För att följa planen för att stärka solvensgraden hos Kommuninvest kommer efter bokslutsdatum har 2,7 mnkr betalats inför att öka andelskapitalet.

De finansiella intäkterna beräknas för helåret bli 6,5 mnkr högre än budgeterat. Räntor på likvida medel lämnar ett visst överskott medan borgensavgifterna medför visst underskott. Budgeterat nyttjande av överskottsmedel hos Skandia (och i viss mån KPA) om 12,0 mnkr följer budget.

Kommunens totala låneskuld uppgår vid delårsbokslutet till 576,2 mnkr inklusive den post på 10 mnkr som bokats upp som kortfristig del. Detta är en ökning med 50 mnkr sedan årsskiftet. Upplåningen syftade främst till att möta ett likviditetsbehov över årsskiftet men hjälper också till att klara årets investeringsvolym.

Finansiella kostnader prognosticeras bli 4,5 mnkr högre än budget. Orsaken är att räntan förväntats sjunka i ett snabbare tempo. Vid omsättning av lån med fasta räntor sker detta till betydligt högre nivå än de haft tidigare.

Avskrivningar, reavinster och reaförluster samt internränta

Posten Avskrivningar är en justeringspost där differens mellan kalkylerade avskrivningar vid

budgetbeslutet i juni föregående år och vad som faktiskt läggs ut i budget inför kommande år tas upp. Inför 2024 var det belopp som lagts i rambudget något för lågt vilket innebär att finansförvaltningen belastas med -1,3 mnkr.

Reavinsterna är under 2024 lägre än föregående år, till stor del beroende på att tomtförsäljningar i området Himlabackarna fortsatt minska. Per bokslutsdatumet är nettot mellan reavinster och reaförluster +0,9 mnkr vilket är lika med prognosen för helåret. Inga reaförlusterna har redovisats hittills under året.

Avskrivningar och ränta räknas på innevarande års investeringar. Kapitaltjänstkostnaderna för fastigheter förs mot finansförvaltningen vilket gör att effekten av lägre eller högre investeringar än planerat ligger helt inom finansförvaltningen och avvikelser på grund av kapitaltjänst mot framför allt den tekniska förvaltningen undviks.

Den internränta som påförs förvaltningarna för genomförda investeringar bedöms för helåret inte nå budget och här uppstår ett underskott med -1,3 mnkr.

Semesterlöneskuld

Då årets löneöversyn inte är helt klar ännu har inte effekterna av denna på den totala semesterlöneskulden kunnat bedömas. Om budget för löneöversynen (inklusive påverkan på semesterlöneskulden) totalt inte räcker sker belastningen på finansförvaltningen.

Sammanställning kommunkoncernen

Delårsbokslut per 2024-08-31

Koncernelimineringar har ej gjorts, varför ingen redovisning avseende koncernens totala kostnader och intäkter görs i delårsbokslutet. Endast denna sammanställning på resultatet presenteras.

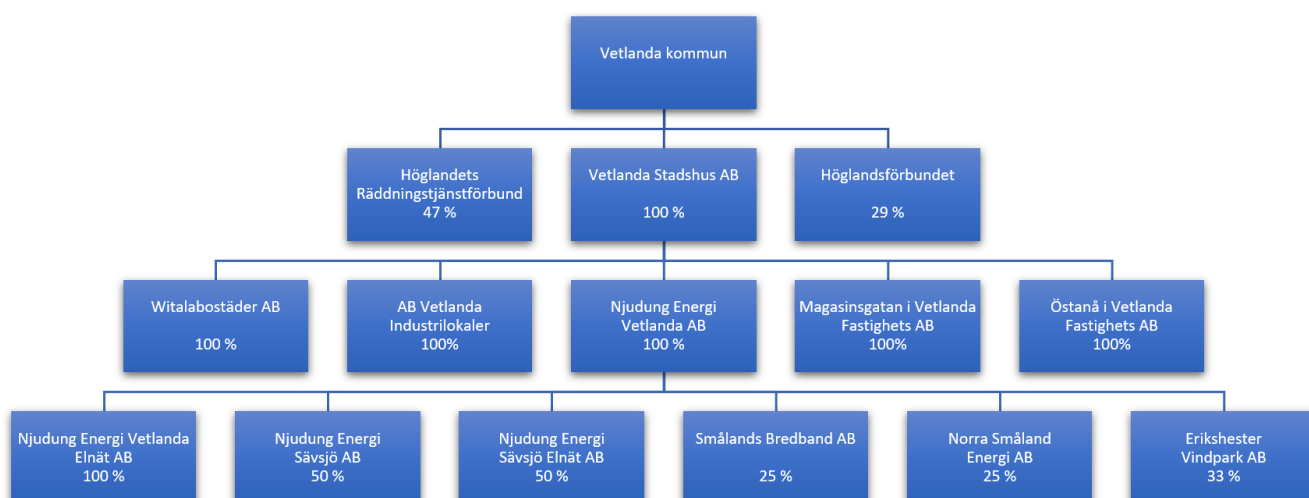
Tkr	2024-08-31
Vetlanda kommun	38 290
Stadshuskoncernen	12 995
varav	
Vetlanda Stadshus AB	-7
Njudung Energi Vetlanda AB + Elnät AB	9 397
Witalabostäder AB	1 341
AB Vetlanda Industrilokaler	2 082
Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB	182
Höglandets Räddningstjänstförbund (47 %)	645
Höglandsförbundet (29 %)	466
Totalt summerat delårsresultat för kommunkoncernen:	52 396

Översikt koncernen

En stor del av den kommunala verksamheten bedrivs i bolagsform. Denna redovisning har upprättats för att ge en sammanfattande information om den verksamhet kommunen äger inflytande över.

I vår koncernredovisning ingår de bolag där kommunens ägarandel överstiger 20 %. Se förvaltningsberättelsen för övriga ägarintressen samt driftentreprenader.

I december 2002 bildades en äkta koncern genom att ett holdingbolag bildades. Holdingbolaget har förvärvat de kommunala bolagen. Inom kommunkoncernen finns förutom holdingbolaget och dotterbolagen också kommunalförbunden.

Vetlanda Stadshus AB

Bolaget har till syfte att äga och förvalta aktier i kommunala bolag inom Vetlanda kommun och därmed förenlig verksamhet. Bolaget bildades i december 2002. Aktierna i de kommunala bolagen förvärvades till en total köpeskilling av 96 700 tkr. Den verksamhet som bedrivs i bolaget handlar till största delen om styrning och samordning mellan dotterbolagen.

Ägarförhållanden

Koncernen Vetlanda Stadshus AB (556634-0302) ägs av Vetlanda kommun och består förutom av moderbolaget av Njudung Energi Vetlanda AB med dotterbolag, Witalabostäder AB, AB Vetlanda Industrilokaler, Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB och årets nyförvärv Östanå i Vetlanda Fastighets AB.

Ekonomi

Vetlanda Stadshus AB visar ett negativt resultat på -7 tkr. Det relativt goda resultatet beror på utdelning från dotterbolag med 3 mnkr. Resultatet i Vetlanda Stadshus regleras vid årsskiftet genom koncernbidrag.

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2024-08	Resultat 2023-08
Rörelsens intäkter	0	0
Rörelsens kostnader	-401	-241
Rörelseresultat före avskrivningar	-401	-241
Avskrivningar	0	0
Rörelseresultat efter avskrivningar	-401	-241
Finansiella intäkter	3 000	0
Finansiella kostnader	-2 606	-1 351
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	-7	-1 592
Betald skatt	0	0
Periodens resultat	-7	-1 592

Balansräkning

Tkr	2024-08	2023-12
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar	135 468	132 032
Omsättningstillgångar	1 214	425
SUMMA TILLGÅNGAR	136 628	132 457
EGET KAPITAL	21 196	21 204
(Varav periodens resultat)	(-7)	(-2 493)
SKULDER		
Långfristiga skulder	96 000	96 000
Kortfristiga skulder	19 486	15 253
SUMMA SKULDER	115 486	111 253
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	136 628	132 457

Tertialrapporterna från bolagen redovisas för kommunstyrelsen. Stadshus styrelse följer upp den strategiska styrningen av dotterbolagen.

Priset på bränsle till fjärrvärme ligger kvar på en hög nivå och tillsammans med andra kostnadsökningar påverkas resultatet i Njudung Energi negativt. Resultatprognosen pekar på 10,5 mnkr jämfört med budgeterade 16,3 mnkr. Njudung Elnät visar ett bättre resultat till stor del beroende på att förväntad prisökning mot överliggande nät kommer senare än beräknat. En prognos på 10 mnkr jämfört med budgeterade 5,2 mnkr.

Witalabostäder prognostiserar både lägre intäkter och kostnader för drift och personal. Intäktsminskningen beror på lägre hyror som i sin tur beror på lägre höjning än budgeterat. Resultatprognosen visar på 1,3 mnkr.

AB Vetlanda Industrilokaler har sålt Blockskarven, förvärvat Trucken 5 och håller på med upphandling för byggnation på Trucken 11. Försäljningen av Blockskarven ger både lägre intäkter och lägre kostnader. Ett prognostiserat resultat på 1,8 mnkr, ca 1,7 mnkr sämre än budget.

Njudung Energi Vetlanda AB

Verksamhetens mål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att bedriva energidistribution, VA-distribution, verksamhet inom miljö och återvinning och kommunikation samt därmed förenlig verksamhet.

Ägarförhållanden och verksamhet

Njudung Energi Vetlanda AB, org.nr 556107-7248, är en koncern som ägs av Vetlanda Stadshus AB, org.nr. 556634-0302, som i sin tur är helägt av Vetlanda Kommun. I koncernen Njudung Energi Vetlanda AB ingår det helägda dotterbolaget Njudung Elnät AB, org.nr 556819-4749.

Dessutom ingår 50 % av Njudung Energi Sävsjö AB och Njudung Energi Sävsjö Elnät AB, 33 % av Erikshester Vindpark AB och 25 % av Smålands Bredband AB och Norra Smålands Energi AB.

Verksamheten i Njudung Energi Vetlanda AB omfattar tillhandahållande av elproduktion och distribution av fjärrvärme, tillhandahållande av system för rening och distribution av vatten samt system för miljöriktigt omhändertagande av spill- och dagvatten. I bolaget ingår vidare och miljöverksamhet vilket innebär mottagning, sortering och deponering av industriavfall och förorenade massor. Inom verksamhetsgrenen Bredband bedriver bolaget drift och utbyggnad av fiberoptiskt nät för bland annat datakommunikation.

I dotterbolaget Njudung Vetlanda Elnät AB bedrivs verksamhet inom elnät samt vägbelysning.

Hänt i verksamheten

Resultatutveckling

Resultatprognosen för helåret för de två bolagen i Vetlanda uppgår till 20,534 Mkr att jämföra med en resultatbudget på 21,507 Mkr. Utfallet 240831 landar på 9,397 Mkr. En allmänt högre kostnadsbild med framför allt höga bränslepriser för fjärrvärme gör att vissa av våra verksamheter står inför ekonomiska utmaningar. Fjärrvärme gör även i år ett underskott och kommer behöva en taxejustering framåt för att komma i fas med underskottet. VA-verksamheten ser ut att göra ett positivt resultat vilket gör att skulden som VA-

kollektivet har kan börja betalas av. Det kommer dock behövas taxejusteras även här då det ligger ett underskott i verksamheten. De lägre elpriserna gör att vi inte fått intäkter för försäljning av el som vi budgeterat för. Positivt är att Miljö och återvinning och vår deponiverksamhet går starkt och gör att vi ändå i Vetlanda-bolagen inte är långt efter budget. Det påvisar igen vikten av en bred verksamhet i den relativt svängiga bransch vi verkar i.

Investeringar

Hittills har investeringar genomförts för 59,9 mnkr. Största investeringarna har utförts inom Vatten- och Avloppsverksamhet samt inom Miljö och Återvinning.

Personal

En ny affärsområdeschef har tillsatts för fjärrvärme, vilket medfört även en ny driftchef tillsatts.

På Miljö och återvinning har vår driftchef valt att avsluta sin tjänst så även där har vi en ny driftchef på plats.

Ekonomi

Finansiering/Likviditet

I bolagens låneportföljer ske kontinuerligt förändringar. Kontroll att vi följer beslutad finanspolicy sker fortlöpande. Under året att likviditetssituationen förändrats till det sämre på grund av minskad lönsamhet och stora investeringar. Detta innebär att vi på koncernnivå ligger och nyttjar vår checkkredit samt att vi under hösten måste upplåna på nytt för att klara driften och budgeterade investeringar.

Ett lån på 50 mnkr kommer att refinansieras under oktober. Detta innebär att vi går från en ränta på 0,47% till runt 2,5% på detta lån. I kronor blir det en årlig kostnadsökning med 1 mnkr.

Övrigt

Njudung Energi Sävsjö bedöms uppnå ett rörelse-resultat för 2024 på 2,3 mnkr vilket är lägre än budget på 3,8 mnkr. Utfallet per 2024-08-31 uppgår till 0,8 mnkr.

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2024-08	Resultat 2023-08
Rörelsens intäkter	337 200	329 713
Rörelsens kostnader	-287 257	-270 537
Rörelseresultat före avskrivningar	49 943	59 176
Avskrivningar	-40 257	-38 053
Rörelseresultat efter avskrivningar	9 686	21 123
Finansiella intäkter	2 864	2 184
Finansiella kostnader	-3 153	-2 956
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	9 397	20 351

Balansräkning

Tkr	2024-08	2023-12
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar	1 027 978	1 010 870
Omsättningstillgångar	542 193	184 674
SUMMA TILLGÅNGAR	1 570 171	1 195 544
EGET KAPITAL	130 761	124 364
(Varav periodens resultat)	(9 397)	(20 351)
Obeskattade reserver	517 927	517 927
Avsättningar	33 433	30 816
SKULDER		
Långfristiga skulder	240 000	240 000
Kortfristiga skulder	648 050	282 437
SUMMA SKULDER	888 050	522 437
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	1 570 171	1 195 544

Witalabostäder AB

Verksamhetens mål

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Vetlanda kommun förvärva, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärlägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar.

Ägarförhållanden

Witalabostäder AB (556347-7297) är ett helägt dotterbolag till Vetlanda Stadshus AB (556634-0302), som i sin tur ägs av Vetlanda kommun.

Verksamheten under året

Resultatutveckling

Resultatet för perioden är 1 341 tkr vilket motsvarar en positiv avvikelse mot budget med 770 tkr. De främsta orsakerna till avvikelsen finns beskrivna nedan. Utöver analysen nedan arbetar bolaget med konkreta åtgärder för såväl intäkter som kostnader för att långsiktigt stärka ekonomin då resultatet trots den positiva avvikelsen inte motsvarar ägarens avkastningskrav. Exempel på åtgärder är bruksvärdesförhandlingar av hyror, införande av p-avgifter samt minskade anslag till Hyresgästföreningen.

1. Hyresintäkterna är lägre än budgeterat då utfallet av de årliga hyresförhandlingarna avseende bostäder gör att bolaget för perioden har 1 563 tkr lägre hyresintäkter jämfört med budget. Detta tillsammans med ett något högre hyresbortfall än beräknat medför att resultatet för intäkterna ej uppnår budgeterad nivå.

Intäkter av engångskaraktär i form av försäljningar av inventarier och fordon samt bidrag minskar den negativa avvikelsen så att den stannar vid totalt 1 007 tkr.

2. Driftskostnaderna är 245 tkr lägre än budget trots att kostnaderna för snöröjning och reparationer varit högre än budget. Dessa högre kostnader har vägts upp främst av lägre kostnader för el.

3. Underhållskostnaderna är för perioden större än budget med en negativ avvikelse om 883 tkr. Underhållet har dock genomförts utifrån de ekonomiska förutsättningar som bolaget har.

4. Personalkostnaderna har varit något mindre än budget 894 tkr. Främst orsakas detta av att bolaget under perioden har haft en vakant tjänst som drift- och fastighetstekniker.

5. Räntekostnaderna har varit 1 663 tkr lägre än budget. Detta beror på att bolagets räntor är något

lägre än vad som uppskattades i budgetarbetet samt att bolaget inte lånat upp i den takt som det var beräknat.

Prognosen för 2024 visar på ett resultat om 1 352 tkr med en positiv avvikelse mot budget på 496 tkr.

Avvikelsen orsakas främst av följande poster.

1. Hyresintäkterna är lägre än budgeterat då utfallet av de årliga hyresförhandlingarna avseende bostäder gör att bolaget på årsbasis har 2 345 tkr lägre intäkter jämfört med budget. Genom engångsintäkter som beskrivits ovan i denna rapport minskas dock den negativa avvikelsen i prognosen till 1 174 tkr.

2. Driftskostnader beräknas blir 1 320 tkr lägre än budget. Huvudorsaker till detta är lägre elpriser än förväntat, aktivt elinköpsarbete samt energi-effektiviseringar avseende såväl el som värme.

3. Personalkostnaderna förväntas vara lägre än budgeterat med en positiv avvikelse om 661 tkr. Detta beror i huvudsak på ovan nämnda vakans som dock är tillsatt från och med 1/10.

4. Lägre kostnader för drift och personal vägs dock upp av högre underhållskostnader än budget. Prognosen visar på ökade underhållskostnader jämfört med budget med 2 000 tkr. Utifrån bolagets långsiktiga stabilitet är det dock viktigt att lägre kostnader än förväntat gällande drift och personal används till ökat underhåll då behovet av underhåll är större än vad bolagets ekonomi medger.

5. Investeringsprojekten kommer på helårsbasis i allt väsentligt förutom avseende nyproduktionen på Skytteparken att genomföras enligt bolagets plan. Prognosen ger därmed en mindre avvikelse där avskrivningskostnaderna i prognosen är 230 tkr högre än vad som är budgeterat. Sett till bolagets totala underhålls- och investeringsbehov samt ekonomiska läge får detta anses vara en acceptabel kompromiss mellan ekonomi/omvärldsläge och behovet av planerade investeringar.

6. Finansiella kostnader bestående av ränta och borgensavgift förväntas i prognosen vara lägre än budget med en positiv avvikelse på 1 919 tkr. Avvikelsen orsakas av bolagets räntor stabiliserats och till och med sjunker utifrån de aktiva beslut som fattats under året men också jämfört med vad som antogs i budgetarbetet under hösten 2023.

Verksamhet/Projekt/Investeringar

Fastighetsförvaltningen

Under perioden har verksamhet pågått med skötsel samt drift och underhåll av fastighetsbeståndet.

Inget särskilt att rapportera inom dessa områden utan verksamheten har under perioden fungerat enligt plan.

Inom uthyrningen så har vakansgraden för bostadslägenheter varit svagt stigande under perioden och den 1/9 var vakansgraden 2,1 % av tillgängliga lägenheter.

Investeringar och större projekt:

ROT- och stamrening Kullgatan 51 (Kullgatan 39-53): Upphandling har slutförts och avtal har tecknats för genomförande. Arbetena startar under perioden september. I förberedande syfte för entreprenaden har tillfälliga tvättstugor placerats på fastigheten.

Smørsoppen (Stens väg 4-14): Upphandling för att underhålla och renovera balkonger och fasad genomfördestidigare under året. Avtalet har dock hävts på grund av att totalentreprenören ej uppfyllde avtalsvillkoren avseende ekonomisk och finansiell stabilitet. Ny upphandling kommer genomförs under kommande månader med avsikten att påbörja entreprenaden nästa vår.

Myresjö (Höjdgatan 1-33): Byggnadsarbeten för att ROT- och stamrenovera bolagets fastigheter med adress Höjdgatan 1-33 i Myresjö pågår. Renovering avser såväl byggnaderna som den yttre miljön. Byggnaderna på Höjdgatan 1-5 är färdigställda och inflyttade samt att renoveringen av byggnaderna på Höjdgatan 7-33 pågår.

Projektet slutförs under kommande månader.

Nyproduktion Skytteparken (Skytteparksvägen): Entreprenadkontrakt tecknades i slutet av 2022. Bygglov beviljades i slutet av 2023. Detta bygglov har överklagats till först Länsstyrelsen och därefter till Mark- och miljödomstolen i Växjö där handläggning pågår och bolagets förhoppning är att påbörja byggnationen under de sista fyra månaderna av 2024. Omfattningen är hyresrätter i 10 våningar med totalt 60 lägenheter.

Markplanslägenheter Landsbro (Valåkravägen): Upphandlingen är genomförd och avtal är tecknat. Nästa steg är att bygglov söks och när bygglov har beviljats kommer entreprenaden påbörjas. Förväntad produktionstid är nio månader från att startbesked har beviljats. Projektet omfattar fyra lägenheter i markplan.

Ombyggnation av lägenheter Storgatan 7 i Vetlanda: Två lägenheter ska byggas om till tre i centrala Vetlanda och projektet pågår. Första inflytt är planerad till 2025-02-01. Utöver lägenheterna som byggs om/renoveras så genomförs utbyte av stora delar av fastighetens tekniska installationer.

Personal/organisation

Ersättningsrekrytering av drift- och fastighets-tekniker har avslutats genom att bolaget har anställt en ny medarbetare med efterfrågad kompetens. Bolaget arbetar också med att revidera sina riskbedömningar inom arbetsmiljöområdet.

Finansiering/Likviditet

Likviditeten per 2024-08-31 var 5 313tkr vilket i relation till kortfristiga skulder ger bolaget en balanslikviditet på 3,9 %. Nivån för balanslikviditeten orsakas främst av att delar av bolagets lånestock ska omsättas inom de närmaste 12 månaderna. I nuläget är bedömningen att bolaget kommer behöva låna upp ytterligare nytt kapital under resterande delen av 2024 för att kunna finansiera delar av pågående och kommande investeringar samt större underhålls-åtgärder.

Mål i affärsplanen

Avkastningskravet för bolaget är 4 %. Bolagets prognos indikerar att bolaget inte kommer uppfylla målet.

Prognosen ger en avkastning på eget kapital om vid årets slut på ca 2,3 %. Orsaker och analys finns under rubriken Resultatutveckling vid punkten Prognos för 2024 som finns ovan i denna rapport. Avseende bolagets övriga mål som ej är omnämnda under denna rubrik eller på annan plats i denna rapport genomförs uppföljning av dessa mål i samband med årsbokslutet.

Övergripande

Vakansgraden i bolaget var 2,1 % per den första september. Detta motsvarar 21 lägenheter som inte har giltigt hyreskontrakt eller inte är under renovering/ombyggnation. Vakansgraden i bolaget är därmed med 0,1 % marginal utanför bolagets mål i och med att uthyrningsgraden är 97,9 % (mål 98 %) av tillgängliga lägenheter.

Bolaget har under perioden inlett arbetet med att införa parkeringsavgifter för boende respektive besökare vid bolagets fastigheter i Vetlanda. Första information till hyresgästerna skickas ut i mitten av september och parkeringsavgifter införs från och med 2025-01-01. Dessa avgifter är viktig del i bolagets arbete för en långsiktig stabil ekonomi.

Omvärld

Säkerhetsläget i omvärlden har under perioden indirekt påverkat bolagets verksamhet och vi följer

utvecklingen och de olika frågor som kan komma att påverka bolaget och våra hyresgäster. Det troliga scenariot är att bolaget kommer påverkas av följd effekterna av det relativt dåliga säkerhetsläget. Den tidigare höga inflationsnivån har under perioden kommit ner betydligt lägre nivåer som är närmare Riksbankens långsiktiga inflationsmål om 2 %. Effekterna av en lägre inflationsnivå har dock inte slagit igenom fullt ut i bolagets kostnader även om el- och drivmedelspriserna blivit lägre. Den lägre inflationsnivån har också under perioden inneburit att Riksbanken sänkt styrräntan vid två tillfällen. Trots dessa positiva signaler medför de tidigare kraftiga kostnadsökningarna att olika prioriteringar blir nödvändiga för att använda tillgängliga medel på

bästa sätt och där störst positiva effekter uppnås. Till detta kommer att 2024 års hyreshöjningar blev väsentligt lägre än kostnadsutvecklingen vilket gör att intäktsökningarna inte motsvarar kostnadsökningarna. De tidigare kostnadsökningarna i samhället fortsätter följaktligen påverka hyresgästerna såväl privatekonomiskt (bostäder) som företagsekonomiskt (lokaler). Från omvärlden kommer också nya krav som påverkar bolaget och i det sammanhanget kan nämnas att bolaget tillsammans med övriga bolag inom kommunkoncernen från och med redovisningsåret 2025 kommer omfattas av ett EU-direktiv för hållbarhetsredovisning Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD).

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2024-08	Resultat 2023-08
Rörelsens intäkter	65 077	61 017
Rörelsens kostnader	-42 155	-43 715
Rörelseresultat före avskrivningar	22 922	17 302
Avskrivningar	-11 450	-10 892
Rörelseresultat efter avskrivningar	11 472	6 410
Finansiella intäkter	65	77
Finansiella kostnader	-10 196	-7 653
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	1 341	-1 166

Balansräkning

Tkr	2024-08	2024-12
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	537 695	519 993
Omsättningstillgångar	5 315	7 807
SUMMA TILLGÅNGAR	543 010	527 800
Eget kapital	56 707	55 366
(Varav periodens resultat)	(1 341)	(-861)
Obeskattade reserver	1 830	1 830
Avsättningar (Uppskjuten skatt)	7 694	7 694
Skulder		
Långfristiga skulder	341 601	296 601
Kortfristiga skulder	135 178	166 309
Summa skulder	476 779	462 910
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	543 010	527 800

AB Vetlanda Industrilokaler

AB Vetlanda Industrilokaler (556088-0857) är ett helägt dotterbolag till Vetlanda Stadshus AB (556634-0302) som i sin tur ägs av Vetlanda kommun. Bolagets säte är i Vetlanda.

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Vetlanda kommun förvärva, bygga och förvalta industri- och hantverksfastigheter samt annan därmed förenlig verksamhet. Bolagets syfte är att underlätta etablering och utveckling av industri- och serviceföretag genom att erbjuda för deras verksamhet ändamålsenliga och anpassningsbara lokaler.

Hänt i verksamheten

Resultatutveckling

Resultatet för perioden är 2 081 tkr vilket motsvarar en negativ avvikelse mot budget med 302 tkr. I huvudsak beror avvikelsen på följande poster.

1. Lägre intäkter än budgeterat då bolaget under första tertiet sålde fastigheten Blockskarven 1 på Hammargatan i Vetlanda. Den negativa avvikelsen mot budget är totalt 2 372 tkr.
2. Lägre avskrivningskostnader än budgeterat och detta beror till största del på att fastigheten Blockskarven 1 har sålts och därmed har bolagets avskrivningskostnader minskat. Den positiva avvikelsen gällande avskrivningarna är för perioden totalt 615 tkr.
3. I övrigt har bolagets kostnader för drift varit lägre än budgeterat så här långt under året med en positiv avvikelse om 118 tkr. Främsta orsak är lägre energipriser och energisparande åtgärder. Bolagets följer sin underhållsplan och sina underhållsbehov men för perioden har underhållskostnaderna varit 276 tkr lägre än budget.
4. Bolagets finansiella kostnader har tack vare lägre ränta än förväntat samt minskade lån i samband med försäljningen av Blockskarven 1 varit 779 tkr lägre än budget. Prognosen för 2024 ger ett resultat på 1 828 tkr vilket är en negativ avvikelse mot budget med 1 730 tkr.

Prognosen för 2024 ger ett resultat på 1 828 tkr vilket är en negativ avvikelse mot budget med

1 730 tkr. Avvikelsen orsakas i huvudsak av följande poster:

1. Lägre intäkter än budgeterat då bolaget sålt fastigheten Blockskarven 1. Sammantaget ger detta i prognosen 4 200 tkr mindre i intäkter vid jämförelse mot budget.
2. Underhållskostnaderna förväntas vara 300 tkr lägre än budget vilket hänger samman med låga underhållskostnaderna under första tertiet. Bolaget kommer dock ha genomfört de underhållsåtgärder som är planerade för 2024.
3. I prognosen beräknas övriga kostnader för drift av bolagets fastigheter bli lägre än budget med en positiv avvikelse om 170 tkr. Främst orsakas detta av aktivt arbete med inköp av el och därmed säkrade elpriser på lägre nivåer än vad som antogs i budgeten.
4. Avskrivningskostnaderna är i prognosen 870 tkr lägre än budget och detta beror till största del på att fastigheten Blockskarven 1 har sålts och därmed har bolagets avskrivningskostnader minskat.
5. Lägre räntor för bolagets lån ger lägre räntekostnader än budgeterat samt att omfattningen av lånen minskat något i samband med försäljningen av Blockskarven 1 och köpet av Trucken 5 ger för 2024 lägre finansiella kostnader än förväntat. I prognosen för året innebär detta en positiv avvikelse om 830 tkr jämfört med budget.

Verksamhet/Projekt/Investeringar

Tillträde av fastigheten Trucken 5 med adress Stålvägen 3 i Vetlanda har genomförts under perioden. Fastigheten köptes av Pilkington som tyvärr avvecklat sin verksamhet i Vetlanda. Förvärvet är i linje med bolagets strategi och ägardirektiv. Under perioden har ett första hyresavtal tecknats med Windings AB som bedriver certifikats-utbildningar (ex Heta Arbeten, körkort för Truck, fallskydd m m) med industriändamål.

Hi:Tech inom del av Trucken 5 Under perioden har bolaget fått uppdraget att bygga om del av Trucken 5 så att Hi:Tech kan hyra lokaler. För detta projekt har en projektledare och projektörer anlitats och arbetet med förfrågningsunderlag för upphandling av ombyggnationen har inletts.

Exploatering av Trucken 11 med adress Stålvägen 7. Upphandling pågår för exploatering av fastigheten tillsammans med den potentiella hyresgästen Aquajet. Bakgrunden till projektet är att Aquajet avser att expandera volymen av sin verksamhet. Upphandling genomförs i tvåstegsförfarande där dialog och utvärdering av inkomna anbud pågår.

Byte av belysning på Forngatan i Ekenässjön (Värmderyd) upphandling har genomförts för byte av allmänbelysning. Bakgrunden till detta är att tillverkning av denna typ av ljuskälla (lysrör) har upphört samt att minskad energiåtgång är viktigt.

Arbetet pågår och är en del av bolagets investerings- och underhållsplan.

Personal/Organisation

Se Witalabostäder AB

Finansiering/Likviditet

I nuläget är bedömningen att bolaget tidigast behöver låna upp mer kapital under slutet av 2024 jämfört med lånens omfattning den 1/1 2024. Likviditeten per 2024-08-31 var 457 tkr vilket i relation till kortfristiga skulder ger balanslikviditeten 0,7 %. Utfallet avseende balanslikviditeten beror i huvudsak på att bolaget förvärvat fastigheten Trucken 5 och i samband med detta använt sina likvida medel för att låna så lite som möjligt till detta köp.

Mål i affärsplanen

Avkastningskravet för bolaget är 8 %. Resultatet för perioden ger en avkastning på 10,8 %. Trots det ger lämnad prognos ett resultat som inte uppfyller målet för avkastning under 2024. Detta främst på grund av bolagets lägre hyresintäkter efter försäljningen av Blockskarven 1 samt förvärvet av Trucken 5.

Övergripande

Vakansgraden är fortsatt låg och i nuläget har bolaget endast två kontor samt ett par förråd som är vakanta. Vakanserna finns på Muttern 6

och motsvarar mindre än 0,2 % av bolagets totala lokalytor. Bolaget följer det aktuella läget med industrimark och industrifastigheter i Vetlanda och den strategiska frågan om potentiella mark- eller fastighetsförvärv finns på agendan för bolagets styrelse och vd.

Omvärld

Säkerhetsläget i omvärlden har under perioden indirekt påverkat bolagets verksamhet och vi följer utvecklingen och de olika frågor som kan komma att påverka bolaget och våra hyresgäster. Det troliga scenariot är att bolaget kommer påverkas av följd effekterna av det osäkra säkerhetsläget.

Den tidigare höga inflationsnivån har under perioden kommit ner betydligt lägre nivåer som är närmare Riksbankens långsiktiga inflationsmål om 2 %. Effekterna av en lägre inflationsnivå har dock inte slagit igenom fullt ut i bolagets kostnader även om el- och drivmedelspriserna blivit lägre. Den lägre inflationsnivån har också under perioden inneburit att Riksbanken sänkt styrräntan vid två tillfällen. Trots dessa positiva signaler medför de tidigare kraftiga kostnadsökningarna att olika prioriteringar blir nödvändiga för att använda tillgängliga medel på bästa sätt och där störst positiva effekter uppnås.

För bolagets kommersiella lokaler följer dock hyrorna den allmänna kostnadsutvecklingen genom att de är kopplade till Konsumentpris-index (KPI). Därmed möter de ökade intäkterna på ett rimligt sätt kostnadsökningarna. Kostnadsökningarna i samhället påverkar följaktligen bolaget och bolagets hyresgäster ur ett företagsekonomiskt perspektiv.

Från omvärlden kommer också nya krav som påverkar bolaget och i det sammanhanget kan nämnas att bolaget tillsammans med övriga bolag inom kommunkoncernen från och med redovisningsåret 2025 kommer omfattas av ett EU-direktiv för hållbarhetsredovisning Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD).

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2024-08	Resultat 2023-08
Rörelsens intäkter	11 228	11 944
Rörelsens kostnader	-4 253	-4 034
Rörelseresultat före avskrivningar	6 975	7 910
Avskrivningar	-2 919	-3 347
Rörelseresultat efter avskrivningar	4 056	4 563
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-1 974	-1 790
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	2 082	2 773

Balansräkning

Tkr	2024-08	2023-12
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	145 124	154 672
Omsättningstillgångar	457	8 393
SUMMA TILLGÅNGAR	145 581	163 065
Eget kapital	20 055	17 973
(Varav periodens resultat)	(2 082)	(1 383)
Avsättningar	7 128	7 128
Skulder		
Långfristiga skulder	54 494	82 119
Kortfristiga skulder	63 904	55 845
Summa skulder	118 398	137 964
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	145 581	163 065

Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB

Ägarförhållanden

Bolaget Magasinsgatan i Vetlanda Fastighets AB (559372-1367) förvärvades 2022 och utgör dotterbolag till Vetlanda Stadshus AB (556634-0302).

Hänt i verksamheten

Bolaget äger en fastighet på Magasinsgatan där funktionshinderomsorgen bedriver daglig

verksamhet i en lokal och där det även finns två hyreslägenheter.

Kommunens fastighetsavdelning sköter fastighetsdriften. Investering för att åtgärda brandskydd och andra prioriterade åtgärder är upphandlade och planerade och påbörjas inom kort.

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2024-08	Resultat 2023-08
Rörelsens intäkter	1 146	935
Rörelsens kostnader	-924	-241
Rörelseresultat före avskrivningar	222	694
Avskrivningar	-26	-26
Rörelseresultat efter avskrivningar	196	668
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-14	-18
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	182	650

Balansräkning

Tkr	2024-08	2023-12
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar	2 175	2 201
Omsättningstillgångar	182	88
SUMMA TILLGÅNGAR	2 357	2 289
EGET KAPITAL	581	399
(Varav periodens resultat)	(182)	(-7)
Avsättningar		
Periodiseringsfond	150	150
SKULDER		
Långfristiga skulder	0	0
Kortfristiga skulder	1 626	1 740
SUMMA SKULDER	1 626	1 740
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	2 357	2 290

Höglandets Räddningstjänstförbund

Höglandets Räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund som bildades 2002 av Nässjö kommun (53 %) och Vetlanda kommun (47 %) tillsammans. Fördelningen bygger på invånarantalet i respektive kommun.

Förbundets syfte är att verka för en trygg och säker miljö i medlemskommunerna i såväl freds- som krigstid. Förbundet ska svara för ett gemensamt handlingsprogram för räddningstjänst, i enlighet med vad som åvilar var och en av kommunerna, enligt lagen om skydd mot olyckor.

Förbundet ska svara för verksamhet som åvilar respektive kommun enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Förbundet ska svara för områdets sotningsverksamhet.

HRF arbetar i två parallella organisationer; en organisation för det dagliga (drift) och en vid utlarmning till olyckshändelse (insats).

Driftorganisationen består av fem avdelningar/

funktioner: Stöd till insats, Skydd mot olyckor, Myndighetsutövning, Drift och underhåll samt Kris och beredskap.

Årets verksamhet

Höglandets Räddningstjänstförbunds verksamhet har utvecklats positivt under årets första åtta månader.

Om inget oförutsett inträffar av större omfattning, kommer den positiva utvecklingen att fortgå resterande månader 2024.

Helårsprognos

Prognosen för helårsresultatet är på +1 100 tkr.

Investeringar

Hittills i år har investeringarna legat på en låg nivå men en ny tankbil är levererad men ännu inte inventariebokförd och flera investeringar håller på att genomföras.

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2024-08	Resultat 2023-08
Rörelsens intäkter	28 480	23 380
Avgifter från medlemskommunerna	57 229	53 640
Rörelsens kostnader	-80 829	-78 244
Rörelseresultat före avskrivningar	4 880	-1 224
Avskrivningar	-3 197	-3 222
Rörelseresultat efter avskrivningar	1 683	-4 446
Finansiella intäkter	26	11
Finansiella kostnader	-337	-284
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	1 372	-4 719

Balansräkning

Tkr	2024-08	2023-12
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	35 913	38 998
Omsättningstillgångar	48 775	60 539
Summa tillgångar	84 688	99 537
Eget kapital	23 104	21 732
(Varav periodens resultat)	(1 372)	(-4 719)
Avsättningar	11 601	10 598
Skulder		
Långfristiga skulder	15 000	15 000
Kortfristiga skulder	34 983	52 207
Summa skulder	49 983	67 207
Summa eget kapital och skulder	84 688	99 537

Höglandsförbundet

Höglandsförbundet har fem medlemskommuner. Dessa är Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda. Höglandsförbundet är en plattform för att samordna verksamheter där kommunerna anser det vara fördelaktigt att driva en gemensam organisation. Förbundet har också en samordnande roll i frågor som väcks av kommunerna och där kommunerna vill se höglandet som en viktig spelare. Förbundets syfte är att utveckla och fördjupa samarbetet mellan medlemmarna för att åstadkomma utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundets verksamheter ska till övervägande del omfatta samtliga medlemskommuner.

Verksamheten är organiserad i tre avdelningar: Familjerätt, IT samt Verksamhetsstöd, vilket i sin tur innefattar Ekonomiservice och Systemförvaltning Combine.

Hänt i verksamheten

Fokus inom Höglandsförbundet har under 2024 varit att arbeta vidare med och förbereda för ett högländgemensamt gymnasium. Direktionen ställde sig, i november 2023, bakom beslutet att Höglandsförbundet kan ta emot denna verksamhet och under våren har Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda fattat positiva beslut i kommunfullmäktige till en gemensamma gymnasiesamverkan på höglandet. Beslut i dessa fyra kommuner kommer att innebära en stor verksamhetsövergång med ca 500 medarbetare som byter arbetsgivare 1 januari 2025. Detta innebär att Höglandsförbundet ökar antal medarbetare med 500 %. Detta är en mycket stor förändring som kommer att kräva mycket av både förbundet och berörda kommuner under hösten 2024 och framåt för att få allt plats, alltifrån anställningar, löner, IT system, ekonomi, nyanställningar och tillsättning av en utbildningsnämnd. En förändring av denna storlek innebär ökade kostnader som inte ryms i befintlig budget men som även är svåra att fullt ut estimera.

I början av 2023 tog Höglandsförbundet över ansvaret för systemförvaltning av verksamhetssystemet Combine som används inom socialtjänst och vård och omsorg. Under 2023 och 2024 har stort fokus legat på att få i gång denna verksamhet och hitta strukturen för samverkan. I slutet på 2022 fick förbundet dessutom i uppdrag att utreda möjligheten att samverka kring avgifts-

handläggning för de hyror och avgifter som debiteras via Combine. Under 2023 har förbundet arbetat vidare med frågan vilket har resulterat i att verksamheten kommer att flyttas över till förbundet i september 2024. Sävsjö och Vetlanda kommun har dock valt att avvakta med att flytta över sin verksamhet.

Förbundet har under början av 2024 fortsatt att arbeta intensivt tillsammans med kommunerna och bolagen kring införandet och uppstarten av det nya gemensamma ekonomisystemet Raindance som gick i skarp drift 1 januari 2024. Som alltid vid systembyten finns det en kombination av barnsjukdomar i systemet, förändringar i arbetssätt, utbildningsbehov hos användarna samt justeringar i systemet innan allt är på plats. Det har medfört en hög arbetsbelastning hos förbundet och medlemskommunerna under årets första månader.

Ekonomi

Det ekonomiska resultatet uppgick 2024-08-31 till 1 608 tkr. Resultatet för motsvarande period 2023 uppgick till 4 469 tkr. Resultatförsämringen kan i första hand härledas till Höglandets IT (-2 164 tkr) och Höglandets Ekonomiservice (-1 250 tkr).

Till följd av god likviditet och relativt hög inlåningsränta under del av perioden har förbundets räntetäkter ökat vilket har bidragit till att förstärka resultatet. De upplupna räntetäkterna uppgick 2024-08-31 till 482 tkr. Förbundets lån (15 miljoner kronor) har under perioden räntesats med en fast ränta uppgående till mycket låga 0,43%. Lånet kommer att omsättas i oktober 2024 och kommer därefter belastas med en betydligt högre räntesats innebärande att de finansiella kostnaderna kommer att öka markant. Räntetäkterna samt de låga räntekostnaderna bidrar till att förstärka periodresultatet 2024.

På grund av under perioden förändrade faktureringsrutiner samt ett relativt högt investeringsutfall, vilka påverkar förbundets likviditetsflöde negativt, utnyttjades förbundets checkräkningskredit till stor del under slutet av perioden. Behovet av detta bedöms dock vara tillfälligt.

Periodens investeringar uppgick till 13 237 tkr vilket motsvarar cirka 76% av årets investerings-

budget. Jämfört med motsvarande period 2023 är utfallet 2024 drygt 4 mkr högre.

Framtiden

Det ekonomiska resultatet för helåret 2024 är prognostiserat till 2 450 tkr vilket innebär en positiv avvikelse jämfört med budget om 995 tkr. De för det ekonomiska resultatet viktiga pensionskostnaderna beräknas följa budget under 2024.

Den ekonomiska utvecklingen under resterande del av året innehåller osäkerhetsfaktorer kopplade till övertagandet av gymnasieverksamheten. Förändringen kommer sannolikt medföra oförutsedda kostnader vilka till viss del inte kan inrymmas inom befintlig budget. Omfattningen av dessa är i nuläget svåra att kvantifiera.

Resultaträkning

Tkr	Resultat 2024-08	Resultat 2023-08
Rörelsens intäkter	67 902	69 961
Avgifter från medlemskommunerna	29 874	22 710
Rörelsens kostnader	-90 249	-82 456
Rörelseresultat före avskrivningar	7 527	10 215
Avskrivningar	-6 151	-5 498
Rörelseresultat efter avskrivning	1 376	4 717
Finansiella intäkter	482	2
Finansiella kostnader	-250	-250
Rörelseresultat efter finansiella intäkter/kostnader	1 608	4 469

Balansräkning

Tkr	2024-08	2023-12
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	37 552	30 466
Omsättningstillgångar	45 701	98 342
Summa tillgångar	83 253	128 808
Eget kapital	22 983	21 375
(Varav periodens resultat)	(1 608)	(4 546)
Avsättningar	0	0
Skulder		
Långfristiga skulder	15 000	15 000
Kortfristiga skulder	45 270	92 433
Summa skulder	60 270	107 433
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	83 253	128 808

